

GORENJSKI GLAS

Leto LVII - ISSN 0352-6666 - št. 45 - CENA 200 SIT (16 HRK)

Kranj, torek, 8. junija 2004

V Savskih elektrarnah za sožitje

Prepričani so, da je projekt 72 milijonov evrov vredne investicije zgledno pripravljen.

Vodja HE Moste kaže razpoke v strojnici sedanje elektrarne, ki jih povzroča pritisk neustavljenih plazov.

Žirovnica - Le dva dni za tem, ko je bila na Bledu izredna seja tamkajšnjega občinskega sveta, na kateri so po hitrem postopku sprejeli odlok o razglasitvi povirij, močvirij in rastišč redkih rastlin v občini Bled, sejo pa so spremljali burni protesti okoljevarstvenikov, zbranih v Odoru za zaščito Save Dolinke, so v četrtek Savske elektrarne sklicale novinarsko konferenco, na kateri so podrobno predstavili projekt obnove HE Moste in vrednotenje vplivov projekta na okolje. Predstavitev obnove in

vplivov na okolje so naslovili 'Modro sožitje' in v teh dneh bodo seznanili v obliki brošure s tem tudi vsa gospodinjstva. Prepričani so, da je projekt 72 milijonov evrov vredne investicije zgledno pripravljen. V nasprotju z okoljevarstveniki trdijo, da je obnova HE Moste ekološka nujnost, ki bo omogočila sanacijo akumulacijskega jezera in strupenih odlagališč jeseniškega železarstva, pod elektrarno pa naj bi se tudi razmere bistveno izboljšale, saj ne bi bilo udarnih valov, ki naj bi jih sicer zadrževala

vala nekoč načrtovana, vendar nikoli izgrajena HE Radovljica. Novo jezero - izravnalni bazen, bo sicer potopilo del mokrišča Berje, vendar bodo poskrbeli za zaščito biološke raznovrstnosti in ga zaščitili. Jezero bo hkrati priložnost za nove turistične možnosti, poleg tega pa obljublajo investiranje v lokalno infrastrukturo. Za svoje načrte so si že pridobili razumevanje ribičev, raftarjev, golfistov in predstavnikov blejskega turizma. Podrobnosti na 17. strani.

Štefan Žargi, foto: Tina Dokl

Trseglav nagraden na Ptuj

Ptuj - V soboto se je v Mestnem gledališču Ptuj zaključil 3. Slovenski festival komornega gledališča SKUP 3. Na njem je s predstavo *Nekaj eksplicitnih fotk* v režiji Eduarda Milerja sodelovalo tudi Prešernovo gledališče Kranj. Za vlogo Viktorja v tej predstavi je eno izmed treh igralskih nagrad žirija v sestavi Mirjana Šajinovič, Pavo Ma-

rinkovič in Matjaž Latin dodelila Gabru K. Trseglavu. Brezhibna tehnična dovršenost in hkrati iskrena čustva, s katerimi je približal lik, ki bi pri gledalcu lahko vzbudil tudi odpor, on pa je nasprotno vzbudil sočutje za mlado dušo, izgubljeno v moralni iznakaženosti sodobnega sveta, je zapisano v obrazložitvi.

Igor Kavčič

Proti nasilju in sovražstvu

Na sobotni svečanosti na prostoru nekdanjega koncentracijskega taborišča so dvignili glas zoper vojno, nasilje in sovražstvo, ki v Evropi ne smejo dobiti priložnosti.

Ljubelj - Kljub dežju in mrzlemu vremenu se je v soboto nad 1000 ljudi zbralo na spominski svečanosti na prostoru nekdanje podružnice koncentracijskega taborišča Mauthausen pod Ljubeljem, kjer je več tisoč zapornikov iz okupiranih evropskih držav v letih 1943 - 1945 gradilo ljubeljski predor. Nad štirideset jih je zaradi naporov in nečloveškega ravnanja upra-

vriteljev taborišča umrlo. Tako kot pretekla leta je bila tudi letošnja svečanost spomin na trpeče v taborišču, na vse žrtve druge svetovne vojne in na osvoboditev pred 59 leti. Mrtvim v čast in živim v opomin so spregovorili predstavniki internirancev iz Francije, Italije in Avstrije **Daniel Simon**, **Ernesto Arbanes** in **Wolfgang Petritsch** ter župan občine Tržič

Pavel Rupar in akademik, pesnik in partizan **Ciril Zlobec**. "Z vsi hvaležnostjo prosim preživeli, da z vsemi močmi pomagajo še naprej graditi mir v združenji Evropi. Mladi naj iz vaših pripovedi zvejo o trpljenju in naj gojijo medsebojno spoštovanje," je dejal tržički župan Pavel Rupar. "Ne pozabimo, da so bili taboriščniki tretja fronta odpora proti okupatorju," je povedal govornik, akademik Ciril Zlobec. "V taboriščih so hoteli do kraja razvrednotiti človeka in demoralizirati celotne narode.

Vendar je nacistični sistem najprej razčlovečil svoje ljudi, da so ti lahko razčlovečili druge. Preživeti v taborišču je bil eden največjih heroizmov, ker je bilo programirano, da nihče ne preživi. To je junaštvo, enako boju z orožjem, ki je v naši zavesti in v našem zgodovinskem spominu premalo navzoče. To je bilo fizično in duhovno junaštvo tistega časa." Prihodnje leto bodo pod Ljubeljem počastili 60. obletnico osvoboditve taborišča.

Jože Košnjek,
foto: Tina Dokl

Spominske plošče pričajo o trpljenju internirancev.

Župan zahteva dokaze

Kamnik - Spodnje parkirišče na Duplici, na katerem imajo Jehovove priče dovoljenje za gradnjo izobraževalnega centra, je bila glavna in tudi edina točka dnevnega reda na včerajšnji izredni seji občinskega sveta. Župan Tone Smolnikar jo je sklical opoldne, udeležili pa so se je poleg svetnikov tudi načelnik upravne enote Kamnik Mihael Novak s sodelavci, predstavniki Jehovovih prič in predstavniki krajevnih skupnosti Duplica. Opravičil se je direktor Graditelja Janez Zorman s pojasnilom, da bo Graditelj prisoten, ko bo o spornem prostoru potekala strokovna razprava.

Župan je uvodoma predstavil potek dogajanj in pojasnil, da so v razpravah o lokaciji za gradnjo evropskega izobraževalnega centra iskali rešitve tudi za parkiranje. Ob izdaji dovoljenja pa so ugotovili, da je bilo le-to izdano Jehovovim pričam za gradnjo njihovega izobraževalnega centra. Zaradi dogajanj z zaporami in protesti v zadnjih štirinajstih dneh naj zato na izredni seji odločijo o njegovem odstopu in zamenjavi dveh članov uprave. "Želim, da se krivdni razlogi dokažejo. Potem bom odstopil," je poudaril župan.

Najprej so bila predstavljena stališča iz KS Duplica o ohranitvi parkirišča na Groharjevi. Odločali pa naj bi tudi o imenovanju komisije, ki bo za občinski svet pripravila podrobno poročilo o sporni gradnji.

Andrej Žalar

Festival Carniola

Kranj, 19.6. - 10.7. 2004

19.6. La traviata - Jurij Reja in SNG Opera in balet Ljubljana	2.7. Cubismo
22.6. Ob letu osorej - Špas Teater - gledališka musical	3.7. Beneški fantje
24.6. Katalena - sodobni zvoki ljudskih ritmov	6.7. Nekaj dragega in popolnoma neuporabnega - Prešernovo gled.
25.6. Vlado Kreslin in Beltiška banda	7.7. Anja Bukovec - bosa violintiska svetovnih razsežnosti
26.6. Tereza Kesovija	8.7. Havana Abierta - večer vročih kubanskih ritmov
29.6. Juhica - Moj Teater - gledališka predstava	9.7. Juan Vasle & Opus Cuatro & APZ France Prešeren
1.7. Neca Falk	10.7. The Platters - angleška legendarna zasedba

www.FestivalCarniola.com

TELECOM trigram PROBANKA

GTV

AHA
PRODAJA IN SERVIS KOLES

SUNN
GIANT
Bianchi

Ljubljanska c. 21a, KRANJ • 04/20 26 442 • www.aha.si

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI
TEL: 2014 247
2014 249
Gorenjski glas, d.o.o., Kranj,
Zemova 1, 4000 Kranj

★ EVROPSKE VOLITVE 2004 ★

Natančno o veljavnosti glasovnic

Veljavne glasovnice bodo vse, na katerih bo z obkrožitvijo zaporedne številke pred listo ali kandidatom jasno izražena volja volivke ali volivca.

Ljubljana - Zadnji teden pred nedeljskimi volitvami sedmih slovenskih poslancev v Evropski parlament po 4. členu zakona o volilni kampanji "ni dovoljena objava raziskav javnega mnenja o kandidatih, listah kandidatov in strankah". Volilna kampanja, ki se je uradno začela 30 dni pred glasovanjem, bo končana najkasneje 24 ur pred dnevom glasovanja, torej v petek popoldne, ko se bo začel volilni molk. Trajal bo v soboto in v nedeljo, na volilni dan, ko ne bo dovoljena nobena volilna propaganda.

Republiška volilna komisija je sprejela pravila, po katerih bodo volilni odbori ugotavljali veljavnost oddanih glasovnic. To je tokrat še posebej pomembno zato, ker bo volivec na glasovnici s trinajstimi listami moral obkrožiti zaporedno številko pred listo, za katero bo glasoval, razen tega pa bo lahko na izbrani listi obkrožil še zaporedno številko pred kandidatom, ki bi bil po njegovem mnenju med vsemi na listi najprimernejši za po-

Kandidati Slovenske ljudske stranke v Cerkljah.

slanca ter mu s tem dal preferenčni ali prednostni glas. Komisija se je odločila, da bo upoštevana za veljavno vsaka glasovnica, na kateri bo jasno razvidna volja volivke ali volivca bodisi z obkrožitvijo zaporedne številke pred listo ali zaporedne številke pred kandidatom. Če bo obkrožena samo številka pred kandida-

tom, bo komisija štela, da je bil s tem dan glas tudi listi.

"Na evropskih volitvah gre za ekipo tekmovalcev za stol v evropskem parlamentu, obenem pa tudi za tekmo, kdo bo na tem stolu sedel. To marsikatero od kandidatov postavlja v težak položaj, saj bo moral najprej nabirati glasove za svojo stranko, hkrati pa mu bo konkurent so-kandidat iz njegove lastne stranke," pravi tajnik republiške volilne komisije Marko Golobič.

Žreb določil vrstni red

Vložene liste kandidatov je republiška volilna komisija potrdila 18. maja, ko je tudi žrebala vrstni red potrjenih list na glasovnici. Vrstni red je naslednji: 1. LDS Liberalna demokracija Slovenije in Demokratična stranka upokoencev Slovenije DeSUS, 2. N.Si Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka, 3. SEG - Stranka ekoloških gibanj Slovenije, 4. Stranka mladih Slovenije in Zeleni Slovenije, 5. Slovenska demokratska stranka

Dr. Alja Brglez Uranjek z liste Slovenija je naša med obiskom v Kranju.

SDS, 6. Nacionalna stranka dela, 7. Stranka slovenskega naroda, 8. Slovenija je naša, 9. De-

mokratska stranka Slovenije, 10. Glas žensk Slovenije, 11. Slovenska nacionalna stranka, 12.

Združena lista socialnih demokratov, 13. Slovenska ljudska stranka.

Država bo listam, ki so dobile mandate v evropskem parlamentu, in tistim, ki so bile blizu mandata, povrnila del stroškov za volilno kampanjo in sicer 60 tolarjev za dobljeni glas, vendar skupni znesek povrnjenih stroškov ne bo smel preseči zneska porabljenih sredstev za kampanjo, ki bo razviden iz revizijskega poročila računskega sodišča. Organizatorji volilne kampanje bodo morali računskemu sodišču poročati v tridesetih dneh po glasovanju, pri tistih listah, ki bodo upravičene do povrnitve stroškov, pa bo moralo sodišče v treh mesecih opraviti revizijo.

Jože Košnjek, foto: Tina Dokl

Kandidat Nove Slovenije Lojze Peterle je v soboto obiskal Gorenjsko.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Ta konec tedna se je naš rojak Martin Strel, ki podira rekorde v maratonskem plavanju, odpravil na Kitajsko. Od 11. junija do 31. julija bo skušal preplavati 4.000 kilometrov kitajske reke Jangceek-jang. Jangce je v glavnem gorska reka, ki se vije po globokih kanjonih in soteskah, nedostopnih z avtomobili in povsem odmaknjenih od civiliziranega sveta. Martin bo začel svoj podvig 11. junija v soteski Tiger Leaping Gorge. O 51 dneh neprekinjenega plavanja bomo lahko brali in si ogledali posnetke v medijih, spremljala pa ga bo številna spremljevalna ekipa, iz Slovenije šest članov in 13 Kitajcev, ki bodo poskrbeli, da bo Strel po Ljubljani, Muri, Donavi in Mississippiju postavil še en mejnik v svetovnem plavanju.

Martin Strel, legenda ultramaratonskega plavanja, se je doslej kot prvi Slovenec že trikrat zapisal v Guinnessovo knjigo rekordov. 3004 km je leta 2000 preplaval v 58 dneh kot prvi človek na svetu, ki je preplaval Donavo od izvira do izliva. Naslednje leto jo je preplaval še enkrat: 504 km, 84 ur in 10 minut neprekinjenega plavanja je bil spet nov svetovni rekord. S tem dosežkom se je drugič uvrstil v knjigo rekordov. Absolutni svetovni rekord v daljinskem plavanju pa je dosegel leta 2002: kot prvi človek v zgodovini človeštva je preplaval reko Mississippi (ZDA, Severna Amerika) od izvira do izliva, kar je v posebni resoluciji ugotovil tudi ameriški kongres. V 68 dneh je preplaval 3797 km.

To so podvigi, ki se jim večina od nas samo nedoumljivo čudimo. Ob vseh izjemnih dosežkih ljudi, ki s tem izzivajo smrt, smo sicer navdušeni, če se iztečejo srečno, obenem pa nam, "običajnim" ljudem vse skupaj ni povsem razumljivo. Zakaj vendar izzivati usodo, ko pa živimo le enkrat, nesreče pa se že tako in tako zgodijo še kako hitro ... Odgovor je v raznolikosti - ljudje smo k sreči različni, eni hodimo le po varnih, preglednih poteh, drugi po robu. Eni najdemo zadoščenje v urici kolesarjenja, drugim je izziv le še nepreplezana stena. Ob nesrečah nekateri pobegnejo s prizorišča, nekateri pa se vržejo v vodo za utaplajočim. Enim od nas je slabo, ko vidimo kapljico krvi, nekateri pa so kirurgi, ki so sposobni človeku presaditi srce. S tega zornega kota je dobro, da je tako, kajne?

"Plavam za mir, prijateljstvo in čiste vode," je vsakokrat ob skoku v nevarno reko rekel Strel.

Vsa čast, pa srečno, Martin!

Petra Kejžar

Rok za zahteveke bodo podaljšali

Zaradi zapletov z zbiranjem dokumentacije bodo na Ministrstvu za informacijsko družbo predlagali podaljšanje roka.

Ljubljana - Včeraj se je iztekel z zakonom o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje določen rok za oddajo zahtevkov in na ministrstvu za informacijsko družbo, ki spremlja izvajanje tega zakona, bodo predlagali podaljšanje roka. Ocenjujejo namreč, da je zapletov z zbiranjem dokumentacije toliko, da je za korektno izvedbo potrebno več časa.

Minister za informacijsko družbo dr. Pavel Gantar je povedal, da je bilo po zadnjih podatkih do 27. maja vloženih 19.249 vlog za vračilo vlaganj v javno telefonsko omrežje, pri čemer so 130 vlog vložile občine in 9 vlog krajevne skupnosti. Generalno ocenjujejo, da je zanimanja za vračila manj, kot so pričakovali, kar da potrjuje sume o tem, da je bil v ozadju

teh akcij tudi politični interes.

Predvsem pa je veliko nerazumevanja ob zbiranju potrebne dokumentacije, saj nikomur ne bodo vračali sredstev brez potrebnih dokazil, pri čemer ne zahtevajo pogodbe končnega vlagatelja, pač pa pogodba občine, ali krajevne skupnosti s Telekomom. Že sama številka skoraj 20 tisoč vlog kaže na to, saj ocenjujejo, da jih bo med njimi le

okoli 4 tisoč takih (krovnih), ki bodo podlaga za vračila. Doslej vloženo tudi kaže, da so bile pogodbe sklenjene med krajevnimi skupnostmi (KS), stanovanjskimi združenji (SZ) in temeljnimi organizacijami kooperantov (TOK) izredno različne in nekateri vlagatelji ne morejo razumeti, da Telekom v svojih arhivih nima pogodb, ki so jih KS, SZ in TOK sklepale s posameznimi vlagatelji. To bi lahko tudi pomenilo, da bi se po zaključku teh postopkov vsul plaz sporov in tožb posameznih vlagateljev proti neaktivnim občinam, pri čemer na ministrstvo ocenjujejo, da temu ne bo tako. Opozorili so tudi, da je na spletu (internetu) objavljen spisek vseh pogodb, ki so bile ob lastninjenju Telekoma sredi 90. let najdene na Telekomu in so lah-

ko v pomoč upravičencem.

Kolikšna bo višina potrebnih sredstev za vračanje, še ni znano, saj državno pravobranilstvo še ne izvaja poravnave, ocenjujejo pa, da bodo potrebna manjša sredstva od predvidenih 22 milijard tolarjev. Mnogi vlagatelji so tudi razočarani nad višino predvidenih vračil po tem, ko od vloženega odštejejo tedaj veljavne sicer zelo različne priključnine in prispevke SIS. Še več nejevolje pa povzroča dejstvo, da se bodo sredstva vračala šele po izvedbi privatizaciji Telekoma, ki je zaradi razmer na trgu s telekomunikacijskimi družbami odmaknjena v nedoločeno prihodnost. Kot smo izvedeli, bo ministrstvo že na prihodnji seji vlade predlagalo spremembo roka, za koliko, pa še ni znano. Štefan Žargi

Romanje mobilizirancev na Brezje

Kranj - Mobilizirani Slovenci v nemško vojsko v letih 1942 in 1943 in svojci še živih, padlih ali pogrešanih bodo v petek, 11. junija, znova, tokrat že desetič, romali na Brezje, kjer bo ob 11. uri v baziliki maša, ki jo bo daroval stolni kanonik in prelat dr. Borut Košir, rojen v Trzinu. Po približnih podatkih je bilo leta 1942 in 1943 prisilno mobiliziranih okrog 90.000 slovenskih fantov, rojenih v letih 1908 do 1929. Padlo naj bi jih okrog 15.000, pogrešanih ali med vrtnitvijo izgubljenih pa jih je bilo okrog 9000. Drugi so se vrnili, vendar je bilo med njimi okrog 16.000 invalidov. Desetega junija leta 1995 je takratni ljubljanski nadškof in metropolit v baziliki na Brezjah blagoslovil zahvalno spominsko ploščo. Od takrat mobiliziranci in njihovi svojci vsako leto v začetku junija romajo na Brezje, se zahvalijo za srečno vrnitev iz vojne in prosijo, da ne bi bilo več vojn in trpljenja.

Jože Košnjek

Državna pomoč Jelovici

Ljubljana - Vlada je pretekli teden odobrila družbi Jelovica Škofja Loka državno pomoč za prestrukturiranje, kar je predlagala posebna strokovna medresorska skupina. Jelovica bo dobila 80 milijonov tolarjev poročila za najete novega dolgoročnega posojila za prestrukturiranje, ki ga je Jelovica začela leta 2002 in 2003 in ga bo nadaljevala v prihodnjih letih ter tako zagotovila stabilen razvoj in socialno varnost zaposlenih ter ohranila delovna mesta.

Jože Košnjek

V Črni gori Hitov Maestral

"Hotel Maestral sem spoznal pred veliko leti kot turist, vendar si nisem predstavljal, da ga bom tako svežega in dinamičnega spoznaval še enkrat v malce drugačni vlogi," je v otvoritvenem nagovoru 4. junija v Pržnem v bližini Budve povedal predsednik uprave HIT Nova Gorica Branko Tomažič.

Pržno, Črna gora - Začeli so julija 2001, ko so od podjetja HTP Budvanska riviera za dobro milijardo dolarjev (4,5 milijona evrov) odkupili hotel Maestral s pripadajočimi zemljišči. Prenovljenemu staremu delu so dodali še novo recepcijo, kuhinjo, restavracijo, prostore za wellness ponudbo, zunanji in notranji bazen, konferenčni center, igralnico in parkirišča. Vrednost naložbe presega 7,7 milijarde dolarjev (32 milijonov evrov). Hotel ima 171 sob in 9 apartmajev, zaposlitev pa nudi približno 160 redno zaposlenim in v sezoni okoli 40 dodatnim delavcem.

Ob odprtju je tudi **Milo Djukanović**, predsednik črnogorske vlade, potrdil velik pomen vlaganja največjega slovenskega tu-

rističnega podjetja za razvoj črnogorskega turizma, ko je dejal: "S tem širši mednarodni javnosti sporočamo, da smo pripravljeni in sposobni v kratkem času s kakovostnimi partnerji uresničiti zelo obsežne naložbe, ki prispevajo k napredku turističnega in drugega črnogorskega gospodarstva. Hkrati smo odločeni, da sledimo pričakovanjem petičnih tujih gostov, ki se želijo vrniti v črnogorsko primorje."

HIT je na otvoritveno slavo poleg domačinov in tujih poslovnih partnerjev povabil večje število gostov iz Slovenije, med njimi vodilne gospodarstvenike, poslovne partnerje in novinarje, pa tudi iz vrst politikov, ki pa jih ni bilo. Izkoristili smo priložnost in predsednika uprave Branka Tomažiča vprašali, katere prednosti ponuja Črna gora tujim vlagateljem.

"Črna gora smo izbrali, ker menimo, da so tu izjemne naravne danosti. Nepremičnino smo po naši presoji dobili poceni, poleg tega imajo ustrezen igralniški zakon oziroma primerne nizke davke, ugodna je tudi bližina italijanskega tržišča."

Nadaljnji načrti za naložbe v tujini?
"Trenutno se z ameriškim partnerjem pogovarjamo, da bi kupili casino na Arubi. Izid je odvisen od odločitve tamkajš-

Hitov Maestral označujejo za največji turistični kompleks na južnem Jadranu.

nega sodišča, ki odloča o likvidaciji podjetja - sedanjega najemnika. O nadaljevanju vlaganja razmišljamo tudi v Črni gori. Tukajšnji predsednik vlade, minister za turizem in drugi so naklonjeni naši želji, da bi zakupili kraljičino plažo in zgradili hotel, saj nam za sedanjo ponudbo Maestrala manjka vsaj 200 sob, te pa prinašajo največ. Razmišljamo tudi o vlaganjih v makodonskem Dojranu, kjer imamo že dobro delujočo igralnico, sedaj v najetih prostorih."

Kaj pa naložbe doma, na Gorenjskem, morda na karavanškem platoju, ki se prazni?

"Ob kranjskogorski igralnici nima smisla delati v bližini šene, posebej, ker je 15 kilometrov naprej tudi blejska igralnica. Kapacitet je več kot dovolj in dvomim, da bi država podelila še eno koncesijo. Naša strateška točka je Kranjska Gora. Tam smo prek HTP Gorenjke prišli do pomembnih kapacitet in jih obnovili. Prisank smo zgradili na novo in priključili Špič v Gozdu Martuljku, kamor bomo še vlagali. V Kranjski Gori bomo sodelovali tudi pri oblikovanju infrastrukture, ki je zelo slaba."

Mendi Kokot

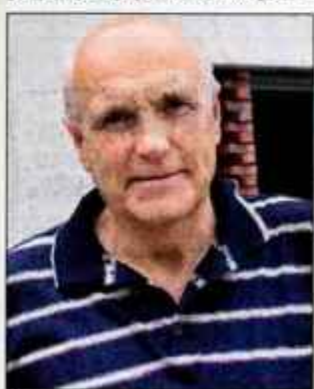
KOMENTAR

Renata Škrjanc

Bela stavka, blede obrazi

Sredino jutro. Do osme ure manjka le nekaj minut. Kličem v dom upokoencev in se želim dogovoriti za kratek, nekajminutni pogovor s tamkajšnje zdravnice. Tema: nespečnost pri starejših ljudeh. Na vse načine se želi izogniti najinemu srečanju, čeprav bi ji vzelo največ dvajset minut. Moje vztrajanje se dokončno konča, ko predlagam, da bi se srečali v petek. Kot bi izstrelila, kategorično odkloni in me napoti na kolegico v drugem domu upokoencev. Tam se zgodba ponovi. Prijazno mi pove, da nima dovolj časa in naj se obrnem na kolega v tretjem domu upokoencev. Ker se še vedno ne želim odpovedati prispevku o nespečnosti, poskusim tretjič. Tudi tokrat neuspešno. Vztrajam še četrtič, pa petič in še šestič. Potem mi začne primanjkovati pravih sogovornikov, ki se vsak dan srečujejo s težavami starejših ljudi. Preostanejo mi le še zdravniki v Ljubljani. Tam sogovornika ni težko dobiti. Za iskanje pravega sem porabila vse dopoldne in namesto odgovorov o nespečnosti dobila visok pritisk. Nehote se mi je vsilila misel, da se za nekatere teden konča že v petek. Ne obojam. Bi bilo drugače, če bi jih spraševala o pogojih dela, delovnih obremenitvah in plačah zdravnikov? Slednje so prenizke, tako trdijo gospe in gospodje v belih haljah. Zahtevajo več. Če ne gre drugače, tudi s stavkami. Za zadnjo marsikdo sploh ni vedel, so jo pa občutili vsi, ki so se tistega dne znašli v čakalnicah. Brez posebnih obvestil in opravičila. Bela stavka je marsikomu priključila bledico na obraz. Pa ne le zaradi bolezni in slabega počutja, ampak tudi zaradi svete jeze nad zdravniško ignoranco. Je že tako, da so plače vedno in v vsakem poklicu prenizke. Ne le zdravniške. In koliko zasluži zdravniki? Zdravnik začetnik, ki opravlja sekundarij, brez dežurstev mesečno zasluži 288.000 dolarjev bruto, plača zdravnika specialista pa je brez dežurstev 457.000 dolarjev bruto. Podatke smo dobili na Fidesu. Nič na pamet in na palec, taki so uradni podatki. Previsoke ali prenizke? Za nekatere dovolj visoke, morda celo previsoke, marsikateri zdravnik/zdravnica pa bi za svoje delo morala biti bolje plačana. Zanimivo je, da se ponavadi slednji najmanj pritožujejo. Misel o zdravniški plači se mi je nehote vsilila tudi med telefonsko odisejajo in iskanjem sogovornika o nespečnosti. Na žalost pri plačilu zdravniškega dela pri nas še vedno velja uravnilovka. To je v nedavnem komentarju zapisal tudi prim. dr. Marjan Fortuna in dodal, da so dežurstva plačana sramotno malo in da je v javnem zdravstvu stanje nevzdržno. Se strinjam. Čas pa je že, da bi presegli uravnilovko. Morda bi od tega nekaj koristi imeli tudi bolniki.

Branko Tomažič

★ EVROPSKE VOLITVE 2004 ★

Gorenjska uspešna evropska regija

V gorenjski LDS so prepričani, da Gorenjska premore velik razvojni potencial in da bodo uspeli izboljšati sodelovanje z državo.

Škofja Loka - V četrtek zvečer je delovna skupina Gorenjskega pokrajinskega odbora Liberalne demokracije Slovenije, v predvolilnem času pred volitvami v Evropski parlament, pripravila posvet na temo Gorenjska - uspešna evropska regija, na katerem sta poleg vidnih gospodarstvenikov sodelovala ministrica za regionalni razvoj mag. Zdenka Kovač in minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik. Na posvetu so pozdravili pobudo za boljše razvojno organiziranje na Gorenjskem in hkrati ugotovili, da ima naša regija veliko razvojnih potencialov.

Uvod v posvet in vodstvo sta bila v rokah domačina - poslanca LDS v državnem zboru Blaža Kavčiča, ki si je zastavil vprašanje o tem, kaj in kako storiti, da bo Gorenjska v naslednjih letih postala ena najbolj uspešnih regij v Evropski uniji. Vsekakor so bili lahko za vzgled predstavniki treh, z gotovostjo je mogoče reči izredno uspešnih podjetij Andrej Polec, iz Iskratele, Boštjan Šifrar, iz ŠIBO, Drago Lemut, LE Tehnika, in Andrej Šprajc, Sava - področje Turizem, ki so predstavili svoje izkušnje in hkrati kritično prisotnim ministrom predlagali, kaj pričakujejo od države. Zanimiv je bil tudi nastop prof. dr. Janeza Beštra, iz fakultete za elektrotehniko, ki je predstavil vlogo razvojnih

Omizje četrtekovega posveta LDS (od leve): minister dr. Matej Lahovnik, poslanec Blaž Kavčič, ministrica mag. Zdenka Kovač in poslanec Jelko Kacin

mrež, ki jih pripravljajo. Oglasil se je tudi radovljški župan Janko S. Stuček, sicer predsednik Sveta Regionalne razvojne agencije Gorenjske, ki je opozoril, da so v EU načrtovalci razvoja regije in ne občine. Za boljši razvoj bo nujno boljše sodelovanje občin in drugačen odnos države do gorenjske regije. V svojem nastopu je ministrica Kovačeva zavrnila očitke o tem, da država precenjuje razvitost Gorenjske in jo s tem prikradja za razvojne pomoči in pohvalila zadnje iniciative, da se občine na Gorenjskem razvojno bolje regionalno organizirajo. Prepričana je, da mora postati odnos med regijo in državo vse bolj podoben odnosu med državami članicami in Evropsko unijo,

zato si bo prizadevala za vzpostavitev podobnih medsebojnih mehanizmov. Minister Lahovnik pa je opozoril na pripravljen predlog strategije razvoja Slovenije, ki naj odpravi dosedanje drobnjakarstvo in usmeri tudi državne pomoči oz. vzpodbude na razvojne prioritete. Ker je šlo tudi za predvolilno prireditev, je o evropskih razsežnostih in vlogi Gorenjske spregovoril tudi poslanec Jelko Kacin in opozoril na nevzdržnost razmišljanj o zgornji, spodnji in celo jugozahodni Gorenjski. Začasno omejevanje prostega pretoka delovne sile je po njegovem razumljivo, Slovenci pa potrebujemo več samozvesti in bolje moramo izkoristiti svojo lego.

Štefan Žargi foto: G. Kavčič

Rov brez denarja

Železniki - Občinski svet Železniki je Kulturno umetniškemu društvu Rov odtegnil sredstva za leto. Na podlagi razpisa so zbrali program vseh kulturnih dejavnosti, ki se bodo letos odvijale v občini. Kljub prijavi na razpis, je KUD Rov ostal brez sredstev. Razlog je lansko utižanje zvonov v Koprju.

Rudi Bernik (NSi) je spomnil na lansko akcijo KUD Rov, ki je pomagala Marku Breclju pri utižanju zvonov v Koprju. Predsednik odbora Marko Lotrič (lista Svet pod Ratitovcem) mu je odgovoril: "Razpis je izdan za delo v 2004 in ne za delo, ki so ga opravili lani. Glede na predlagani program KUD Rov ne bo krnil ugleda občine." "Tudi lani tega niso dali v program, kdo nam zagotavlja, da

letos ne bi naredili istega," je vprašal Rudi Bernik. Janez Ferlan (SLS): "Komisija ni pristojna, da odloča o tem. Zato smo jih uvrstili v razdelilnik sredstev, seveda pa se lahko občinski svet odloči drugače. Predlagam, da sklep iz lanskega leta upoštevamo. Sredstva, ki so bila namenjena KUD Rov, namenimo drugim društvom." Peter Prezelj (SDS): "Bodimo načelni in se držimo lanskega sklepa." Marko Lotrič je predlagal: "Sredstva deponirajmo do konca leta. Če bodo izvedli program, kot so zapisali, jim bomo denar izplačali, sicer ne. To predlagam zato, ker tega v razpisu ni bilo posebej navedeno." Bernik je temu nasprotoval, saj bi jim po njegovem morali sredstva odvzeti že lani. B.B.

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica
Marija Volčjak

Namestnika odgovorne urednice
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

Uredništvo
novinarji - uredniki:
Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Helena Jelovčan, Katja Dolenc, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Petermel, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žiebir, Andrej Žalar, Štefan Žargi; stalni sodelavci: Matjaž Gregorič, Mateja Rant, Mendi Kokot, Miha Naglič, Milena Miklavčič, Renata Škrjanc, Simon Šubic, Marjeta Smolnikar

Tehnični urednik
Grega Flajnik

Fotografija
Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šinik

Lektorica
Marjeta Vozlič

Vodja komercialne
Mateja Žvižaj

Vodja marketinga
Petra Kežar

MAKROZAVEST

Serijska dodatna oprema brez doplačila: klimatska naprava, CD predvajalnik, polovalni računalnik, merilec zunanje temperature

www.nissan.si

Pooblaščen prodajalec in servis: AVTO MOČNIK, d.o.o., Kranj, Britof 162, 04 204 22 77

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino.

Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Zoisova 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mail@g-glas.si in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 (sprejem na avtomatskem odzivniku 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 7. do 15. ure / Gorenjski glas je polletnik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: TV okno (tednik), Moja Gorenjska (mesečnik), Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: tork 200 SIT, petek: 300 SIT, za junij: 2.200 SIT, drugo četrtletje: 6.500 SIT, letna naročnina: 26.000 SIT, redni letni plaščniki imajo 25 % popusta, polletni in četrtletni 20 % popusta; naročnina za tujino: 100 EUR; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisanega preklica, ki velja od začelka naslednjega obračunskega obdobja / Oglašne storitve: po ceniku; oglašno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Reševanje težav na hrbtih otrok

Starši so na vodstvo osnovne šole Simona Jenka naslovili peticijo, v kateri nasprotujejo selitvi otrok.

Kranj - "Zakaj je tako težko upoštevati naše želje?" so se spraševali starši najmlajših učencev v osnovni šoli Simona Jenka, potem ko tudi na več kot dve uri in pol dolgem roditeljskem sestanku minuli teden niso našli skupnega jezika z ravnateljico te šole. Še naprej namreč ostaja gluha za številne njihove argumente, ki govorijo proti selitvi otrok iz nekdanje podružnice Center v matično šolo, in vztraja pri svoji rešitvi.

Ta predvideva, da bi v sedanjih podružnicah Center organizirali predmetni pouk, razen tega bi bila v tej šoli tudi po en oddelček 3. in 4. razreda. Otroke na razredni stopnji pa bi v tem primeru selili v matično šolo. Njihovi starši se s tem ne strinjajo. To so podkrepili s peticijo, ki so jo naslovili tako na vodstvo šole kot na občino, krajevno skupnost in šolsko ministrstvo. Svoje nasprotovanje selitvi, je razložil Peter Markič, eden od staršev, med drugim utemeljujejo s tem, da ta šola pomeni tudi življenje krajevne skupnosti Center in

zmanjšuje že tako pereč problem staranja mestnega jedra in izseljevanja mladih družin. Razen tega, naštevajo naprej Markič, so stavbo lani prenovili ter prilagodili potrebam razredne stopnje in uvajanju devetletke. "Zdi se nam neresno in razmetavanje davkoplačevalskega denarja, da bi šolo zdaj prilagajali predmetni stopnji." Starše je zmotilo še, da bodo njihovi otroci v primeru selitve razmetani po različnih razredih, tako da se bodo morali spet prilagajati novemu okolju. Obenem bodo morali ti otroci ob vrača-

Peter Markič

nju iz šole prečkati dve zelo prometni cesti, ki sta, menijo starši, nevarni še za odrasle, kaj šele za otroke. Ta lokacija naj bi bila za najmlajše otroke primerna tudi

zaradi velikega vrta ob šoli. "Zdaj pa boste sem preselili otroke, ki vrta sploh ne potrebujejo, obenem pa bodo uporabljali še sosednji vrt," je na Prešernov gaj namignil Markič.

Kot premalo tehten so zavrnili tudi argument vodstva šole, da je v prihodnjem šolskem letu v enoto Center vpisanih premalo otrok. "Starši so bili namreč ob vpisu zavedeni, češ da vpis v enoto Center ni mogoče," je pojasnil Markič in dodal, da so se odločili, da na hrbtih njihovih otrok ne bodo reševali težav, ki jih ima zaradi prostorske stiske matična šola.

"V peticiji je med drugim tudi 14 podpisov staršev, ki bi svoje otroke vpisali v enoto Center, če bi vedeli, da je to mogoče." Ravnateljici so zato očitali, da je vse skupaj želela speljati potihoma. "Če se ne bi zbralo nekaj ljudi,

bi verjetno šele konec avgusta izvedeli, v katero šolo bodo hodili naši otroci." Ravnateljica Nevenka Škrlič jih je zavrnila, da ne vztraja nujno pri svoji rešitvi, a ne želi prevzemati odgovornosti za nobeno drugo rešitev. "Že jeseni sem obvestila občino, da brez dodatnih šestih učilnic prihodnje šolsko leto ne bomo mogli speljati pouka. Z devetletko in nivojskim poukom namreč začenjamo tudi v 7. razredu."

Občina je to težavo rešila z združitvijo šolskih okolišev matične šole in podružnice Center, s čimer je slednja izgubila status podružnice. Okoli sedemsto učencev so na ta način razdelili v 30 oddelkov, s čimer so ob bolj polnih oddelkih pridobili ravno zadosti učilnic. Po trditvah ravnateljice pa prostorske razmere na matični šoli ne omo-

gočajo organizacije pouka za celotno predmetno stopnjo, saj bi v tem primeru morali razseliti 5. razrede, s čimer bi naleteli na težavo pri izdelavi urnika za predmetno stopnjo na dveh lokacijah. Starši so se na koncu strinjali, da jih ravnateljica s svojimi argumenti ni prepričala. Zahtevali so, naj na skupnem sestanku, na katerem bi bili prisotni tudi starši otrok iz matične šole, predstavi vse možne rešitve. Podžupana Štefana Kadoiča, ki je bil prav tako prisoten na roditeljskem sestanku, pa so pozvali, naj zdaj, ko so se seznanili tudi s stališči staršev, občina naredi še kaj drugega, kot je združitev šolskih okolišev, da bi razredna stopnja ostala na stari lokaciji.

Mateja Rant,
foto: Gorazd Kavčič

Dovrtel izgubil koncesijo

Kranjski župan je oktobra podpisano koncesijsko pogodbo z Dimnikarstvom Dovrtel sredi minulega tedna odpovedal.

Kranj - Odpoved je bila po zadnji seji mestnega sveta nekoliko pričakovana, predlagala jo je tudi županova komisija, ki je po "uporu" Kranjčanov zaradi cene pregledov dimnih plinov več mesecev pretresala del občinskega koncesionarja za opravljanje dimnikarskih storitev, Dimnikarstva Dovrtel. Kljub znižani enotni ceni meritev dimnih plinov in pregleda kurilnih naprav s 7600 na 6500 tolarjev so bile zamere očitno prevelike.

Rudi Dovrtel, lastnik in direktor Dimnikarstva Dovrtel, pravi, da ga odpoved koncesijske pogodbe ni presenetila, čeprav je upal, da se bo župan vendarle drugače odločil. "Meritve so po zakonu obvezne, če ne mi, jih bo opravljal kdo drug. Ljudje se jim ne bodo mogli izogniti. Naša cena je med najnižjimi v Sloveniji. Res pa je, da je to novost in občina bi morala ljudi na to opozoriti. S pravnim in pravočasnim obveščanjem bi se dalo izogniti marsikateri neprijetnosti."

Župan Mohor Bogataj je pogodbo odpovedal, ne da bi nave-

del razlog. "Zahteval bom razlago, trdim namreč, da smo mi najmanj toliko dobri kot v Mariboru ali Ljubljani. Nekaj napak pri računih smo takoj popravili in mislim, da to ni mogel biti razlog za odpoved. Vsekakor bomo izkoristili vsa pravna sredstva, od občine bomo zahtevali tudi odškodnino," je dejal Rudi Dovrtel, ki je za razvoj podjetja z 28 zaposlenimi zastavil vse, kar ima, in ki tiho upa, da bodo v Kranju vendarle ostali tudi po izteku koncesijske pogodbe.

Po novem zakonu o varstvu okolja bo nadzorno izvajalsko

funkcijo pregledov kurilnih naprav in meritev dimnih plinov dimnikarskim podjetjem, ki bodo dala na trg le "črna" dela, dajalo ministrstvu za okolje, prostor in energijo. Občinska koncesija po odpovedi pogodbe velja še pol leta, za koga se bo potem odločila država in kako bo sploh ukrepala, če podzakonski akti še ne bodo sprejeti, pa je seveda uganka. "Tristo dimnikarjev je za Slovenijo daleč premalo. S tem, če se zamenja samo glava podjetja, Kranjčani ne bodo ničesar pridobili."

V tej smeri se je pravzaprav sukala tudi debata na zadnji seji kranjskega mestnega sveta; Dimnikarstvo Dovrtel, ki je na razpisu za podelitev koncesije občini edini ponudil zahtevano letno dajatev šest milijonov tolarjev, naj bi dobil predvsem možnost konkurence.

Helena Jelovčan

Mačke oddal prostovoljno

Za mačke z Blejske Dobrave so poskrbeli v ljubljanskem društvu za zaščito živali.

Blejska Dobrava - Zgodba o bolnih mačkah z Blejske Dobrave, ki sta jih ostarela lastnika sicer hranila, ne pa tudi zdravila, je vendarle dobila svoj epilog. Zanje je skupaj z ljubljanskim društvom za zaščito živali poskrbelo jeseniško društvo za zaščito živali. V nedeljo so jih z dovoljenjem lastnika približno polovico polovili, do oddaje novim lastnikom pa bodo ostali v zasebni oskrbi.

"Preden smo potrkali na vrata lastnika, smo se pripravili na najhujše, saj so se na občini izgovarjali, da lastnik mačk noče oddati. Vendar ko smo mu povedali, da smo iz društva, je dejal, da nam zaupa, in nam jih dovolil poloviti," je nedeljski dogodek v Črni vasi opisala Irena Pezdir iz jeseniškega društva za zaščito živali. Lastnik jim je tudi pojasnil, zakaj ob zadnjem obisku veterinarske inšpekcije ni dovolil odpeljati mačk. "Odgovor je v načinu pristopa, ki so ga imeli do lastnika živali ter bolnih in brijih muck. Mačke naj bi polovili na surov način in jih zmetali v opek boka, lastnik pa tudi dvomi, da so bili mucki res deležni veterinarske pomoči in oddani naprej." Verjetno bi bilo drugače, je prepričana Irena Pezdir, če bi pristojni uporabili primeren pristop in lastniku ponudili povratne informacije, kaj se je z mačkami zgodilo. Ob tem je Irena Pezdir opozorila tudi na dejstvo, da na Gorenjskem sploh ni zavetišča, kamor bi lahko oddali brezdomne mačke, zaradi česar jim je prav tako prišla prav pomoč ljubljanskega društva. "V edinem zavetišču za zapuščene živali Na Gorenjskem namreč

sprejemajo zgolj pse." Lastnik zavetišča za domače zapuščene živali Perun Brane Pirc je pojasnil, da brez občinskega odloka ne more sprejemati drugih živali razen psov, saj mu drugače nihče ne krije stroškov. "Ta čas se o tem, da bi sprejemali tudi mačke, z gorenjskimi občinami še dogovarjamo." Tako so, opozarjajo v jeseniškem društvu, vsi brezdomni mački odvisni zgolj od dobre volje in nastanitvenih možnosti posameznikov. Potrebo po mačjem azilu utemeljujejo tudi s tem, da ne-

nehno nenačrtovano in nenadzorovano množenje mačk pripelje do porasta mačjih bolezni, tudi takih, ki se prenašajo na človeka. Tako je bilo tudi v primeru mačk z Blejske Dobrave, ki so zbolele za mikrosporijo. "Edina rešitev, na katero čakamo že občutno predolgo, je mačji azil. Potem bi lahko vse najdenčke nastanili in jim medtem poiskali nove lastnike. V tem času bi jim nudili tudi veterinarsko oskrbo ter jih pred oddajo novemu lastniku sterilizirali in cepili. Tako bi rešili več problemov naenkrat; omejili bi epidemije mačjih bolezni, mačjega prirasta bi bilo veliko manj, dosegli bi še večjo preglednost nad razmerami," je še poudarila Polona Rabič iz jeseniškega društva za zaščito živali.

Mateja Rant

Jeseniško in ljubljansko društvo za zaščito živali sta poskrbeli za približno polovico bolnih mačk z Blejske Dobrave.

Pet knjig na vsakega Jezerjana

V prostorih podružnične šole na Jezerskem so odprli novo knjižnico, ki domačinom ponuja 3600 knjig in drugega gradiva.

Jezersko - Zadnja desetletja so Jezerjani knjižnico obiskovali v Korotanu, kjer je za izdajo knjig skrbel nekdanja učiteljica Marija Mušič. Sedaj pa se je zaradi sodobnih zahtev po delovanju knjižnic, ki terjajo tudi računalniško evidenco ter dostop do interneta, knjižnica preselila v prostore podružnične šole, ki so jih slovesno odprli v četrtek. Občina Jezersko je v ureditev knjižnice vložila nekaj več kot dva milijona tolarjev, kar je, po besedah ravnateljice Osrednje knjižnice Kranj Anatale Štera, dokaz, da se da z malo denarja narediti veliko. Dodal je še, da je knjižnica na Jezerskem edina v okviru osrednje knjižnice, ki ustreza prostorskim standardom. S 3600 knjigami pa je tudi ena bogatejših, kar zadeva pokritost potreb prebivalstva po knjigah, saj ta ponudba pomeni kar pet knjig

Knjižnica na Jezerskem se je iz Korotana preselila v šolo.

na prebivalca v občini. V knjižnici pa niso na voljo samo knjige, pač pa tudi revije, glasba, filmi, risanke, kar bo nedvomno magnet za otroke, ki ducat stopnic nad knjižnico obiskujejo osnovno šolo in

vrtec. Kot je ob odprtju dejal župan Jezerskega Milan Kocjan, pa bo knjižnica tudi nova točka kulturnega in družabnega življenja tega kraja, saj se bodo v njej odvijala srečanja in prireditve. Za izposojajo knjig bo za sedaj odprta dvakrat tedensko, v ponedeljkih in petkih popoldne, pozneje pa lahko odpiralni čas še podaljšajo, če bodo Jezerjani želeli pogostejše posegati po knjigah. Do jeseni bodo uredili tudi računalniško podprto evidenco izposoje.

Danica Zavrl Žlebir

Javni obravnavi v Cerkljah

Cerklje - Danes, 8. junija, bosta v sejni sobi občine Cerklje potekali javni obravnavi osnutkov lokacijskih načrtov za območje glavne ceste Kranj - Moste (ob brniškem letališču) in območje Šmartno. Prva obravnava bo ob 17. uri, na njej pa bodo občani in ostali lahko podali pripombe na lokacijski načrt za glavno cesto Kranj - Moste, ki ji nameravajo zaradi širitve letališkega območja in zgraditve komunalne cone spremeniti potek trase. Ob 18. uri pa bodo lahko zainteresirani podali svoje pripombe še na lokacijski oziroma zazidalni načrt za območje Šmartno, kjer bo zrasla Vas brez ovir (kompleks z domom starejših občanov in varovanimi stanovanji). Javni razgrnitvi lokacijskih načrtov sicer potekata še do 18. junija. S.S.

Baletni večer

Medvode - Baletna šola Stevens in drugi iz Spodnjih Pirnič je skupaj z učenci in gosti pripravila Baročni baletni večer. Pripravili so ga v kulturnem domu v Medvodah, v programu pa so gostovali tudi plesalci iz Glasbene šole Jesenice in iz Postojne. Programske točke Les petit riens, Lutka, Vodni balet, Pomlad in Concerto so bile bogato doživljene obiskovalcem, ki so tokrat napolnili dvorano kulturnega doma Medvode. A.Ž.

Srečanje komunalcev

Jesenice, Bled - Jeseniški Jeko-In je v sodelovanju z drugimi gorenjskimi komunalnimi podjetji Komunalo Kranj, Komunalo Radovljica in Infrastrukturo Bled organiziral 20. srečanja delavcev komunalnega gospodarstva Slovenije, ki se bo odvijalo konec tedna, 11. in 12. junija, na Bledu in Jesenicah. Petek bo na Bledu namenjen posvetu vodilnih delavcev. V soboto se bo dogajanje z delovnimi in športnimi tekmovanji preselilo v Športni park Podmežakla na Jesenice. Pričakovati je okoli 2500 udeležencev iz 75 slovenskih komunalnih podjetij.

M. K.

Spoznavanje Evrope

Pirniče - V Osnovni šoli Pirniče so sklenili celoletno spoznavanje evropskih držav. Na prireditvi, ki so jo pripravili konec minulega tedna, so povabili tudi iz sosednje Avstrije, iz Šentlenarta. Povabili pa so tudi župana občine Medvode Stanislava Žagarja. Po prireditvi so v učilnicah predstavili tudi posamezne evropske države. A.Ž.

Skrbika še iščejo

S 1. junijem naj bi Ministrstvo za kulturo odločilo, komu bo poverilo nadaljnje upravljanje s Prešernovo hišo v Vrbi in Finžgarjevo v Doslovčah, pa se to ni zgodilo.

Jesenice - Lansko jesen se je Občina Žirovnica odločila, da izstopi kot soustanoviteljica Gornjesavskega muzeja s sedežem na Jesenicah, kar je hkrati pomenilo, da ne bo več zagotavljala sredstev za upravljanje s Prešernovo hišo. Njeno stališče je, naj za ta dva kulturna spomenika kot lastnica poskrbi sama država. V Gornjesavskem muzeju so ocenili, da bi samo iz vstopnin (7 do 8 milijonov letno), ki se natečejo v obeh hišah, ne zmogli pokrivati vseh stroškov, ampak zgolj plače dveh zaposlenih delavcev.

"Če bi delo potekalo tako kot doslej, bi letno poleg vstopnin potrebovali še okoli 6,5 milijona tolarjev," pravi ravnateljica Gornjesavskega muzeja **Nataša Kokošinek**, medtem ko je kul-

turno ministrstvo za letos pripravljeno prispevati pol manjši znesek. Račun se Gornjesavskemu muzeju ne izide, zato je bilo že slišati, naj bi upravljanje prevzel Gorenjski muzej iz Kranja.

"Zaenkrat je zadeva zamrznjena, vendar ministrstvo trdi, da bi se hiši morali živeti sami," pravi ravnateljica Gorenjskega muzeja **Barbara Ravnik Toman**. Hkrati dodaja, da bi v primeru, če bi prevzeli upravljanje, ne dobili dodatnega denarja, ampak bi moral iz sedanjih sredstev, ki jih prejmejo od države - letos okoli 15,5 milijona tolarjev - 3 milijone oddvojiti za obe hiši v žirovniški občini. "Najslabše bi bilo, da bi bili hiši zaprti, kar se ni zgodilo niti med nemško okupacijo."

Obe ravnateljici menita, da bo ministrstvo za upravljanje iskalo

najugodnejšega ponudnika. Zaenkrat pa velja, kar je med drugim 1. junija v obvestilo Gornjesavskemu muzeju zapisala **Tanja Roženberger Šega**, na kulturnem ministrstvu zadolžena za področje muzejev: "Javni interes je, da sta spomenika dostopna vsem obiskovalcem, zato smo se dogovorili, da muzej (Gornjesavski, op. p.) do nadaljnjega nadaljuje z upravljanjem tudi po odstopu soustanovitelja muzeja Občine Žirovnica. Stroške upravljanja pokrivajo z lastnim prihodkom, v primeru primanjkljaja pa se delovanje podpre iz sredstev Ministrstva za kulturo." V elektronskem pismu je še dodala, da bo vprašanje upravljanja dokončno rešeno do predvidoma 1. oktobra oziroma do konca letošnjega leta. **M.K.**

Pr' Petrovc čez tristo sorodnikov

Pr' Petrovčevih v Hrastju se je v nedeljo zbralo okoli 330 sorodnikov.

Hrastje - Na kmetiji Pr' Petrovc v Hrastju so v nedeljo pripravili družinsko srečanje. Da ne gre za običajno snidenje ožjega sorodstva, se je dalo slutiti že nekaj dni prej, ko so pod senikom za hlevom pridno pripravljali velik oder, ki bi ga lahko s pridom uporabili tudi za regionalno srečanje pevskih zborov. Tu so ga uporabili za skupinsko slikanje okoli 330 udeležencev srečanja.

Na Petrovčevi kmetiji danes gospodari **30-letni Janez Stare**. "Vsako leto prvo soboto v juniju se med seboj snidemo bratanci in sestrične. Lani se nam je porodila ideja, da pripravimo srečanje vsega sorodstva, ki izvira od mojih praprastaršev

Aleša in Johane Stare, ki sta nekdaj gospodarila pri Petrovčevih," je pojasnil **Janez**.

Aleš in Johana sta imela deset otrok. Sin Aleš, Janezov stari oče, je ostal na domači kmetiji, ostali pa so se poženili in omožili na druge kmetije. Johana k Plevnikovim v Voglje, Micka k Matjaževim v Zavrhu, Anton k Vrbancem v Voglje, Francka k Krišnovim v Luže, Jože k Ježkovim v Zavrhu, Angela k Kimovčevim v Voglje, Milka k Smovčevim v Svetje, Lojza k Arškovim v Kranju in Anka k Boštetovim v Podrečju.

"Pri vsaki od teh družin smo določili nekoga, ki je moral poiskati naslove za vse družinske člane. Tako smo jih

vsega skupaj našli okoli 500, v to številko pa sodijo celotne družine. Na srečanje se jih je nato prijavilo okoli 330 in večina je danes tudi prišla. Že tak odziv dobro pove, da so našo idejo vsi z veseljem sprejeli," je še dejal Petrovčev **Janez**, medtem ko je sprejemal tudi zahvale sorodnikov, da so pripravili dogodek, ki se ga bodo spominjali vse življenje.

Sorodniki, od katerih se mnogi še nikoli niso videli, so skupaj vztrajali do večernih ur, potem ko se je zanje dan začel v hrastjanski cerkvi, kjer so imeli mašo za pokojnima Alešem in Johano Stare.

Simon Šubic,
foto: Gorazd Kavčič

Filatelisti v Škofji Loki

Škofja Loka - Letos mineva 200 let od rojstva Lovrenca Koširja, ki ga poznamo kot reformatorja poštne financ. Leta 1836 je kot prvi na svetu Dunaju predstavil gumirano pisemsko znamko, a je bil predlog žal zavrnjen.

Škofjeloško filatelistično društvo nosi ime po rojaku iz Spodnje Luže. Predsednik mag. **Srečko Beričič** je pred dnevi predstavil program praznovanja: "Pripravljamo 4. državno tekmovalno filatelistično razstavo

Lokafila 2004 in mednarodno filatelistično razstavo Europhila 2004. Veseli smo, da je prireditev vključena v sklop občinskega praznovanja." Domača razstava bo v hotelu Transturist, mednarodna razstava pa bo v Kašči, obe bosta na ogled v soboto in nedeljo. V soboto bo v hotelu tudi mednarodno filatelistično srečanje, v nedeljo pa še mednarodni simpozij o Lovrencu Koširju. "Na simpoziju bomo predstavili slovensko izdajo knjige Življe-

njepis Lovrenca Koširja, avtorja dr. Ernsta Bernardinija iz Avstrije, ki bo le dan prej prvič predstavljena v Celovcu," nam je povedal tajnik društva dr. **Janez Cerkvenik**.

"Lovrencu Koširju želimo dati prav posebno mesto v zgodovini občine, zato bomo v petek (11. junij, ob 18. uri, op. a.) odkrili njegov kip v Aleji znamenitih Ločanov," nam je povedal župan **Igor Draksler**.

Boštjan Bogataj

Presenečenje v Železnikih

Na seji občinskega sveta Železniki so svetniki na predlog župana Mihaela Prevca za podžupana imenovali Janeza Ferlana (SLS).

Železniki - Ob njegovem imenovanju je župan zapisal: "Kot vodja koalicije SLS in dveh list Svet pod Ratitovcem in Rad imam svoj kraj Janez Ferlan deluje konstruktivno na sejah občinskega sveta in drugih organih občine. Računam na njegovo pomoč in sodelovanje pri ključnih projektih, ki jih bo občina izvajala v tem mandatu." Na seji je Mihael Prevca povedal, da se je na osnovi precej drugačnih dogajanj in predvsem konstruktivnega dela koalicije odločil za Ferlana. "Igra pred letom, ki je temeljila na izsiljevanju, je končana, zato pred-

lagam Ferlana." **Marko Lotrič** (Svet pod Ratitovcem) je povedal, da je vesel tega predloga: "Predlog je bil presenečenje celo za mene. Prepričan sem, da bo podžupan opravljal delo zelo dobro in tako, kot je deloval tudi doslej." **Tanja Polajnar** (ZLSD) je prav tako presenečena: "Sodelovanje župana in Janeza Ferlana je bilo v preteklosti popolnoma nezmožno, sedaj pa se je vse obrnilo. To me nadvse čudi. Prej ste rekli, da je s Ferlanom nemo-goče sodelovati." "Koalicija je vztrajala, da mora biti podžupan Janez Ferlan, zato sem ga tudi predlagal," je

odgovoril župan. Pred časom je bila sklicana opozicija, je povedal **Peter Prezelj** (SDS): "Zanima me delo, ki ga bo Ferlan kot podžupan opravljal. Ko je bil predlagan Jernej Bešter, se je govorilo bolj o častni funkciji kot o zahtevnem delu."

Janez Ferlan je povedal, da v prejšnjem mandatu nesoglasan je z nekaterimi projekti ni spor: "Sprt nisem z nikomer. O preteklosti ne želim govoriti, zgodba je nova. Dober politik je tisti, ki ne zameri. Nad predlogom župana sem bil presenečen tudi sam."

Boštjan Bogataj

Sto let turizma v Kranjski Gori

Kranjska Gora - Te dni mineva sto let, kar so se v hotelu Razor v Kranjski Gori na pobudo dr. Josipa Tičarja in župana **Gašperja Lavtižarja** zbrali napredno misleči domačini in ustanovili Letoviško društvo Kranjska Gora.

Da bi delovali "skupno za prosep Kranjske Gore, za povzdigo in izboljšanje prometa, za olepšanje kraja in za olajšanje občevanja s tujci," so tedaj razložili namen društva.

Med naloge društva so tedaj zapisali urejanje in vzdrževanje sprehajalnih poti, graditev in oskrbo letoviških naprav in zgradb, skrb za primerno promocijo kraja in turistične dejavnosti ter pospeševanje oddaje stanovanj svojim članom. **M.K.**

V Križah in Pristavi dobili cesto

V soboto so na križišču v Podvasci slovesno odprli obnovljeno občinsko cesto med Pristavo in Križami, slavili pa so tudi tamkajšnji gasilci.

Pavel Rupar in Tomo Zupan režeta trak na obnovljeni cesti.

Pristava, Križe - Na obeh straneh obnovljene ceste so v soboto prerežali trak: v krajevni skupnosti Pristava ga je ob tržiškem županu **Pavlu Ruparju** prerezal predsednik **Tomo Zupan**, na drugi strani v Križah Slavko Bohinc. Krajan obeh pa so bili veseli pridobitve, na katero so potrpežljivo in po besedah župana Ruparja brez značilnega tržiškega nerganja in kritiziranja čakali tri leta. Za obnovo ceste, nov pločnik ter vso infrastrukturo pod cesto in ob njej je občina odštela 300 milijonov tolarjev, zelo zahtevna dela na 600 metrih ceste pa so potekala v dveh fazah. Po obnovljeni cesti, ki povezuje dve krajevni skupnosti, so najprej odkorakali glasbeniki Pihalnega orkestra Tržič z dirigentom **Francijem**

Podlipnikom, doživela pa je tudi blagoslov. Istega dne so blagoslovili tudi reliefe za pristavsko kapelo, sobotno popoldne pa se je nadaljevalo z gasilskim praznovanjem. Prostovoljni gasilci iz Križev namreč slavijo 80-letnico delovanja, ki so jo proslavili z veliko parado, proslavo in gasilsko veselico, dan predtem pa so na slavnostni seji podelili tudi društvena in občinska odlikovanja.

Danica Zavrl Žlebir,
foto: Gorazd Kavčič

Grajska gospoda na večerji sredi Bleda

Gospoda na viteški večerji

Bled - Letošnjo 1000-letnico Bleda so se odločili obeležiti tudi v gostišču Blegaš na Bledu. Skupaj z mojstrom Janezom iz Grajske tiskarne blejskega gradu ter igralsko skupino viteza Gašperja Lambergarja so na vrtu gostišča popestrili petkovo popoldne. Promocijsko je zaživela srednjeveška tržnica, na viteško večerjo pa je iz gradu prišla grajska gospoda. Ob atraktivnem programu, ki je vključeval mečevanje, streljanje z lokom, čarovnije ter požiranje ognja, so se v kotlu kuhale obara, polenta ter gobova juha, po besedah grajskega gospoda "nekaj za na žlico". Za večerjo

pa svinjska pečenka, piščančje perutnice, pečen krompir ter kislo zelje, kakor v starih časih so jedli z rokami. K okusni hrani pa spada tudi dobro vino, za kar so poskrbeli vinarji iz Brd. Večerje se lahko udeležijo do 100 gostov, jedlo in pilo pa se bo vsak petek med sezono. Lahko se posedate tudi za grajsko mizo, kjer vas bodo oblekli v kostume ter z vam ravnali kakor z gospodo. Organizatorji pa so poskrbeli tudi za spominke, saj domov lahko vzamete leseno žlico ter slinček.

Tina Tošič,
foto: Tina Dokl

LOČANKA
KRANJČANKA

Dr. Valentin Meršol, rešitelj slovenskih beguncev

Doprsni kip radovliškega rojaka dr. Valentina Meršola je v soboto v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu odkril njegov sin Tine.

Sentvid nad Ljubljano - Dr. Valentin Meršol je bil rojen 22. februarja leta 1894 v Radovljici in je leta 1913 kot član prve generacije maturiral v tedanjih škofskih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano. Vojna je prekinila študij medicine. Diplomiral je leta 1923 v Pragi in nato deloval in študiral v Celju, v Ljubljani, na univerzi John Hopkins v Baltimoru v Združenih državah Amerike in nato v Ljubljani.

Maja leta 1945 se je z družino umaknil na Koroško in na Vetrinjskem polju postal upravnik civilnega dela slovenskega begunskega taborišča. Ker je vedel, kaj se je dogajalo z domobranci, ki so bili vrnjeni v Jugoslavijo, in kakšna usoda čaka po vrnitvi domov tudi druge begunce, je konec maja skupaj z angleškim vojaškim delegatom

Dr. Tine Meršol ob kipu svojega očeta.

pri upravi begunskega taborišča Johnom Corsellisom in kanadskim majorjem Paulom H. Barrejem od poveljnika zavezniških

sil v Sredozemlju maršala Harolda Alexandra zahteval prekinitev vračanja beguncev v Jugoslavijo. Ta je 4. junija leta

1945 med obiskom vetrinjskega taborišča ukazal, da nihče ne sme biti več vrnjen proti svoji volji. Dr. Valentin Meršol, ki je odlično govoril angleško in se je zato brez težav pogovarjal z angleško vojaško upravo, je tako rešil smrti ali trpljenja najmanj 6000 ljudi. Leta 1949 je odšel v Cleveland v Združene države Amerike, kjer je delal kot zdravnik in leta 1981 umrl.

Radovliškemu rojaku v spomin in zahvalo so rešenci iz Vetrinja v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano postavili doprsni kip, ki ga je izdelal akademski kipar Drago Tršar. V soboto ga je odkril dr. Tine Meršol, sin pokojnega rešitelja beguncev, blagoslovil pa ga je upravitelj ljubljanske nadškofije škof Andrej Glavan.

Jože Košnjek

Prazniki in godovi Medard, Rešnje telo in Anton

Ta teden so trije, med ljudmi zelo spoštovani prazniki: Medard, Rešnje telo ali Telovo in Anton Padovanski.

Danes, 8. junija, je praznik škofa **Medarda**. Cerkvena zgodovina pravi, da se je rodil leta 457 na severu Francije. Bil je vnet pridigar in dober človek, ki je imel delil revnim, zato so ga hoteli imeti v mestu Vermaindois za škofa. Umrl je okrog leta 560, star skoraj 100 let. Medard je tudi "vremenski svetnik", čeprav z vremenom nima nič opraviti. Do povezave z vremenom je prišlo zato, ker se v času njegovega godu vreme rado za dalj časa ustali. Dva pregovora pravita: "Kakršno vreme Medarda kane, takšno štirideset dni ostane", in "Če je sv. Medard lep, more celo najbolj leni kosce pospraviti seno lepo in suho pod streho".

spremenjen kruh evharistija je shranjen v tabernaklih.

V petek, 11. junija, bo praznik apostola **Barnabe**, ki mu je bilo sicer ime Jožef, doma pa je bil s Cipra. Zaradi trdne vere so ga apostoli sprejeli medse in mu dali ime Barnaba, ki pomeni "sin tolažbe". Deloval je skupaj z apostolom Pavlom. Po izročilu je umrl mučeniške smrti leta 62 na rodni Cipru.

V soboto, 12. junija, bo praznik duhovnika **Gasperja Bertoni** in **Marijinega spomina**.

V nedeljo, 13. junija, bosta praznika škofa **Trifila** in med verniki zelo spoštovanega redovnika in cerkvenega učitelja **Antona Padovanskega**. Rodil se je kot Fernando leta 1195 v

Mogočna bazilika Antona Padovanskega v Padovi v Italiji. Dolga je 120 in široka 60 metrov. Ima 8 kupol, 2 zvonika in 2 stolpca.

Jutri, 9. junija, bo praznik mučenca **Primoža in Felicijana**, cerkvenega učitelja in diakona **Efrema Sirskega** in duhovnika **Jožefa de Anchieta**. Primož in Felicijan sta na Slovenskem čaščenja svetnika. Najbolj znana njima posvečena cerkev je sv. Primoža nad Kamnikom, ki je bila zgrajena že leta 1396, kasneje pa dozidana. Sv. Primožu se med drugim priporočajo zoper gliste.

V četrtek, 10. junija, bo slovesen in zapovedan praznik **Sveto Rešnje telo in sveta Rešnja kri**, ki mu pravijo tudi **Telovo** in ga počastijo s procesijami. Četrtek bo tudi praznik škofa **Bogumila Poljskega** in delavca **Henrika**. Katoliška cerkev slavi na ta dan spremenitev kruha v Kristusovo telo. V Kristusovo telo

portugalski Lizboni. V 26. letu starosti je bil posvečen za duhovnika in je vstopil v frančiškanski red, za kar ga je navdušil frančišek Asiški, s katerim se je srečal leta 1221, in si izbral ime Anton. Bil je odličen pridigar. Legenda pravi, da so med njegovimi govori celo ribe pogledale iz vode. Zadnja leta je živel v Padovi, kjer je umrl leta 1231, star 36 let, in kjer so ga tudi pokopali ter v 12. stoletju njemu v čast zgradili mogočno baziliko. Na njegovem grobu so se zgodili čudeži. Njegovo pomoč iščejo ljudje, ki so kaj izgubili, dekleta, ki bi rade dobile moža, in žene, ki bi ga rade obdržale.

V ponedeljek, 14. junija, bo praznik **Elizeja in Vasilija**.

Jože Košnjek

Tržiški varovanci na Brezje

Tržič - Na prošnjo varovancev Doma starostnikov Petra Uzarja iz Bistrice pri Tržiču, ki so že na vozičkih ali morajo pri hoji uporabljati hoinice ali bergle, je uprava doma organizirala romanje k Mariji Pomagaj na Brezje. Udeležili so se ga tudi vodstvo doma, medicinske sestre, strežnice in župnik župnije Bistrica pri Tržiču Jože Gregorič, ki je v brezjanski baziliki daroval sveto mašo. Romanja se je želelo udeležiti še več varovancev, vendar v avtobusih ni bilo dovolj prostora. Udeleženci romanja so bili hvaležni vsem, ki so omogočili njihovo pot na Brezje in jih spremljali, je zapisal **Alojzij Žibert**.

J.K.

Obredni zakol živali

Ljubljana - Urad vlade za verske skupnosti je sporočil, da je bilo konec maja posvetovanje predstavnikov verskih skupnosti, na katerem so obravnavali evropske in slovenske zakone glede proizvodnje živil živalskega izvora, predvsem klanje živali in postopke pri zakolu. V klavnicah in pri domačem klanju je **omamljanje živali pred klanjem obvezno**. Izjema je le obredno klanje živali.

J.K.

KAKŠNO JE VAŠE ZDRAVJE?
PREVENTIVNA DIAGNOSTIKA AMSAT

- HITRO PREVERJANJE ZDRAVSTVENEGA STANJA
- ZGODNJE ODKRIVANJE BOLEZENSKEGA SPREMENB
- VPOGLED V DELOVANJE NOTRANJNIH ORGANOV IN HRBTENICE
- POSVET Z ZDRAVNIKOM
- POPUST ZA UPOKOJENCE IN DRUŽINSKE ČLANE

Tel.: 041/509 625

Diagnostične in terapevtske storitve,
Zasavska c. 27 (OREHEK), Kranj

www.preventivnadiagnostika.com

Vprašanja ob pasijonu

Obsojeni na križanje so v rimskih časih morali nositi le prečni tram križa, žeblje pa so jim zabili v zapestji.

Ljubljana - Ker so se ob predvajanju filma režiserja in producenta Mela Gibsona Kristusov pasijon pojavila številna vprašanja gledalcev, je pet ameriških teologov (Thomas Allen, dr. Marcellino D'Ambrosio, Matthew Pinto, dr. Paul Thigpen in Mark Shea) napisalo knjigo "Kristusov pasijon, 100 vprašanj o Kristusovem pasijonu". Knjiga je že prevedena v slovenščino. Pretekli teden jo je na konferenci za novinarje predstavil mag. Božo Rustja, predavatelj na Teološki fakulteti v Ljubljani.

Film Kristusov pasijon, mag. Božo Rustja se sprašuje, zakaj imena filma ne bi prevedli v Kristusovo trpljenje, je največkratnejši, najbolj resničen in najbolj stvaren prikaz Jezusovega trpljenja in smrti. Film je, tako pravijo avtorji knjige, mnogim ljudem spremenil življenje in je klic k ponovnemu ovrednotenju osebnosti Jezusa Kristusa, za katerega je veliko dokazov, da je resnično živel in da so dogodki, prikazani v filmu, resnični. Mag. Božo Rustja je dejal, da vsebina knjige ni uradno stališče Cerkve in da film ni obsodba Judov, še posebej današ-

njih, ki naj bi bili krivi za Jezusovo smrt. Zanj je kriva človeška grešnost, kar nekateri dokumenti Cerkve izrecno poudarjajo. Na očitke o pretiranem nasilju knjiga odgovarja, da se je režiser posvetoval s številnimi zgodovinarji in svetopisemskimi strokovnjaki. So morda pri "Kristu iz Iraka ali balkanskih vojn manj krvavi, se je vprašal mag. Božo Rustja. Takratno bičanje in križanje je bilo res kruto, zato so ju Rimljani uporabljali samo pri barbarih, Rimljane pa so obglavljali.

V filmu je po mnenju zgodovinarjev nekaj odstopanj od resničnosti. Jezus, verjetno zaradi tradicije in upodabljanja križvega pota, nosi cel križ, čeprav so v rimskih časih obsojeni na križanje do kraja izvršitve obsodbe nosili samo prečni tram (patibulum), ki so ga pred križanjem pritrdili na pokončnega. V filmu, tudi zaradi tradicije, zabijejo žeblje v Kristusovi dlani in ne v zapestjih, kar so počeli Rimljani. Glede tega je znameniti "torinski prt" točen: odtisi moža kažejo, da je imel križani rane na zapestjih in ne na dlaneh.

Jože Košnjek

TISOČ LET BLEDA Blejski zbornik 2004

(odlomki)

XVII. del

Janez Petkoš

Osrednji blejski park in druge parkovne površine na Bledu

Opisni del razlaga metodo dela. V razpredelnih prikazujem analizo stanja vsakega osebka posebej v devetih kazalnikih s skrajšano pregledno obliko v šifrah (računalniška oblika). Načrt sestavljajo tri karte v merilu 1:500 - situacijska karta, pregledna in karta novega stanja.

V situacijski karti so natančno vrisane lokacije vsakega osebka, vse stavbe, ceste, steze in plastnice (metrske).

Ob 1000-letnici Bleda je občina Bled izdala **Blejski zbornik 2004**.

Kupite ga lahko na Turističnem društvu Bled, Turizem Bled - Festivalna dvorana in na občini Bled. Cena je 7.500 SIT.

Pregledna karta prikazuje razmerje med zelenicami, gredicami, s parkovnim drevjem poraslo površino, prometnicami in drugimi objekti v parku (vodomet, glasbeni paviljon, spomeniki). Na tej karti so označeni osebki, ki jih moramo odstraniti, in površine, ki jih moramo na novo posaditi ali le izpopolniti. Torej se na pregledni karti vidijo razmerja med kulturami in prehod iz obstoječega v novo stanje.

Na karti novega stanja pa je označena lokacija vsakega novega osebka.

Pri snovanju sem posebej pazil, da načrt ohranja in neguje posebnosti parka, to so debela stoletna drevesa in redke eksote varuje kot naravne spomenike, ohranja, neguje in ustvarja razgledna mesta v parku, predvideva prostor za vodomet, s trajno zelenimi zavesami tise in omorike ustvarja zaključene kotičke v parku, ki obiskovalcu omogočajo večjo sproščenost, posnema naravne združbe drevesnih vrst in grmovja.

Temeljita dendrološka analiza je podlaga za vsako nadaljnje delo v parku in ima trajno vrednost.

Vsako drevo je opisano na posebnem obrazcu z najmanj devetimi kazalniki, izstopajočim osebkom pa sta izmerjena še višina in prsni premer.

Zaradi lažjega pregleda pri popisu dreves je površina parka razdeljena na 14 enot. Meje enot so večinoma prometnice, ceste, poti ali steze. V posamezni enoti je dreve in grmovje oštevilčeno.

Videz drevesa (habitus), vitalnost, zdravstveno stanje, socialni položaj, pomembnost drevesne vrste in usklajenost z okolico določajo status posameznega drevesa ali grm v parku.

Natančen opis vsakega osebka je osnovni element analize stanja. Zelo pomembni so odnosi in usklajenost med zelenicami in s parkovnim drevjem poraslo površino. Te odnose prikazuje pregledna karta.

Pa še nekaj zanimivosti iz Osrednjega parka, ki sem jih odkril leta 1981: v parku raste 51 drevesnih vrst, 29 avtohtonih in 22 vrtnarskih; od 24 grmovnih vrst je 7 avtohtonih in 17 vrtnarskih.

Pretežni del Osrednjega parka sestavljajo domače drevesne vrste, saj je od 641 osebkov 477 avtohtonih dreves. Grmovje v parku pa sestavljajo večinoma vrtnarske vrste.

V osrednjem parku porašča bočno ledeniško moreno družba hrasta in belega gabra (Quercus-Carpinetum na površini 1,5 hektara), ta del parka je tako sestavljen večinoma iz avtohtonih vrst.

Devet desetih saditve je okrasno grmovje, ki šele danes v polni moči opravlja svojo nalogo, njegova funkcija pa je večkratna: okras, zapiranje, ustvarjanje zaprtih prostorov, koticov v parku, ohranjanje zelenic na vogalih steza, ustvarjanje harmonije, prehod med zelenicami in drevjem.

Od leta 1982 je v osrednjem parku propadlo 73 dreves, posajeni pa sta bili 102 drevesi. Upoštevana so samo tista, ki še rastejo. Okoli 50 dreves se je posušilo ali so na drug način izginila iz Osrednjega parka. Devet desetih dreves je bilo posajenih v letu 1982. V letu 1982 smo posadili večino okrasnega grmovja (84 odstotkov).

Tise, ki se zraščajo v živo zeleno zaveso po robu Zdraviliškega parka ob cesti in pod hotelom Jelovica, smo posadili leta 1982. Prav tako pas tise, ki so posajene ob poti nasproti Partizana. Ta živo zelena meja tis ločuje Zdraviliški park od ceste in blaži avtomobilski hrup. Park oblikuje v estetsko zaključeno celoto. V parku posajene tise so grmovne oblike, spopolnitve odtujenih tis pa so drevesnega porekla.

GLAVNI POKROVITELJ

Gorenjska Banka
Banka v poslabom

1000 LET
BLED

Sodobna umetnost v Galeriji Gregor Podnar

Skrite predstave vsakdanjih dogodkov

"Včasih se na fotografijah pojavijo stvari, ki jih avtor ni nameraval fotografirati. Stvari, ki vzbujajo domišljijo."

Kranj - V letos pomladi odprti Galeriji Gregor Podnar na Savski 34 v Kranju je bila po uvodnem skupinskem projektu *Venture* v sredo odprta že druga letošnja razstava. Tokrat se s postavitvijo z naslovom "2" predstavlja Kranjčan Miha Knific, ki sicer živi in ustvarja v Ljubljani.

Miha Knific je iz svoje večmedijske ustvarjalnice tokrat na ogled postavil video, fotografije in risbe, umetniško izrazne medije, ki so zadnja leta v središču njegove pozornosti. Naslov razstave "2" povezuje z dvojnostjo, na eni strani avtorja kot gledalca ter gledalca samega in na drugi slike kot take, naj gre za pet fotografij večjega formata, razstavljenih v prvem prostoru in ob tem še risb, ali pa kratki video film *Horizont* v zadnjem galerijskem prostoru. V središču avtorjevega zanimanja je problem pogleda na vsakdanje življenje in razmišljanje o prostoru ter procesu umetniškega dela. Fotografijam je avtor dodal tudi krajše zapise, največkrat pogovor med dvema osebama, ki skozi avtorjeve oči pomagata pojasniti dogajanje na njih. V tekstu na (pod) fotografijo gledalcu namiguje svoje vide-nje posamezne zgodbe? "Mogoče sem se za zapise pod sliko odločil prav zato, ker se mi je zazdelo, da na mojih prejš-

njih delih manjka poetičnosti, kot da fotografije hočejo biti zgolj fotografije. V mojem razmišljanju ob fotografijah imajo le-te namreč drugačne vloge. Gre za zgodbe iz ozadja fotografije in o domišljiji, ki vzbudi zgodbo," razmišlja Miha Knific in hkrati dodaja, da zgodbe kljub temu še naprej ostajajo nedokončane.

Naj bosta to odrasla oseba in otrok, ki nabirata kostanj, ali pa kača, ki je pojedla nekaj zelo velikega ... Ob tem avtorja zanima, kaj stvari, ki se včasih pojavijo na fotografiji, čeprav jih avtor ni nameraval fotografirati. Vzbujajo namreč domišljijo. Kot poudarja avtor, je zgodba napisana kot dialog, kot filmska govorica, lahko bi rekli nekakšen story board. Tako se Knificove zgodbe ukvarjajo s časom, sanjami in spominjanjem, ki je lahko zelo različno, s podobo, kako jih dojemamo in katerih se zapomnimo ... "To so izmišljene zgodbe o izmišljenih ljudeh, a ko same postanejo zgodbe, so te realne. In če ver-

Miha Knific in ta trenutek najbolj sveži zgodbi.

jamemo filmski fikciji, verjamemo tudi v tem primeru."

Prav zgodba je torej tista, ki je pri Mihi Knificu v središču pozornosti, tudi ko gre za video z naslovom *Horizont*, v katerem vidimo dekle ki dobi elektronsko pošto s fotografijo, na kateri je ona sama nekaj let kasneje. Gledalec hkrati dobi občutek, da je to pošto poslala sama. Na vprašanje, kakšno bo nadaljnje življenje razstave, je avtor povedal, da ne gre za dela, ki bi imela svojo funkcijo le v celotni postavitvi, ampak ta stojijo sama po sebi. Glede na to, da pri nas trg sodobnih umetniških del še ne deluje, bo le-ta predstavljal predvsem v tujini, zato so bržkone zgodbe tudi zapisane v angleškem jeziku. Razstava bo odprta do 16. junija, ogled pa je mogoč ob torkih, četrkih in sobotah od 12. do 20. ure.

Igor Kavčič,
foto: Gorazd Kavčič

"Novice" za plažo

Pri založbi Učila je te dni izšel paket romanov za poletno branje. Ob knjigah v zadnjih letih uspešnih avtorjev tudi novejši deli tako znanih avtorjev, kot sta Mario Puzo in Stephen King.

Trideset let za legendarnim **Botrom** (nov prevod na knjižne police prihaja jeseni) je **Mario Puzo (1920-1999)** svoje pisateljsko delo sklenil s še enim (zadnjim delom, ki ga je napisal v celoti) mafijskim romanom *Omerta*. V romanu *Omerta* (sicilijanski kodeks molčečnosti) Puzo opisuje zadnjo generacijo velike mafijske družine Aprile, ki se želi izvit iz kriminalnih poslov in stopiti na pot zakonite družbe. Ob tem pa piše tudi o moči, korupciji in nemoralnosti ameriške družbe. Trilogija pisateljice, ki živi v Benetkah, **Done Leon**, že sta izšla prva dva dela *Smrt v beneški operi* in *Smrt v tuji deželi* (*Benečan brez imena* prihaja jeseni), nas prav tako popelje v svet kriminala. Gre za serijo kriminalnih dejanj povezanih z Benetkami, osrednji lik v romanu pa je komisar Guido Brunetti, ki na izredno zvit način (kakršnega mu je določila avtorica) razpleta zločine. Leonova je v svetu zelo uspešna avtorica in je doslej izdala 12 romanov. Podobna tematika zadeva romane **Minette Walters**, katere kriminalne zgodbe so za razliko od Leonove neodvisne

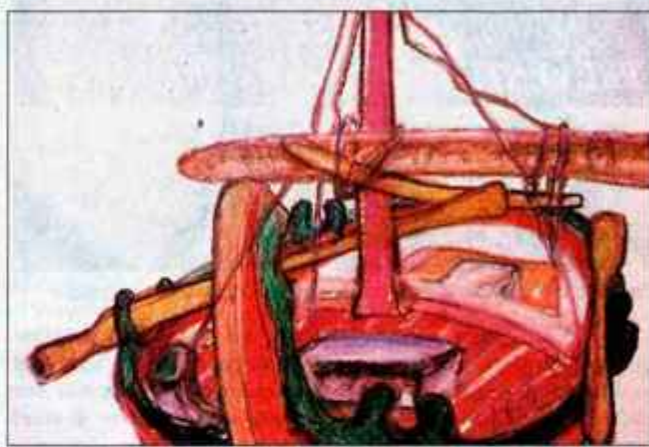
druga od druge. Tokrat sta tu *Slepa ulica* in *Lisjak*, v katerih spoznavamo srhljive stvari, ki se zgodijo, ko so ljudje z roba potisnjeni čez rob. Waltersova se pri tem sooča z vedno novimi tematikami, kot so kapitalizem, pedofilija, socialno ogroženi ... Tu sta še prva dva dela trilogije južnoameriške pisateljice **Isabel Allende**, romana *Hiša duhov* (tudi filmska uspešnica) in *Hči sreče*, v katerih bodo bržkone predvsem bralke spremljale magične zgodbe o strastnih ljubeznih, izdajstvih, ideoloških nesoglasjih in sanjah ... Zanimivo je, da avtorica vse svoje knjige začne 8. januarja. Nekdanja manekenka, ambasadorica OZN **Waris Dirie** z romanom *Puščavska zarja* nadaljuje njen prvenec *Puščavska roža*. Če je v prvem romanu odhajala iz rodne Somalije, se sedaj z nostalgijo spominja na svojo domovino. Najbolj znani avtor fantastičnih grozljivk na svetu **Stephen King** se tokrat predstavlja z romanom *Buick 8*. Tokrat je v ospredju nenavadna prometna nesreča in izjemno nevaren avto, ki včasih deluje kot živo bitje ...

Igor Kavčič

V Galeriji Avsenik na ogled dela Jožeta Eržena

Begunje - V Galeriji Avsenik je na ogled razstava del akademskega slikarja in kiparja **Jožeta Eržena**. Tudi tokrat se Eržen predstavlja tako s slikami kot plastikami. Njegov slikarski opus, kot slikar je že vsa ta leta zavezan figurativi, gledalca venomer vzpodbuja k ugotovitvi, do je njegovo slikarstvo v kompoziciji barv transparentno, odprto in iskreno. V oblikovanju vedut, panoram, tihožitij, predmetov in medsebojnih vizualnih razmerij je moč začutiti umetnikovo notranjo doživljanje, tako pridih Mediterana, njegovo ljubezen do primorske in dalmatinske pokrajine ... "V Erženovi slikarski formaciji je trdna zasnova njegovega kiparskega oblikovanja, slikarskega meticja in geometrijske, kubistične stilizacije postala v mnogih primerih idealna," ob Erženovih delih razmišlja prof. dr. Nedjeljko Mihanović. Kot rečeno pa se tokrat v Galeriji Avsenik predstavlja tudi s svojimi plastikami, ki so bile dolga leta njegov prvi ustvarjalni izraz.

Igor Kavčič

Šoltanka

JARC
CEMENTNI IZDELKI

MEDVODE
Tel.: 01 361-79 36
http://www.jarc.si

• palisade
• škarpniki
• plošče
• cevi
• robniki, ...

Betonski TLAKOVCI

Iz galerije Prešernovih nagajencev za likovno umetnost

ALENKA GERLOVIČ (1919)

Ekspresivna pripoved preoblikovana v linearni in ploskoviti stil Gerlovičeve. Dva, eden lebdeč, oddaljen in pokrit, drugi trden, razkrit in ujet na rob platna. Oblikovanje obeh elementov je skrbno uravnoteženo, da ustvari občutek mira. Dva otoka, ponoči na temno zeleni podlagi, ki se kopljeta v odsevu noči na morsk gladini. Gerlovičeva je pogled omejlila s ploskovitostjo in prizor osamila le na bistveno, ki se v enakomernem ritmu barv in oblik v ozadju zlije v eno.

Rodila se je v Ljubljani. Na ALU v Zagrebu je študirala slikarstvo pri profesorjih Krstu Hegedušiću in Vladimirju Beciću. Diplomirala je leta 1941.

Nagrado Prešernovega sklada je prejela leta 1981 za likovni opus, predstavljen na razstavah zadnjih let.

P. H. F.

Dvojica, 1970, polivinil acetat, platno, 65 x 94,5 cm, lastnik je Gorenjski muzej Kranj.

Galerija Prešernovih nagajencev
Glavni trg 18, Kranj

Razstava: **ZVEST APOLLONIO**, razstava bo odprta do sobote, 31. julija med tednom med 11. in 19. uro, v sobotah med 10. in 13. uro.

Piše Eva Senčar

Za 'knjigobrbce'

Stoli 2, (Chairs 2), dvojezična monografija **Janeza Suhadolca**, prevodi Irena Šumi, oblikovanje Evita Lukež, Viharnik, Ljubljana 2004, 151 str.

Janez Suhadolc, 62, arhitekt, profesor na Fakulteti za arhitekturo, rojen Ljubljancan, tu je hodil v šole, v službo, se poročil - v eni od svojih kolumn šaljivo piše, da bo, kot kaže, tu tudi umrl. Slovenci ga poznajo vsaj po dveh stvareh: po unikatno izdelanih stoli in po duhovitih prispevkih v časopisih - kolumnah in potopisih, študentje pa po strogoosti in neizprososti. V kleti hiše, kjer stanuje, po svojih zasnovah izdeluje različno pohištvo, od leta 1987 še najraje stole. Te je predstavil že v svoji prvi knjigi, izdani pred sedmimi leti. V njej ugotavlja, da je s svojim projektantsko izvajalskim zgledom postal stimulans mnogim drugim avtorjem in sprožil mnoge stolarske akcije. Ni edini arhitekt, ki jih snuje, zdi se, da se prav vsak od njih mora dokazati vsaj enkrat prav z načrtom stola, je pa eden redkih, ki jih tudi sam izdeluje. Umetnika prej opazimo zaradi obširnega opusa, danes pa je še kako pomembno, da se zna tudi 'prodati'; kot prvo, Suhadolc je izdelal okoli poldrugo stotico najrazličnejšega pohištva, kot drugo, znano je, da je vešč lastne promocije; mimogrede, ena njegovih razstav je

bila tudi v Kosovi graščini na Jesenicah. Njegovi stoli, in drugo pohištvo ter različni uporabni predmeti kažejo ekskluzivnost, ekstravagančnost hkrati z njihovo decentnostjo in nadvse skrbno in bleščečo izdelavo. Imena stolov so kot uvod v zgodbo: *Janez Pavel II.* - drugič - stol za papežev drugi obisk iz javorovega lesa v motivu trojnosti sv. Trojice, ki se prepleta z motivom Triglava, *Janez Krstnik* - sedilje, ki jih je izdelal po naročilu pokojnega trnovskega župnika Janeza Pogačnika in obsegajo stol za župnika, kaplana in ministrante, *Milan* - s hrbtnim naslonom v obliki črke M, narejen kot darilo za predsednika Kučana ob koncu njegovega drugega mandata, *Bernardo* - stol za Bernardo Jeklin, dolgoletno urednico Jane, ima na naslonjaču latinski napis *Beatus ille qui procul negotiis* (Srečen je tisti, ki živi daleč od skrbi), ... Njegovi stoli pogosto funkcionirajo kot statusni simboli, ugotavlja. To ga sicer ne moti, bi si pa želel, da bi na njih sedeli, na njegovih mizah obedovali. Kdaj pa kdaj mu očitajo nefunkcionalnost. Vsaka gostilniška klop s trdim sedalom in ravnim naslonjalom je manj udobna, pravi, pa se nihče ne pritožuje. Njegov odnos do predmeta, ki ga v nekem trenutku izdeluje, je precej odvisen od naročnika oz. osebe, ki ji je namenjen - zagotavlja, da nikakor noče izpasti avtorskega, kar je pravica, ki jo arhitekti radi uresničujejo. Namreč kot študent je od mnogih profesorjev dobil napotek, da naj bo arhitektura narejena točno tako, kot si je zamislil arhitekt, pa naj je naročniku in investitorju prav ali ne. Oblikovno je knjiga zasnovana zelo pregledno: ob vsaki fotografiji, običajno tudi idejni skici, preberemo besedilo, ki pripoveduje zgodbo o nastanku stola, predmeta, o izdelavi in izdelovalcih, predvsem pa komu je namenjen, vmesniki so Suhadolčeva razmišljanja o stvareh, dogodkih, mišljenju, življenju nasploh.

Glasova preja

Nedolžna in mila, a silna po ustvarjalni moči

Osemdeseta Glasova preja je bila posvečena dvema mladenkama, ki jima je skupna ljubezen do slovenske literature. Ena je pred 150 leti umrla prva slovenska pripovednica in skladateljica Josipina Urbančič Turnograjska, druga pa profesorica Mira Delavec, ki proučuje njeno življenje in delo, o čemer je izdala knjigo Nedolžnost in sila.

Tupaliče - Mira Delavec je v knjigi prek pisem, ki sta si jih sredi 19. stoletja pisala Josipina in njen zaročenec Lovro Toman, predstavila pisateljičino življenje, prostor in čas, ko je živel, njena razmišljanja, njen notranji svet. Pregledno se je dotaknila tudi njenega literarnega ustvarjanja, objavila nekatere še neobjavljene povestice, pisala o značilnosti njenega sloga in jezika ... Temelj pa so vendarle pisma, saj se na tak način še nihče doslej ni lotil raziskovanja o Josipini.

Publicist in voditelj Glasove preje **Miha Naglič** je z mlado sogovornico najprej načel pogovor o tem, kaj jo je sploh spodbudilo, da se je v diplomski nalogi lotila ravno te tematike. Mira je tako kot Josipina doma iz okolice Preddvora, pritegnila jo je ljubezenska zgodba mladega para z gradu Turn, razen tega jo zanima zgodovina, zlasti še ne tako oddaljena, a vendar skrivnostno 19. stoletje, enako ženska tematika, saj so ženske pomembno prispevale k slovenski literaturi, a vendarle ostale nekoliko v ozadju. Tudi Josipinino delo slovenska literarna zgodovina premalo ceni. Vse to in ljubezen do literature je Miro Delavec spodbudilo, da je svojem mentorju prof. ddr. Igorju Grdini predlagala temo o Josipini za diplomsko nalogo. Ko je brala obsežno korespondenco pisateljice in Lovra Toman, se je je to tudi čustveno dotaknilo. Ob 150-letnici pisateljičine smrti

predvdorskega župana Franca Ekarja sprehodil tudi po senčnici Josipine Turnograjske, iz tuje pa so prišli tudi Josipinini prapranečaka Vital Ašič in Vera Ašič Bajuk ter Renata Ašič Kozina. Sogovornika sta se pomudila še pri usodnem 1. juniju 1854, ko je Josipina umrla v Gradcu, stara komaj 21 let, pri njenem rodu, ki pa ni bil plemenit, kot si morda predstavljamo. Josipinin ded Martin Urbančič je bil oskrbnik na gradu Brdo in je s prisluznim denarjem kupil Turn, podedoval ga je njegov sin, ki je zgodaj umrl in zapustil žene s tremi otroki, ena teh je bila Josipina. Potem pa je stekel pogovor o življenju te duhovno plemenite mladenke.

Usoden vpliv dveh Lovrov

Josipina ni bila plemenitega rodu, sodeč po knjigi pa je bila plemenitega duha, imela darove za glasbo in literaturo, razen

Miha Naglič v pomenku z Miro Delavec.

enem od pisem Josipina piše, da je prav Pintar vzrok, da je začela pisati. Veliko pa je naredil tudi za Preddvor. Zgradil je župnišče, mostove, lotil se je dozdave kole, pri poučevanju je mlade navdušil za sadjarstvo. Na grad ga je povabila Josipina mama. Pintar je njene povestice pregledoval, dopolnjeval s popravki ali dopisal kako mnenje, globlje pa ni posegal. Ona je njegovo mnenje zelo cenila. Preden je prišel v Preddvor, se je srečal z že uveljavljenim Lovrom Tomanom, ki je leta 1849 zaslovel s pesniško zbirko Glasi domorodni, s katero je želel doseči veličino takrat zelo cenjenega pesnika Jovana Vesela Koseskega. Pintar je Tomanu povabil v Preddvor, na gradu Turn pa se je Toman seznanil z Josipino in tako se je začelo dopisovanje in poznejše ljubezen.

Lovro Toman je bil za Janezom Bleiweisom tedaj številka dve v slovenski politiki, o njem pa izredno malo vemo. Bil je torej bolj politik kot pesnik?

"Toman je bil po izobrazbi pravnik, imel pa je željo po pesniškem ustvarjanju, saj se je čutil poklicanega, da s poezijo narodno prebudi Slovence. S pridobitvijo pripravnika mesta je imel veliko več sreče kot pred njim France Prešeren, s poroko z Josipino Turnograjsko pa si je želel ustvariti tudi boljše pogoje za delovanje v meščanskih krogih, ki se je tedaj šele oblikovalo. Po Josipinini smrti je bil politično še bolj dejaven, mnogim se je zameril, očitali so mu celo izdajo pri prodaji koncesije za gorenjsko železnico, s katero je potem kupil graščino v Polhovem Gradcu. Iz pisem razberemo, da je skušal z izsiljevanjem priti do večje dote. Lovro Toman je imel vpogled v premoženjski sistem posestva Turn, kajti Josipinina mama ga je poleg Rudolfa Lokarja in Valentina Levičnika pogosto prosila za mnenje, ki ga je zelo cenila. Po zahtevah po višji doti se je vsej družini zelo zameril, kasneje so se odnosi spet otoplili. Je pa Lovro Toman pozneje na smrtni postelji 1876 izrazil željo, da se njegova druga žena Luiza Alt-

man po njegovi smrti poroči z Jankom Urbančičem, Josipinini bratom. To se je tudi zgodilo, odtlej sta živila v Polhovem Gradcu, Janko pa je grad Turn leta 1909 prodal."

In tako je vsaj denar ostal na kupu. Lovro Toman je v mnogočem podoben Ivanu Tavčarju, ki je bil prav tako pravnik in politik, znal pa je tudi z bogato ženitvijo poskrbeti za svoje premoženje. Toda vrnimo se k Josipini in Lovru. Kdo od njiju je bil po vašem bolj literarno nadarjen?

"Josipina je bila izredno nadarjena, bolj za ustvarjanje proze kot pesmi, čeprav jo je Lovro spodbujal, naj napiše še kako pesem (ohranjene so le štiri), bila pa je tudi nadarjena skladateljica. Literarno ustvarjanje je oba dopolnjevalo. Josipina je bila izredno nadarjena, sama si je želela še več pisati, a ji je mati zaradi krhkega zdravja to prepovedala, tako da sta s Tomanom sklenila t.i. stavo življenja. V pismih sta si pogosto pisala, da sta prestopila žnoro: če kdo ni šel spat ob devetih, kot je bilo v stavi napisano, je prekršil postavo in je to moral poročati drugemu."

V pismih tudi rožice, darila in "blekci"

V knjigi je povzeta korespondenca, ki sicer obsega več kot petsto pisem.

"Josipina je v pismih popisovala vse, kar je čez dan doživela. Sedela je pod lipami in pisala, v pismih zapisana ura in kraj pa kaže, da je celo večkrat na dan sedla k pisanju. Eno pismo je dolgo povprečno od 15 do 25 strani. Pisma so zelo bogata, ne le po čustveni izpovednosti, pač pa pišejo tudi o tem, kaj se je v kraju dogajalo. Leta 1851 je denimo pisala, da je sredi julija zapadel sneg, ali o povodnji v novembru, ki je v Kranju odnesla most pri pošti, tako da pošta ni delovala. Josipina pa je bila zelo nesrečna, ker Lovrovega pisma ni bilo. Zanimivo je, da so pisma zelo hitro prihajala, iz Gradca do Kranja je potrebovalo dva do tri dni. Pošiljala sta si tudi potico za veliko noč, pošiljala

ga strica Fidelisa, uglednega industrialca na Kranjskem, ki jo je klicala "tetika", je s svojih potovanj (tudi iz Londona) Josipini prinašala oblačila, a čevlje je vedno želela imeti iz Gradca."

Pisma so bila včasih odprta, kdo jih je odpiral?

"Ljudi je zelo zanimalo, kaj si imata zaročenca toliko za povedati, kakšne skrivnosti vsebujejo pisma, in na pošti v Kranju so bila pisma pogosto odpečatena, tako da sta jih potem trikrat zapечатila še z notranje strani. Kljub temu so jih odpirali, zaradi česar se je Josipinina mati večkrat pritožila na pošto. Velikokrat je nagajal Josipinin bratranec Edvard, uslužbenec na pošti."

Pisma so intimna zadeva, sedaj pa jih bomo po vaši zaslugi brali. Sicer pa so shranjena v NUK-u ...

"Zelo lepo so shranjena v NUK-u, kjer skrbijo zanje in so mi omogočili, da sem lahko študirala, za kar sem hvaležna. Pisem je res veliko, a prek njih sem želela pokazati, kakšna je bila Josipina. Pisma govorijo sama. Poudariti sem želela, da je bila edinstvena oseba, ki je skušala še veliko napisati, a ji je prežgodnja smrt pretrgala načrte. Kot ženska je bila zelo lepa, cenjena v ljubljanskih salonih, ljudje so jo radi videvali, a sama je bila najraje na Turnu, v senčnici. Zelo ji je bilo hudo, ko je mati zaradi finančnih težav hotela Turn prodati, a si je kasneje premislila. Ko je Josipina po poroki odšla v Gradec, je v enem od pisem nakazala Pintarju, kako pogreša Turn."

Prežgodnja smrt pretrgala obetavno kariero

Če malce špekuliramo: če bi Josipina ne umrla tako mlada, kaj menite, bi se zgodilo, bi se

Vital Ašič in Vera Ašič Bajuk, prapranečaka Josipine Turnograjske.

ti je želela Josipino predstaviti tudi širši javnosti, najprej prek podlistka v Gorenjskem glasu, nato pa je oboje nadgradila še s knjigo, ki sta jo pomagala izdati Gorenjski glas in občina Preddvor. V minulem tednu je knjigo kar dvakrat predstavila javnosti, pred Glasovo prejo še na slovesnosti v Domu starejših občanov Preddvor, kjer je prireditelj ob 150-letnici pisateljičine smrti ocenila kot čudovito, z več uglednimi gosti, tudi ministrico za kulturo Andrejo Rihter in akademikom prof. dr. Matjažem Kmeclom (ta se je v družbi

tega pa je imela tudi imenitne vzgojiteljice. Pri njeni vzgoji sta pomembno vlogo odigrala dva Lovra, najprej njen domači učitelj Lovro Pintar, duhovnik v Preddvoru, doma iz Selške doline, pozneje pa Lovro Toman, tudi gorenjskega rodu, doma iz Kamne Gorice. Kako je nanjo vplival Lovro Pintar?

"Lovro Pintar pomeni pomemben del v Josipininem življenju: poučeval jo je zgodovino, francoščino, ruščino, učil jo je lepe slovenščine in ji zbuja ljubezen do maternega jezika. V

Avtorčin podpis v knjigo Nedolžnost in sila.

Kako je bilo z "blekci", ki se pojavljajo v pismih?

"Josipina se je rada modno oblačila, a ker v Ljubljani ni našla ustreznega blaga za svoja krila, je Lovra pogosto prosila, da ji je iz Gradca pošiljal odrezke blaga, imenovala sta jih blekci (tak košček modre barve sem našla med raziskovanjem korespondence). Ko je Lovro izbral blago, ga je večkrat poslala nazaj, če ji ni bil všeč ali se ni skladal s klobučkom ali dežnikom, tako da je tak izbor trajal tudi do 14 dni. Lovro ji je iz Gradca pošiljal tudi čevlje. Žena Josipinine-

razvila v zelo cenjeno damo na Slovenskem, Lovro Toman pa bi najbrž tudi delal drugačno kariero?

"To je težko reči, predvidevamo pa lahko, da bi jo čakala literarno bogata prihodnost. Imela je željo ustvarjati, imela je veliko idej, ki jih je želela razviti."

Poglejva še njeno drugo pisanje, ki pa je bilo namenjeno javnosti. Ali drži, da je bila prva slovenska pripovednica in glasbenica?

"Velja za prvo slovensko pisateljico in skladateljico. Ustvarjala je sredi 19. stoletja, njenih

Sponzorji 80. Glasove preje so bili:

Restavracija Penzion Zaplata v Tupaličah pri Preddvoru, ki je poznana po tipičnem alpskem stilu. Prednost v hišni ponudbi imajo divjačinske jedi in dobrote domače slovenske kuhinje. Prirejajo različne obletnice, poročna slavlja, seminarje in podobna srečanja. Penzion ima 16 dvoposteljnih sob visoke kategorije. Za oddih in kanček alpske eksotike vam svetujemo obisk v Pensionu Zaplata. Podjetje Preša, d.o.o., Cerklje ima dolgoletno tradicijo. Prodaja osebna in gospodarska vozila Renault, rezervne dele, opremo, opravlja prodajo staro za novo, servisna dela in številne druge Renaultove storitve. Vinarstvo Maksimilijan Reya iz Kozane v Goriških Brdih. Na kmetiji s 7 hektari se ukvarjajo izključno z vinogradništvom in kletarstvom. Gojijo izključno sorte rebula, malvazija, merlot, cabernet in sorodne. Prejo je podprla tudi občina Preddvor z županom mag. Francem Ekarjem. Organizator Glasove preje: Andrej Žalar

Pisma med Josipino in Lovrom so se Miri Delavec dotaknila srca.

povestic je bilo objavljenih le sedem, vsa ostala so še v rokopisni obliki in jih še preučujem kot svoje magistrsko delo. Vseh je 37, tudi nekaj pesmi in skladb. Naslov knjige Nedolžnost in sila opredeljuje njeno naravo: bila je mila, tiha, imela pa je neverjetno moč in energijo, željo do ustvarjanja, ljubezen do jezika in slovenstva. Nedolžnost in sila je tudi naslov ene njenih povestic. Prvotno jo je naslovlila Zgodba Veronike Deseniške, gre namreč za prvo upodobitev motiva Veronike Deseniške v slovenski prozi, ki se je pozneje še večkrat pojavil.

Ta knjiga je nastala na podlagi diplomskega dela, kot slišim, pa se še naprej ukvarjate z njenim proučevanjem Josipine Turnograjske.

"Diplomsko delo sem nadgradila, ko sem pisala podlistek, ki je izhajal v Gorenjskem glasu. Ta tema mi je zelo draga, Josipina mi je prirasla k srcu in sem jo zaradi tega želela približati ljudem, prikazati njeno edinstvenost. Moje delo se nadaljuje in sedaj temeljiteje analiziram njeno literarno zapuščino."

Josipinino delo ne odmeva le v literarnih krogih

Vital Ašič iz Argentine, praprančak Josipine Urbančič, je v časopisu prebral o Miri Delavec, ki se zanima za njegovo prednico, zaradi česar se z ostalimi sorodniki čutijo zelo počaščeni. Na Glasovi preji pa je vprašal, ali je Josipina sodelovala pri gibanju za zedinjeno Slovenijo, tako kot številni intelektualci in študentje tistega časa. Mira Delavec je odgovorila, da se Josipina ni udeleževala teh srečanj, niti Besed, ki so jih prirejali slovenski izobraženci, čeprav jo je Toman večkrat vabil v Gradec. Franc Ekar, župan občine Preddvor, je omenil pomen Lovra Toman kot osebnosti, ki je prva izobesila slovensko zastavo, zanimalo pa ga

je, kako so Preddvorčani gledali na Josipino. Mira Delavec je dejala, da Josipina zlasti o svojih sorodnikih v Preddvoru ni imela najboljšega mnenja, to pa se je nanašalo na strica Alojza, ki je bil po očetovi smrti varuh Josipine in njenih dveh bratov. Tik pred nečakinjino poroko je bil razvezan varuštva in tedaj je bil vesel, da se je bremena rešil. Odnosi so bili tako ostri, da je vsakinja zahtevala, da se Alojz s kora v cerkvi presede v klop. Kljub vsemu je stric 22. septembra 1853 prišel na Josipinino poroko. Drugače je imela Josipina rada domačine, jezila se je le na fante iz Potoč, ki so ji po teptali njene rožice. Martin Kadivec meni, da je iz knjige in pogovora veliko zvedel o pisnih, manj pa o vsebini Josipininih del, jeziku, stilu, pogreša analizo njenih povesti. Mira Delavec pa napoveduje, da se z nadaljnjo analizo še ukvarja. So pa Josipinina dela nastala na podlagi slovanskih povestic, ki jih je pripovedoval Lovro Pintar, njen jezik je zelo bogat, barvit in zvočen. Kadivec je spraševal tudi po odnosu s rojakom Matijo Valjavcem. Z Josipino sta se poznala, saj se je Valjavec večkrat družil s Tomanom, dopisoval pa si je tudi z Lovrom Pintarjem. Nekoč so fantje z Bele za god obeh Lovrov priredili tudi podoknico. Na vprašanje **Jurija Peroviška**, ali sta zaročenca v svoji korespondenci razpravljala tudi o političnih vprašanjih tistega časa, pa je avtorica zanimala, pač pa omenja spor med Tomanom in urednikom Bčele Antonom Janežičem, ki je negativno ocenil Tomanove pesmi.

Na **Darjo Steiner Petrovič**, ki laično spremlja življenje in delo Josipine Turnograjske, je ta zavedna Slovenka in prva slovenska pisateljica naredila tak vtis, da je svojo hčer poimenovala po Josipini. Tako njeno ime ne odmeva le v strokovnih krogih in lokalno, pač pa tudi v širši Slo-

veniji. **Matjaž Zaplotnik** je spraševal po merilih za izbor še neobjavljenih Josipininih del. Avtorica je izbrala krajša dela, da jih je lahko v knjigo uvrstila več, saj je širši javnosti želela predstaviti različne snovne povestice, od zgodovinskih prektistih iz narave do družbenih odnosov. **Peter Starc**, direktor Doma starejših občanov Preddvor, je ponosen, da je njihova ustanova Miri prva ponudila roko in ob lanskem izidu diplomske naloge priredila lep kulturni večer, letos pa ob promociji njene knjige pomemben kulturni dogodek, ob katerem so na pročelju gradu Turn odkrili Josipinino doprski kip. Razmišljajo pa še naprej, da bi ob obletnici Josipininega rojstva prihodnje leto v Preddvoru povabili vse slovenske pisateljice. Josipinino življenje in delo je raziskoval tudi Črtomir Zorec, pred smrtjo pa je želel, da bi Josipinino truplo iz Gradca prekopali na Turn. Tega mu Starc tedaj ni obljubil, sedaj, ko smo v Evropi, pa bi to željo lahko iz-

Doprski kip Josipine Urbančič.

polnili. **Mira Novak** pa je vprašala, kako se je ohranila Josipinina zapuščina. Je to obetavno skladateljstvo vzel pod drobnogled tudi kak muzikolog, enako kot jo je Mira Delavec v literarnem pogledu? Mira Delavec odgovarja, da je Josipino v glasbenem smislu obravnaval Dragotin Cvetko, prav pod drobnogled pa je v tem smislu ni vzel še nihče. O ohranjanju zapuščine, ki je po vojni prišla v NUK, zgodovinski in državni arhiv, pa je povedala, da je njuna pisma hranil Lovro Toman, potem so prešla v graščino Polhov Gradec, kjer so bile shranjeni tudi njegovi portreti in fotografije. Nekatere stvari so se tudi izgubile, a korespondenca rodbine Urbančič je v celoti ohranjena.

Na Glasovi preji smo slišali tudi odlomke iz nekaterih Josipininih povestic, glasbena skupina Kokrčan s pevovodjo Ignacem Gorjancem (ta je pesmi tudi priredil) ter pianistka Jana Mali pa so interpretirali njene skladbe.

Danica Zavrl Žlebir,
foto: Gorazd Kavčič

Kako sta emajlirala Josipina in Lovro

Ali veste, kako so si zaljubljeni in že tedaj pismeni ljudje pred poldrugim stoletjem sporočali vse tisto, kar si danes po telefonu in elektronski pošti? Tako vendar, da so si pisali dolga in zaljubljena pisma!

Bleki za krila, papcanje in pupcanje

Knjiga slovenistke Mire Delavec o življenju in delu Josipine Turnograjske (Nedolžnost in sila) je skrbno napisano, lepo oblikovano in bralcu prijazno delo. V njej vidimo tudi, kako sta Josipina in njen Lovro telekomunicirala v času, ko še ni bilo telefonov in e-pošte. V letih pred poroko (1850-53) sta si pisala dolga in zanesena pisma na lepem papirju, od dveh do 25 strani! On jih je iz Gradca (največ) poslal 518, Josipina s svojega gradu 551! Njena pisma je brat vsako jutro odnesel na pošto v Kranj in od tam prinesel njegova. Zanimivo je, da so iz Gradca v Kranj potovala le dva dni!

V pismih, shranjenih v Narodni in univerzitetni knjižnici, je vse mogoče, od univerzalij do banalij. Iz njih izvemo marsikaj zanimivega o tistem času in ljudeh, hkrati pa prav tiste reči, ki si jih danes sporočamo po telefonu. Pogosto mu naroča "blekce", odrezke blaga, ki jih je kakih 14 dni proučevala, preden se je odločila, katerega naj ji kupi za njene nove in skrbno izbrane obleke. "Posebej zaviti odrezek mi tudi dopade ali zdi se mi, da bi bilo tako krilo preveč 'pajčevno' za deželo. Drugi odrezki so pa večidel take boje, da ne morem klobučka nositi, ak nima ravno boje, ki je krilu všeč. Pa - ali veste, ljubi Lovre, kaj bi mi bilo naj ljubše? Ko bi Lovre mene nič ne prašal, ko bi sam Josipini krilo zbral!" Tako mu piše 10. maja 1851. In 20 dni pozneje: "Se še morate meni krila kupovati - še navaditi se morate tudi na to! Človek mora vse znati! In krila kupovati je vendar jedna prvih reči na svetu!" (30. 5. 1851) "Prav kaj lahkoga, lepoga izberi in prinesi 'blekce' - i prašaj za širokost i kup, i zamerkaj, kje si uzel! U ljubljani ni nič dobiti!" (28. in 29. 7. 1853)

V pismih mu naroča celo (28. 10. 1851), kaj in kako naj pije in je: "Lovre - bolje, lačen biti, kakor bolan. Varujte se u jedilih - pred prehlajenjem in Lovričko - nikar preveč sadja, ne jejte! Ah nikar ne bodite kot otročki, ki bi vse radi popapcali, kar vidijo." Odsvetuje mu preveč sadja. "Hruške bi jaz nič več ne jedla - ni več čas za nje. Jabolka pa - preljudi Lovre - jejte, ali ne preveč. Tri dopoldne, in tri popoldne - je prav dosti, kar je več, vam mora škodovati. Skrijte si jih, ak jih ne morete gledati!" Za belo kavo pa ni omejitev: "Kava - le pupcajte, ljubi Lovre, - ne more vam škodovati, ak jo prav belo pijete!" (17. 11. 1851)

Kresni večer 1851

Bliža se kresna noč 2004. Iz enega Josipininih pism pa izvemo, kako je bilo okoli Preddvora na kresni večer 1851. "Ah gledali smo, ko so se pokazali plami tukaj in tamkaj po visokih vrhjih - praznoval se je kres! Ah tudi na Taboru je bil kres narejen, zakaj bi ga sami ne prižgali, zakaj ne s Tabora gledali krese? Zakaj ne? smo se prašali in ko ni nobeden vedel, zakaj, smo udarili na Tabor. Topli mili večer je objemal zemljico, svidne zvezdice so se lesketale na nebu in tam v zapadu - tam so težili črni temni oblaki siviga Triglava - so ga zakrivali našemu očesu. Ah kako lepo je bilo na Tabru. Nebrojne gornjake so gorele po slovenski zemljici, ki se je tak čudno, tak 'nočno' nad nami razproširala. Naj lepši kres je bil na 'Kriškoj planini'. Cela versta je bila. In zažgali smo tudi svoj kres na Tabru, pod lipami - ne daleč od njih. Razširil se je plam in je požiral, da je od veselja tisoč in tisoč svetlih iskric spušal v tamno noč, ki so kot zlate kresnice letele naprej in naprej dok da jih ni ogasnila 'smert'."

Ah, kresno in krasno! Le nekaj je manjkalo. "Ah tako lepo je bilo - in vendar ne lepo za Josipino, saj ni mogla toga uživati popolno - saj je bila sama! Ah Lovre - ko bi bili vi z nami! O kako lepo - rajsko bi bilo. Kako živo vse pred mojim očesom, kar je tako le mrtvo bilo! O da niste bili tukaj! - Bog ve, ali je Lovre tudi v istem trenutku mislil na Josipino? Ali je? O če je, tak je srečna - saj je bila saj 'dušno' - z nami vkupaj, ko telesno biti ne more! Revca je! Ah pozabim, da me še čakajo mnoga opravila - pozabim, ko je tak sladak pogovor z vami, ljubi Lovre! ah kako težko je pričakujem današnjega poslančka - da bi le prišel kmalo! Z Bogom tačas ljubi Lovre! Ko listek pride - čeva dalje govoriti! Z Bogom!" (24. 6. 1851)

Razlag o Josipini, Trdina o Tomanu

Josipina in Lovro sta bila za tiste čase sanjski par. Iz knjige Mire Delavec izvemo tudi, kako so si ju predstavljali njuni sodobniki. Pesniku in pri-

povedniku Radoslavu Razlagu se je morala več kot dopasti, sicer je ne bi koval v zvezde. "Josipina Turnograjska Urbančič, vsestransko izobražena, navdušena prorokinja slavjanska, koje spise, otroke bistrega uma in ostrega peresa z velikim navdušenjem čitamo, ter zopet čitamo ... rasti je visoke kakor mlada jelka, vitka, tenka kakor gorska vila, - duhopolnega obraza, žarnih modrih oči, belosvetlih las; duše nežno-čutljive vzoro-polne - duh in srce, um in razum, enakih, nenavadnih, silnih moči. Brez sladkanja in pretiravanja morem tedaj reči, da je domorodkinja velikansko čudo med devami slavjanskimi. Poleg tolikih znanosti inostranskih se ipak ni odtujila, izneverila rodu, svojemu nesrečnemu, kakor to vidimo delati jako mnogo Slave hčer. Zakaj ne? Ker jej um in srce živi. - Nje obnašanje je miloljudno in ozbiljno, ona je Slavjanka navdušena in že na vedrem čelu, v bitem očesu se jej more videti notranje duševno življenje, katero neprestano zapleta globoke misli, katero se vedno bavi okoli vzorov nebeskih vedno jasne domišljije."

Zanimivo pričevanje o - do ušes zaljubljenem in torej ne povsem prisebnem - Tomanu, najdemo pri Janezu Trdini. "Ko sem bil tretje leto na Dunaju, pride Toman tja, da kupi nevesti kak lep dar, in po dolgem iskanju dobi res, kar je želel, zlate zapestnice, iz katerih se je lesketal belo-modro-rdeč email. Potem pride v kavarno in spravi mene, Svetca, Bohinjca in mislim, da tudi Valjavca na šetnjo v Schönbrunn. Pogovor teče o literaturi. Z velikim čudom zapazim, da je Tomanu vzela ljubezen vso samostojnost. Namesto dokazov je samo dejal: "Tako misli Josipina." Za nekatere reči smo se sprli, Toman nas je pobijal zopet z Josipino. To nepretrgano sklicevanje me nazadnje zjezi, da bleknem nepremišljene besede: 'Daj Josipini mir, pa naj se babe v te reči ne mešajo, naj primejo rajši za igle in burkle. Za pametne ljudi so ženske avtoritete le v kuhinji in postelji.' V tem hipu se Lovro od srčnosti kar trese, lice mu zbledi kot smrt, pa zopet zardi kot purman, kakor bik zarjove: 'Tvoja sreča, da nimam s sabo pištole, ta hip bi bil mrtev!' Prisotna prijateljka ga zopet pomirita, kar jima steče na moje začudenje prav kmalu. Ko se začne nov pogovor, je kakor prej vsaka druga beseda Josipina. Jaz sem molčal in se za naprej tovarišije s strastnim pesnikom ogibal."

Mi o obeh

Ja, kadar je človek zaljubljen, je res zanesen in nekoliko "nekritičen". Sicer pa je korespondenca zaljubljenec in tisto, kar so o obeh zapisali njuni sodobniki, edino, po čemer ju lahko danes še spoznavamo in sodimo. Drugih virov razen pisnih pač ni. Mira Delavec je v svoji knjigi, izdani v Glasovi čitalnici, uspešno obnoviti in pričarati duha, ki ju je obdajal, in razmere, v katerih sta živela. To pa je velika reč, prava literarna arheologija. Mirina obnova Josipininega življenja in dela ni bila le povod za Glasovo prejo v Tupaličah, ampak jo je pravzaprav šele omogočila. Če ne bi imeli tega pričevanja, kako bi se lahko o Josipini sploh pogovarjali? Saj bi lahko le ugibali!

O tem, kako so ona in njeni živeli na gradu Turn, najdemo danes več v spisih, ki so po njej ostali, kakor na gradu samem. Pred prejo sem se zapeljal tja gor. Grad je na zunaj verjetno precej enak kot pred poldrugim stoletjem, v notranjosti je le spominska soba, vse drugo je drugače. Pred vhodom je od 1. junija letos njen kiparski portret, nasproti njega že dolgo kamniti obelisk in kapela, v kateri se je poročila. A to so le neme priče, iz katerih ne izveš nič več od tistega, kar kažejo same po sebi. Celot "zmiraj krasna je narava" je od nekdanje že močno drugačna; še vedno je "krasna", a drugače kot nekoč. Da o ljudeh, ki tam okoli živijo, niti ne govorim. Skratka: niti kraj, v katerem je Josipina živela, ni več enak, kaj šele čas in življenje, ki v njem poteka. Če si turnska zaljubljenca ne bi napisala toliko pism, kot sta jih, in če ne bi bilo še drugih pričevanj, skrbno povzeta v delu Mire Delavec, bi o Josipini vedeli bore malo. Če ne bi ona sama veliko pisala, bi tudi mi ne mogli besedovati o njej. - Kdo bo čez 150 let vedel, kaj si danes pripovedujemo v brezštevilni množici telefonskih pogovorov? Kako si izpovedujemo ljubezen, kako naročimo obleke, kaj papčamo in pupčamo, kako se opravljamo ... Kar ni zapisano, se pozabi.

Miha Naglič

Na preji je vokalna skupina Kokrčan, ob spremljavi pianistke Jane Mali, predstavila pesem avtorice Josipine Urbančič Turnograjske z naslovom Zdravica. Začetki skupine segajo v leto 1993, v zasedbi 12 članov se po različnih krajih Slovenije predstavljajo od leta 1997. Skupino vodi organist Ignac Gorjanc, Josipinine skladbe so mu velik izziv in jih je zato tudi nekaj priredil. Josipino nam je predstavila tudi Jana Mali, magistrica znanosti, sicer pa pianistka, ki so jo prav Josipinine pesmi ponovno spodbudile k igranju klavirja.

Praznik železnikarske godbe

Pihalni orkester Alpes Železniki je minuli konec tedna praznoval 25-letnico ustanovitve. V sklop praznovanja sodi tudi odprtje obnovljenega doma.

Železniki - Orkester je bil ustanovljen leta 1979 na pobudo posameznikov, ki so bili po večini zaposleni v Alpesu. Za vodjo orkestra je bil imenovan Lado Greblo, kmalu se mu je pridružil 25 otrok. Večinoma so bili brez glasbene izobrazbe, a jih je dirigent Dragiša Miškovič do 10. oktobra 1981 pripravil na prvi koncert.

V 25 letih obstoja ima orkester za seboj veliko lepih nastopov in tudi problemov, ki so se najbolj izrazito pokazali skupaj s krizo podjetja pokrovitelja. Letno ima orkester približno 30 nastopov, med njimi so že dobro poznani koncert za osnovnošolce, sodelovanje na čipkarskih dnevih in dnevu teric, božično novoletni koncert in prvomajska budnica. "V zadnjih letih v orkester ujamajo veliko mladih glasbenikov. Mladih godbenikov je iz leta v leto več, smo med najmlajšimi v državi," nam je povedal Boštjan Demšar, predsednik godbe iz Železnikov. Leta 2001 se je orkester vključil v Zvezo slovenskih godb, pred mesecem dni pa

so se z zlato plaketo uvrstili v 3. težavnostno skupino.

Praznovanje je trajalo kar tri dni. Začeli so v petek s predstavitev obnovljenega godbenega doma, naslednji dan so pripravili slavnostni koncert in predstavili novo zgoščenko, podelili so tudi Gallusove značke. Sledila je še zabava z Gregorji. V nedeljo je potekalo še srečanje pihalnih orkestrów iz vse Gorenjske, zatem je sledila še zabava z ansamblom Štrio Jemc. Pihalni orkester Alpes Železniki je na področju kulturnih dejavnosti v Železnikih zagotovo med bolj aktivnimi. Sodelujejo na številnih prireditvah, veseli so prav vsakega vabila, saj je to prizna-

Pihalni orkester Alpes Železniki je četrstoletno delovanje obeležil z obnovo doma, slavnostnim nastopom in organiziral srečanje gorenjskih godb.

nje za njihovo delo. Godbenice in godbeniki, kar 49 jih je v orkestru, prihajajo iz vse Selške doline, vodi pa jih dirigent Damjan Tomažin. Zagotavljajo, da bodo tudi v prihodnje redno

sodelovali na prireditvah, zabavali občinstvo in bodo tudi sami uživali v glasbi.

Boštjan Bogataj,
foto: Tina Dokl

Poudarek industrijski dediščini

Pretekli teden so v kulturnem domu Franca Bernika ustanovili Muzejsko društvo Domžale.

Domžale - Na ustanovnem obnem zboru so se minuli teden zbrali člani Muzejskega društva Domžale. Predsednica društva, v katerega se je preoblikoval dosedanj svet civilne družbe za ustanovitev Mestnega muzeja Domžale in Muzeja industrijskega razvoja in oblikovanja Slovenije, je postala Taja Gubenšek.

Društvo si bo, kot so zapisali v svojem programu, prizadevalo za ohranjanje in varovanje kulturne dediščine mesta in sistematično raziskovanje zgodovino kraja. Mestu naj bi ponudili manjkajočo identiteto z zgodovinskega, arheološkega in etnografskega vidika ter poudarili domžalsko obrtno in urbano industrijsko tradicijo. Zato bodo razvijali tisto muzejsko dejavnost, ki predstavlja obrtno, podjetniško, industrijsko in kulturno dediščino. Poseben poudarek bodo pri tem namenili novejši

zgodovini kraja in širši predstavitvi njegove okolice. "Muzejsko društvo Domžale posebej poudarja Domžale kot mlado industrijsko mesto, zato je treba zaščititi ostanke industrijske dediščine," so se zapisali v programu. Dolgoročno bodo spodbujali vse dejavnosti, ki so potrebne za ustanovitev Mestnega muzeja Domžale. Ta naj bi predvidoma začel delovati prihodnje leto, in sicer na lokaciji nekdanje tovarne Univerzale, kjer naj bi postopoma oblikovali novo muzejsko četrt, je napovedala predsednica društva Taja Gubenšek. Pripravili bodo program evidentiranja in varovanja kulturne dediščine v občini, že jeseni pa načrtujejo javno predstavitev arheoloških najdb na trasi avtoceste v Dragomlju. Pripravljati bodo začeli še razstavo o industrijskem razvoju Domžal in okolice v 20. stoletju.

Mateja Rant

Psi hodijo v malo šolo

V Kinološkem društvu Ovčar v Škofji Loki so veseli, da je zanimanja za šolanje psov med lastniki vsako leto večje.

Crnogrob - V soboto dopoldne je ena od skupin male pasje šole ravno opravljala društvene izpite na vadišču v Crnogrobu, kjer ima društvo v brunarici tudi prijeten družabni kotiček. Čeprav njihovo društvo nosi ime Ovčar in se je razvilo iz kluba ljubiteljev nemških ovčarjev, so odprti za vse pasme psov, pravi predsednik društva Ludvik Bernik.

Glavna dejavnost sta vzgoja in šolanje psov, od 1993. leta, odkar obstajajo, pa so priredili tudi deset odmevnih razstav nemških ovčarjev v Puštalu. Letos je po besedah Ludvika Bernika ne bo, pač pa bodo oktobra ob turističnem tednu na škofjeloškem Mestnem trgu prikazali

vse večšine, ki jih znajo njihovi psi z vodniki. V društvu je med 70 in 80 članov, zanimanje za vzgojo in šolanje psov pa je vsako leto večje. Še pred vzgojo psov pa je zelo pomembna tudi vzreja, pove vzrejni referent društva Vladimir Drol, ki vzrediteljem svetuje od tedaj, ko se

odločajo za paritev psov, od najboljše kombinacije pasjih parov, prek parjenja do kotitve in oddaje mladičev. Dobri vzreji sledi vzgoja psov, ki se začne v mali šoli. To v društvu vodi Igor Stanonik, ki pravi, da je prvi korak šolanja iskanje stika med psom in njegovim vodnikom. V mali šoli delajo motivacijske vaje, ki spodbujajo k sproščenemu učenju, da oba uživata v igri in se skozi učenje učita večšine, ki jih je treba znati. To so predvsem vaje poslušnosti, ki jih učijo na psu prijazen način. V 15 do 20 urih

se pes socializira, pa tudi vodnika naučijo, da zna z njim prav ravnanje. In še nekaj je zelo pomembno: lastnike psov naučijo, da za svojimi ljubljenci pobirajo iztebke, saj gre za pse, ki se gibljejo v urbanem okolju. V soboto je ob koncu male šole izpit opravljalo 14 vodnikov s psi. Naslednji korak v učenju je nadaljevalna šola, vodja višjih vrst pa je v društvu Ovčar Rado Pokorn. Po njegovih besedah v nadaljnjem šolanju še naprej dajejo poudarek socializaciji, izpopolnjujejo vaje poslušnosti, vključujejo tudi vaje obrambe in napada, na višji stopnji tudi sledenja, pomen dajejo obnašanju psa v urbanem okolju, njegovi čistoti. Izpiti, ki jih opravljajo tako izšolani psi in njihovi vodniki, že potekajo pred sodnikom Kinološke zveze Slovenije. Letošnji bodo v začetku julija, za B izpit pripravljajo 18 psov. Število tečajnikov se je letos zelo povečalo, v vseh tečajih je kar 40 psov, kar govori o izjemnem zanimanju lastnikov psov za to, da imajo dobro vzgojene štirinožce. Društvu pri njegovem delu pomagajo sponzorji, eden od njih je tudi Veterinarska klinika Loka (veterinar Stanislav Bernik), za katero z veseljem povedo, da je sedaj pridobila vse pogoje za licenčno slikanje kolkov.

Danica Zavri Žlebir

Tečajniki iz škofjeloškega kinološkega društva Ovčar imajo lepo vzgojene pse.

Gasilska tekmovanja

Kamnik - Meddruštveno in pokalno tekmovanje je bilo na stadionu v Mekinjah pri Kamniku za člane, članice in starejše gasilce ter gasilce iz GZ Kamnik in Komenda. Najboljše pri članicah A iz GZ Kamnik so bile iz Srednje vasi, pri članicah B iz Tunjic, pri članicah A iz Srednje vasi 2, pri članicah B iz Srednje vasi in pri starejših gasilcih prav tako iz Srednje vasi. Najboljše pri članicah A iz GZ Komenda so bile s Križa, pri članicah B iz Komende, pri članicah A iz Most 1, pri članicah B iz Komende, pri starejših gasilcih iz Komende in pri starejših gasilcih iz Komende.

V pokalnem tekmovanju za pokal mesta Kamnik in pokal GZ Slovenije so bili najboljši pri članicah A Krka Novo mesto, pri članicah B Ravne na Koroškem in pri članicah Zeje - Trojica.

Medvode - Skupno tekmovanje za pionirje in mladince sta organizirali tudi gasilski zvezi Medvode in Vodice. Iz GZ Medvode so bili pri pionirjih najboljši iz PGD Pirniče - Vikre - Zavrh, pri pionirskih in mladinskih PGD Zbilje in pri mladincih prav tako Zbilje. Iz GZ Vodice so bile pri pionirskih najboljši iz PGD Bukovica - Utik, pri pionirjih iz Zapoge 2, pri mladinkah Šinkov Turn in pri mladincih prav tako Šinkov Turn.

Andrej Žalar

Zlati jubilej gasilcev na Križu

Novo gasilsko vozilo vredno 30 milijonov tolarjev.

Križ pri Komendi - Prostovoljno gasilsko društvo Križ je s slavnostno sejo in s paradno po vasi Križ konec tedna praznovalo petdesetletnico dela. Med dosežki petdesetih let so bili nabava gasilske opreme in izgradnja gasilskega doma, skrb za kadre in usposabljanje. Društvo je še danes poznano pa tem, da so člani društva domala iz vsake domačije na Križu.

Novo gasilsko vozilo z rezervarjem za 2500 litrov vode in sodobno opremo je blagoslovil diakon Jože Poje, botri pa so bili Ivi Peterlin, Pony, d.o.o., in Milorad Stojaković.

Zadnji dosežek društva, ki ima danes 172 članov (gasilec je povprečno vsaj en domačin iz vsake hiše na Križu), in krajanov Križa ter občine z županom Tomažem Drolcem, ki so se mu še posebej zahvalili, je bilo novo 30 milijonov tolarjev vredno gasilsko vozilo GVC 16/25. Prevzeli so ga naslednji dan po veliki gasilski paradi domačega in sosednjih društev ter številnih gostov.

Ob petdesetletnici so podelili tudi priznanja. Dobili so jih Jože Sušnik, odlikovanje GZ Slovenije I. stopnje, odlikovanja II. stopnje so prejeli Milan Sušnik, Rajko Petek, Rajko Bevk in Herman Pirc, odlikovanje III. stopnje pa Štefan Grošelj in Andrej Lukanec. Društvena priznanja I. stopnje sta dobila člana Stane Zarnik in Ivan Hlade, priznanja III. stopnje pa Gregor Šubelj in Janez Pogačar.

Andrej Žalar

Gorenjci na državnem tekmovanju

Starejše gasilke iz Polja pri Vodicah ubranile naslov državnih prvakinj.

Kočevje - Na letošnjem državnem tekmovanju Gasilske zveze Slovenije v Kočevju se je pomerilo 261 gasilskih enot oziroma kar tri tisoč gasilk in gasilcev. Na tekmovanju so bili uspešni tudi gasilci z Gorenjskega.

Med člani A je tekmovalo 50 enot. Na prva tri mesta so se uvrstile gasilke Steklarne Rogaška Slatina, Doba in Krke Novo mesto, 43. je bil Šinkov Turn, 44. Begunje in 45. Zgornji Brnik. V kategoriji članice A je tekmovalo 49 enot. Zmagala je ekipa Šinkov Turn, 2. je bila ekipa Zeje Trojica, 3. Hajdoše, 5. Cerklje, 24. Zgornji Brnik in 36. Sela pri Kamniku. V kategoriji člani B je tekmovalo 46 enot, zmagali so Šmartno na Pohorju, 2. Dob, 3. Slovenske Konjice, 8. Domžale, 9. Begunje, 10. Šinkov Turn, 16. Smokuč, 20. Zgornji Brnik 32. Topole. Pri

članicah B je tekmovalo 39 enot. Zmagala je ekipa Vuhred, 2. Legen, 3. Šinkov Turn, 8. Topole, 10. Kamnik, 14. Kamna Gorica, 15. Begunje 30. Križe. V kategoriji starejši gasilci je tekmovalo 45 enot. Zmagala je ekipa iz Oplotnice, 2. Mojstrana, 3. Grosuplje, 5. polje, 6. Šinkov Turn, 8. Mengeš, 18. Študa, 20. Jarše-Rodica, 26. Britof in 37. Lesce. V kategoriji starejše gasilke je tekmovalo 26 enot. Zmagala je ekipa Polje pri Vodicah, 2. Šmartno ob Paki, 3. Prevalje, 4. Mengeš, 5. Šinkov Turn, 9. Mojstrana, 14. Loka pri Mengšu, 18. Komenda, 20. Bukovica - Utik, 22. Jarše - Rodica, 23. Žiri in 26. Zbarnica. Posebno uspešne so bile starejše gasilke iz Polja pri Vodicah, saj so edine ubranile naslov državnih prvakinj iz leta 2002.

Za tekmovanje na olimpiadi, ki bo prihodnje leto v Varaždinu, bo še izbirno tekmovanje, na katerem se bodo na olimpiado uvrstile tri enote pri članicah A in B, 8 enot pri članicah A in 10 pri članicah B.

Starejše gasilke in gasilci pa so bili uspešni tudi na drugem pokalnem tekmovanju v Teharjah. Pri starejših gasilcih (24 ekip) je zmagala ekipa Šinkov Turn, 2. Hajdoše, 3. Mojstrana, 9. Polje, 18. Gozd Martuljek, 20. Študa, 21. Selca. Pri starejših gasilkah je zmagala ekipa Polje pri Vodicah, 2. Mengeš, 3. Šmartno ob Paki, 6. Šinkov Turn 9. Mojstrana. Za poznavalce povejmo, da so bile v Teharjah daleč najboljše med vsemi ekipami (gasilci in gasilke) pri vaji s hidrantom gasilke iz PGD Polje pri Vodicah, saj so dosegle rezultat 43.9. Andrej Žalar

LIDL

... je poceni!

**Posebna ponudba tedna: velja od 7. 6. do 12. 6.

43 % ceneje!

332 SIT
1.39 €
189 SIT
0.79 €

Melone galija
kos**

29 % ceneje!

165 SIT
0.69 €
117 SIT
0.49 €

Lubenice
kg**

44 % ceneje!

211 SIT
0.88 €
117 SIT
0.49 €

Brokoli
500 g**

Kopalni/športni čoln z opremo

- visokokakovostna folija, odporna proti morski vodi in olju
- 2 glavna prekara z vijčnim ventilom, fta z varnostnim ventilom, držalna vrvica okrog čolna
- v kompletu so 1 par aluminijastih vesel, orodje za popravila, torba za čoln in opremo
- 4 različni modeli, nosilnost do 200 kg (2 odrasla, 1 otrok) oziroma do 240 kg (3 odrasli)
- mere: približno 285 x 135 cm
- z navodili za uporabo in naslovom servisa

9.310 SIT
39 €

Kozarci za zabave

- različni vzorci
- 50 kozarcev

356 SIT
1.49 €

Krožniki za zabave

- različni vzorci
- 50 krožnikov

714 SIT
2.99 €

WELLTECH

Slušalke

- frekvenčni razpon: od 20 do 20.000 Hz
- impedanca: 32 ohm
- največja vhodna moč: 100 mW
- občutljivost: 98 dB
- različnih barv
- z navodili za uporabo in naslovom servisa

3 leta garancije!

905 SIT
3.99 €

Vodna igračka

- z ročajem in varnostnim ventilom
- veliko različnih živali
- s krpicami za popravila

1.192 SIT
4.99 €

Dvosmerna zračna hačilka

- ohišje iz umetne mase, močni ročaj
- za napihovanje in izsesavanje, deluje ob poliskanju in vlečenju
- tlak do 1 bar, 2 x 2.000 cm³
- s 4 zamenljivimi priključki

1.669 SIT
6.99 €

9. junija

UCOM

DECT

Digitalni evropski standard

Stanje pripravljenosti: do 250 ur
Čas pogovorov: do 15 ur

Komplet 2 brezžičnih telefonov

- digitalni prenos govora DECT za odlično kakovost pogovorov
- brezplačni brezžični interni pogovori med prenosnimi enotami
- multikomplet: razširljiv kar na 5 prenosnih enot na eno bazno postajo
- stanje pripravljenosti do 250 ur, čas pogovorov do 15 ur
- 2 brezžična telefona z bazno postajo, napajalnikom in baterijami
- funkcija prestoračnega telefoniranja, monitor LCD
- funkcija GAP, funkcija prikaza številke kličočega, funkcija zadržanja klica
- 3 leta garancije!

komplet

15.516 SIT
65 €

Milni mehurčki Pustefix

- različni kompleti

komplet
356 SIT
1.49 €

Sveče

- nekatere z vonjem vrtnice

452 SIT
1.99 €

Nosilnost
približno
100 kg

Viseči ležalnik z ogradjem

- udoben ležalnik z vzglavnikom
- ležalna površina: približno 200 x 72 cm
- različnih barv
- z navodili za postavitev

5.252 SIT
22 €

Prodajalne Lidl v vaši bližini: **Klagenfurt/Celovec (4 x):** Durchlaßstr. 6, Rosentaler Str. 83, Ebenaler Str. 164/Südring, August-Jakob-Str. 48; **Villach/Beljak (2 x):** Maria-Galler-Str. 21, Badstubenweg 89; **Spittal na Dravi:** Kaschatzstr. 39; **St. Veit/Št. Vid na Glini:** Lastenstr. 9; **Graz/Gradec (6 x):** Eggenberger Allee 6, Liebenauer Hauptstr. 164, Karlovar Str. 26, Wiener Str. 196, Kärntner Str. 328, Triester Str. 426; **Deutschlandsberg:** Frauentaler Str. 73; **Feldbach:** Gleichenberger Str. 66; **Fürstenfeld:** Körntner Str. 15; **Voitsberg:** Conrad-von-Hötzendorf-Str. 51; **Lienz:** Kärntner Str. 63.

Lidl Austria GmbH
Josef-Brand-Müller-Str. 2B
A-5020 Salzburg

Cene v SIT so zgolj informativne in odvisne od menjalnih razmer, vključujejo vse davke in so preverjene po srednjem tečaju Banka Slovenije na dan 4. 6. 2004. Plačilo vrstilo se izključno vrti (K). Deklaracija ni vidna v ceno, izdelki v akciji se lahko razprodajo že prvi dan ponudbe, zato vas prosimo za razumevanje. Blago je razvrščeno po kategorijah in je razporejeno v skladu s splošnimi prodajnimi pogoji. Neveljavna blago je lahko tudi v drugem embalaži. Neveljavna blago je lahko tudi v drugem embalaži. Neveljavna blago je lahko tudi v drugem embalaži. Neveljavna blago je lahko tudi v drugem embalaži.

www.lidl.at
www.lidl.si

Maestro

Olimpijci že odštevajo čas

Do začetka poletnih olimpijskih iger v Atenah je še natanko 66 dni, za večino športnikov pa se te dni začnejo sklepe priprave - Zanimiva olimpijska preizkušnja v Ljubljani.

Ljubljana - "Vsi smo nekako povezani s časom, športniki, katerih rezultate meri ura, pa še posebno. Zato sem vesel, da imamo tudi v Sloveniji - tako kot v mnogih drugih državah - te dni moč doživeti olimpijsko preizkušnjo," je minuli petek na priložnostni tiskovni konferenci dejal generalni sekretar Olimpijskega komiteja Slovenije **Tone Jagodič**, potem ko se je zahvalil odgovornim iz WGT trgovine, ki so pripomogli, da smo tudi v naši prestolnici dočakali delček olimpijskega preizkusa, tako imenovani "Swatch Experience".

Švicarski proizvajalec ur Swatch namreč že vrsto let (od olimpijskih iger leta 1932 v Los Angelesu) skrbi, da meri čas športnikom na vseh olimpijskih igrah. Sprva je bilo to seveda s stoparicami, po hitrem razvoju tehnologije športnih meritev pa so te postale tako zahtevne, da Swatchevi strokovnjaki že od aprila letos v Atene vozijo tone težko opremo, s katero bodo na kar 35 prizoriščih letošnjih olimpijskih iger poskrbeli, da bodo merilni sistemi takoj posredovali informacije o doseženih časih športnikov po vsem svetu. Za letošnje olimpijske igre so razvili posebne plazemske semaforje, nalašč za Atene pa so razvili tudi napredne foto finiš kamere, ki jih bodo uporabljali v atletiki, kolesarstvu, jadranju in veslanju, ter elektronske merilne table na dotik za merjenje doseženih časov

Najboljši slovenski maratonec Roman Kežar (desno) in najhitrejši slovenski šprinter Matic Osovnikar (levo) sta se v družbi nogometaša Saša Udoviča in strelca Rajmonda Debevca že podala na olimpijsko preizkušnjo.

plavalcev do tisočinke sekunde natančno. Kako nove naprave delujejo, so konec tedna v ljubljanskem BTC-ju lahko preizkusili obiskovalci, pa tudi nekateri naši olimpijci: med njimi gorenjska atleta Matic Osovnikar iz Škofje Loke in Roman Kežar iz Železnikov.

"Trenutno kar precej tekmujem, saj sem pred kratkim nastopil v Mariboru in Moskvi, kjer sem - kljub precej slabim pogojem - dosegel kar dobre rezultate. Seveda še nisem v vrhunski formi, ki jo bom sedaj stopnje-

val. Ta mesec, do državnega prvenstva 10. julija, me čaka še kar nekaj tekmovalj, nato pa se bom posvetil novim treningom, se malce spočil in na vrsti bo olimpiada. Zaenkrat sem izpolnil olimpijsko normo za nastop na 100 metrov, skušal pa jo bom doseči še na 200 metrov. Prav tako treniram s štafeto, kjer prav tako lovimo olimpijsko normo," je povedal Matic Osovnikar in nasmejan dodal, da ima letos pač srečo, ker nima težav s poškodbami in da optimistično čaka Atene. Vmes si želi opraviti še večino zadnjih izpitov na Fakulteti za stomatologijo, čas za počitnice pa si bo vzel septembra. Tudi maratonski tekač iz Selške doline Roman Kežar

ne misli na počitnice, ampak na zadnje priprave na olimpijski nastop. "Po maratonu v Radenci treniram na krajših razdaljah, večina na 3 in 5 tisoč metrov. Čez 14 dni me čaka nastop na evropskem pokalu v Turčiji, če se bom uvrstil v slovensko ekipo, sicer pa me že čakajo priprave za maraton v Atenah. Na moči bom treniral v fitnesih, sicer pa največ doma, v naravi in na stadionih. Proga v Atenah bo kar zahtevna, najtežji pa bodo najbrž vremenski pogoji, saj bo tekmovaljeva avgusta, ko je lahko zelo vroče," je povedal Roman Kežar, ki bi bil v Atenah zadovoljen z uvrstitvijo med prvo polovico nastopajočih.

Vilma Stanovnik

Osovnikar hitro, a brez rekorda

Kranj - Na sobotnem in nedeljskem finalu tekmovalja za Atletski pokal Slovenije v Novi Gorici je edino zmago za gorenjske klube dosegel **Rožle Prezelj** (AK Kranj), ki je skočil v višino 225 centimetrov in tako dobro kot še nikoli začel poletno sezono. Uspešni pa so bili še nekateri gorenjski atleti, ki tekmujejo za druge klube. **Matic Osovnikar** iz Škofje Loke, sicer član ljubljanskega Massa, je prepričljivo zmagal v teku na 100 metrov in pri tem dosegel slovenski rekord 10,20 sekunde, ki pa ga zaradi premočnega vetra niso priznali. Osovnikar je bil še drugi v teku na 200 metrov (20,99). 19-letni **Cene Šubič** iz Žirov, prav tako član ljubljanskega Massa, je v teku na 3.000 metrov z ovirami s časom 9:06,64 zasedel drugo mesto in izpolnil normo za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu v Grossetu. **Tina Čarman**, nekdanja članica kranjskega Triglava, ki pa zdaj tekmuje za AS Novole, je bila v skoku v daljino druga (583), prav tako tudi **Marko Prezelj** (AK Kranj) v teku na 400 metrov z ovirami (53,69). Na tretje mesto sta se uvrstila **David Celar** iz AK Triglav v skoku v daljino (707) in **Tadej Jensterle** iz AD Železniki v teku na 1.500 metrov (4:03,00), na četrto mesto **Kristina Gornik** v metu kopja (39,65), **Vojko Korošec** (oba AK Triglav) v metu kladiva (40,42), moška štafeta Triglava 4 x 100 metrov - **Jovanovič, Celar, Šetina, Kovač** (43,51) in **Anže Jurgele** (AK Škofja Loka) v teku na 800 metrov (1:55,48), na mesta od petega do osmega mesta pa **Saša Kampič, Jure Kovač, Tedy Draksler, Edi Oklič** in **Tomaž Janežič** (vsi AK Triglav) ter **Grega Kalan** (AK Škofja Loka) in **Eva Prezelj** (AK Kranj).

C.Z.

ODBOJKA

Oderlap novi predsednik

Bled - Prejšnji teden so člani TVD Partizana - Odbojarskega kluba Bled, pripravili redni letni zbor ter na njem izvolili tudi nove člane upravnega odbora. Za predsednika so izbrali dosedanjega igralca **Rasta Oderlapa**, kot je zbranim povedal izvršni direktor kluba **Gregor Humerca**, pa naj bi v klubu v kratkem dobili novega sponzorja, ljubljanski AvtoCommerce. Pogovori z novim sponzorjem so v sklepnih fazah, blejski odbojkarji pa si obetajo, da bodo z njim lahko uresničili ambiciozne tekmovalne cilje.

V.S.

VATERPOLO

Zadovoljni kljub petim porazom

Vrutky - V nedeljo se je v tem slovaškem mestu končal mednarodni vaterpolski turnir za kadete. V konkurenci petih državnih selekcij je naša reprezentanca osvojila zadnje, peto mesto. Igrala pa je še z reprezentanco Hrvaške, ki pa je na turnirju nastopala izven kategorije. Fantje so pokazali, da se lahko kosajo prav z vsakim nasprotnikom, kar govorijo tudi rezultati. Žal naši še nimajo toliko izkušenj kot ostale reprezentance, ki so do sedaj bile skupaj najmanj tri tedne in odigrale lepo število prijateljskih tekem. "Ta turnir je bil za našo vrsto izredno koristen. Na njem smo dobili informacije, kje se nahaja naša reprezentanca kot ekipa in kakšne so sposobnosti posameznikov. Dve reprezentanci sta na turnirju izstopali, z drugimi pa smo bili enakovredni. Ekipa je delovala zelo homogeno in gojila kolektivni duh, rasla pa je iz tekmo v tekmo tako celota kot posamezniki. Sedaj moramo le še delati in se osredotočiti na samo igro. Igralci morajo še spoznati, da lahko igrajo z vsakim," je turnir na Slovaškem ocenil trener **Tadej Peranovič**.

Rezultati naše reprezentance na turnirju:

Slovenija - Madžarska 3:12 (1:3, 0:3, 1:1, 1:4), Slovaška - Slovenija 9:6 (2:2, 1:1, 3:1, 3:2), Slovenija - Srbija in Črna gora 3:12 (1:2, 2:2, 0:4, 0:4), Slovenija - Francija 7:8 (1:3, 0:3, 2:1, 4:1), Hrvaška - ovanija 10:6 (2:2, 4:2, 3:0, 1:2).

Jože Marinček

Triglav potrebuje le še eno zmago

Kranj - Jutri, v sredo, bo na sporedu tretja tekma finala državnega prvenstva v vaterpolu. Ekipa Triglava se bo namreč še tretjič pomerila z ekipo Kopra, Kranjčani pa iz dosedanjih obračunov v zmagah vodijo z 2:0. Tekma bo jutri, z začetkom ob 20.30, na letnem kopališču v Kranju (in ne v pokritem bazenu ob 18. uri, kot je bilo sprva predvideno), Triglavanom pa za naslov prvakov manjka le še zmaga.

J.M.

TAEKWON - DO

Devet kolajn za mlade Gorenjce

Bačka Topola - Minulo soboto so tekmovalci v taekwon - doju iz kluba Kwan Jesenice in Radovljice nastopili na 2. pokalu "Jugoslavija open" v Bački Topoli. Tekmovalja v konkurenci mladincev do 15 let in mladincev med 15 in 18 let se je udeležilo okoli 200 tekmovalcev in tekmovalk iz sedmih držav, mladi Gorenjci pa so osvojili kar devet odličij.

Tako je **Nikola Džever** osvojil 1. mesto v borbah do 30 kg, **Timi Dešpoja** je bil 2. v borbah do 30 kg, **Mark Djedovič** (vsi Kwan Jesenice) pa je bil 3. v formah modri pas in 3. v borbah do 45 kilogramov. **Eva Baš** je bila najboljša v borbah do 53 kg in 2. v formah črni pas 1. dan, **Nika Plečnik** je bila 1. v borbah do 48 kg in 3. v formah črni pas 1. dan, **Petra Frelih** (vse Radovljica) pa je osvojila 3. mesto v borbah do 55 kg.

Nika Plečnik in Eva Baš se bosta, skupaj s slovensko reprezentanco, udeležili 6. svetovnega mladinskega prvenstva v Maleziji.

V.S.

Dolenc zmagovalec duatlona

Kljub "aprilemskemu" vremenu se je tradicionalnega teka in duatlona minulo soboto na Brdu udeležilo precej športnikov in medicincev.

Brdo pri Kranju - Tradicionalni mednarodni duatlon na Brdu pri Kranju je letos potekal že desetič, tudi letos kot medicinski duatlon, saj so skupni organizatorji Triatlon klub Triglava Kranj, Triatlonska zveza Slovenije in Športno društvo Medicus, na pomoč pa jim pri-skočijo tudi izurjeni kolesarski delavci iz KK Sava Kranj. Poleg najboljših slovenskih tekmovalcev so nastopili tudi zdravniki, farmacevti in veterinarji.

Letos je bila progla malce spremenjena in je potekala okoli Brda, v uvodu pa so se na 1-kilometrski preizkušnji, II. poletnem medicinskem teku, pomerili tekači.

Med štiriinidesetimi udeleženci teka je bil prvi v cilju Damjan Slapernik s časom 39 minut in 24 sekund, drugo mesto je osvojil Rudi Hoferle (ŠD Dol. Toplice), že tretja pa je v cilju pritekla prva ženska, Nada Rotovnik Kozjak (Medicus), ki

Proga okoli Brda je navdušila domače in tuje tekače in duatlonce.

je za zmagovalcem zaostala zgolj 30 sekund.

Kljub precej kislem vremenu se je na 4-kilometrski tek, 20-kilometrsko kolesarjenje in zno-va 4-kilometrski tek podalo 45 duatloncev, najhitrejši pa je bil Klemen Dolenc (Novice extreme) s skupnim časom 1 ure, 5

minut in 28 sekund. Za njim se je na drugo mesto uvrstil Franc Pirc (Novice extreme) s 23 sekundami zaostanka, tretji pa je bil Bojan Kos (Novice extreme), ki je zaostal 46 sekund. Četrti je bil Matic Romšak (TK Tri-sport), peti pa Borut Malavašič (Etiketa).

Vilma Stanovnik

Telovadni nastop ŠD Kranj

Kranj - Športno društvo Kranj bo ta petek, 11. junija, v Športni dvorani na Planini v Kranju pripravilo letni telovadni nastop. Prireditev se bo začela ob 19. uri, na njej pa bodo nastopili predšolski otroci, deklice v športni gimnastici na orodju in parterju in deklice iz ritmične gimnastike s telovadnimi vajami.

V.S.

HOKEJ NA ROLERJIH

Uspeh mladih gorenjskih ekip

Jesenice - V športni dvorani Podmežakla so z nedeljskim petim turnirjem zaključili letošnje državno prvenstvo mladih ekip do 14 in do 12 let v In line hokeju. Lep uspeh so dosegli gorenjski predstavniki, saj sta obe ekipi osvojili naslov prvaka v svojih skupinah.

Najbolj se je v skupini do 14 let izkazala ekipa Plinstal Jesenice pod vodstvom Petra Mirca, ki je naslov osvojila pred izgubljenimi tekmami in z visoko razliko v golih. Drugo mesto je zasedla Lukovica in tretje Alfa iz Ljubljane.

V skupini do 12 let je slavila ekipa Triglava iz Kranja pred sovrstniki Celja in Alfe iz Ljubljane.

J. R.

POMEŽIK SONCU

Omogočimo počitnice vsem otrokom!

Nekaterim otrokom ni dano videti modrine morja in svobode belega galeba. Zaradi omejenih sredstev bi počitnice preživeli doma, prepuščeni sami sebi in ulici.

Podarimo jim vsaj 1.000 SIT za zdrave počitnice!

Prispevke lahko nakažete po poloznici na vseh poštnih enotah, okenih NLB in Abante ali preko spletne strani Pomežika na račun št. 02222 - 0010224921, šifra: 0001202003010. Vaša donacija se šteje kot davčna olajšava pri davčni napovedi!

www.pomezik-soncu.com

Financirajo: Zveza prijateljev mladine Slovenije
Partnerji: Rotary
Partnerji: IOK

Kranjčani so se od sezone poslovili z zmago

Nogometaši Supernove Triglava so minulo sezono končali na 9. mestu, že sedaj pa si za novo postavljajo ambicioznejše cilje.

Kranj - Potem ko smo že prejšnji teden dobili državne prave v nogometu, ekipo Gorice, pa se je ta konec tedna končalo tudi tekmovalje v 2. in 3. ligi. V zadnjem, 33. krogu v 2. SNL, je ekipa Supernove Triglava doma gostila moštvo Dravinje in vendarle spet razveselila svoje navijače. Kranjčani so namreč slavili s 3:1 (1:0).

"Cilj letošnje sezone, da obstanemo v ligi, uveljavimo lastne mladince in dobimo dragocene izkušnje, smo uresničili. Bili smo ena najmlajših ekip v drugi ligi. Žal so poškodbe zaustavile kapetana Dejana Marklija, smole sta imela Breznik in Vujanovič, pa tudi Boštar. Moštvo se je izredno dobro ujelo s povratnikom Janjem Resnikom in Draganom Ovcino in nanju računamo tudi v novi sezoni, ko bomo spet dali priložnost večini gorenjskim igralcem. Upamo na pomoč novih pokroviteljev, ekipo pa želimo okrepiti z ambicioznimi igralci in se z njimi približati vrhu druge lige, kar je v novi sezoni naš cilj. Dobro sodelujemo z NK Zarica, razvoj mladih igralcev pa v Kranju ni bil nikoli vprašljiv. Supernova ostaja z nami, zasluge pa gredo prijatelju nogometa, direktorju Živil Branku Remicu," je ob koncu sezone poudaril direktor kluba **Miran Šubić**, ki med letošnje največje zmage šteje pri-

Nogometaši Supernove Triglava so letošnjo sezono končali z zmago pred domačimi navijači.

dobitev igrišča z umetno travo v Kranju.

Sicer pa je prvak 2. lige letos postalo moštvo Rudarja iz Velenja, ki neposredno napreduje v 1. SNL, drugouvrščena ekipa Bele Krajine pa bo igrala dve kvalifikacijski tekmi z NK Kumho Drava.

Ekipa Supernove Triglava je s 34 točkami osvojila končno 9. mesto. V 3. ligo je izpadla ekipa NK Brda, ekipa Tabora Sežane

pa je iz tekmovalja izstopila že prej.

Tudi nogometaši v 3. SNL center so konec tedna odigrali zadnji, 26. krog. Rezultati: Bled Slaščičarna Šmon - Velesovo 1:2, Zarica Rondo Nautilus - Šenčur 2:1 (1:1), Jezero Medvode - Radio Krka 0:4, Jesenice - Factor 7:2, Avtodebeve Dob - Kalcer Vodoterm Radomlje 1:1, Kamnik - Britof 2:1, Slovan - Alpina Žiri 1:0. Prvo mesto je

osvojila ekipa Factorja s 60 točkami, sledijo 2. Šenčur Protect GL 56, 3. Jesenice 47, 4. Britof 43, 5. Zarica Rondo Nautilus 42, 6. Radio Krka 41, 7. Kalcer Vodoterm Radomlje 41, 8. Avtodebeve Dob 39, 9. Slovan 35, 10. Jezero Medvode 34, 11. Alpina Žiri 32, 12. Kamnik 22, 13. Bled Slaščičarna Šmon 20, 14. Velesovo 8.

Vilma Stanovnik,
foto: Tina Dokl

BALINANJE

Center ni bil dorasel Ferreru

Kranj - Državni prvak Pekarna Vrhnika Center je minuli konec tedna nastopil na finalnem turnirju evropskega pokala. V polfinalu so Kranjčani naleteli na italijanskega Ferrera in gladko izgubili z 20:2. Edini točki je za Kranjčane prispeval Gregor Moličnik z zmago v igri v krog. Evropski prvak je nazadnje postal francoski Lyon, ki je v polfinalu premagal hrvaški Poreč s 13:9, v finalu pa je odpravil še italijansko moštvo s 15:7.

Gorenjske ekipe so v 6. krogu balinarskih državnih lig dosegle polovični uspeh. V **super ligi** so Hujanci doma premagali Ilirijo Zabiče s 13:11, Jeseničani so v gostih visoko izgubili proti Hrastu Kobjeglavi z 19:5, v gorenjskem obračunu med Lokateks Trato in Bistrico pa so bili uspešnejši domačini z 18:6. Pekarna Vrhnika Center bo tekmo s Krimom Špica odigral jutri ob 17. uri na kranjskem štadionu. Na lestvici še vedno vodi Trato (14), sledijo Sloga (13), Center (10, tekma manj), Krim Špica (9, tekma manj)...

V 1. ligi je Primskovo na Primorskem brez težav premagalo Mlinar Padno z 8:16, medtem ko je Planina prav tako na Primorskem potegnila kratko v srečanju z vodilnim Jadranom Izola - 13:11. Vodi Jadran Izola (17), sledijo Zarja in Brdo (12), Primskovo (10)... V 2. ligi - vzhod Čirče VAN-DEN nadaljuje s serijo zmag, tokrat so v gostih premagali Tržič (11:13). Radovljica Alpetour je brez težav odpravila Sodčec (18:6), še lažje delo pa je z Dobrovo imel Gitas Karher Mengeš (20:4). Vodi EIS Budničar (15), sledijo Čirče (13), Radovljica in Velenje Premogovnik (12)...

Simon Šubić

KOLESARSTVO

Kranj bo spet kolesarski

Kranj - Ta konec tedna, v soboto in nedeljo, bosta Kranj in okolica zopet "dihala" s kolesarji. Domač klub Sava namreč v soboto zvečer pripravlja atraktivno dirko "Po ulicah Kranja" za profesionalce in amaterje, v nedeljo pa bo potekala že 37. Velika nagrada Kranja, ki hkrati šteje za 9. memorial Filipa Majcna in je namenjena kolesarjem do 23 let.

Kot je na včerajšnji tiskovni konferenci poudaril tehnični direktor dirke **Franc Hvasti**, bo na sobotni krožni preizkušnji po Kranju (začela se bo ob 18. uri) nastopila večina slovenskih kolesarjev, na čelu z našim najboljšim, domačinom Tadejem Valjavcem. Kolesarji bodo vozili kar 30 krogov, dolgih 3,2 kilometra, zato bo dirka za gledalce še posebno atraktivna.

Za nedeljsko preizkušnjo tekme svetovnega pokala do 23 let, ki se bo začela ob 10.30, pa je že prijavljenih 14 slovenskih in tujih ekip, med njimi seveda tudi domače moštvo kranjske Save. Cilj tokrat ne bo na Šmarjetni gori, ampak okoli 14. ure pred kranjsko gimnazijo, kjer bo tudi start.

Več o obeh dirkah bomo zapisali v petkovi številki.

Vilma Stanovnik

Odlični nastopi Andreje Dolinar

Jesenice - Državno prvenstvo invalidov v namiznem tenisu, ki je bilo minulo soboto v športni dvorani jeseniške Gimnazije, je ponovno pokazalo, kako se znaajo športno boriti ljudje, ki jim različne okvare onemogočajo normalne gibe. Več kot 60 tekmovalcev in tekmovalcev je enkratno obvladovalo položaje za zeleno mizo, priznanje gre še posebej tistim na vozičkih, ki niso zaostajali za drugimi.

Organizator prvenstva je bila Zveza za šport invalidov Slovenije, kot uspešni gostitelji so se izkazali člani Medobčinskega društva invalidov Jesenice ob pomoči Namiznoteniškega kluba Jesenice.

Na prvenstvu so tekmovali v različnih skupinah, glede na stopnjo invalidnosti. Na odprtem delu prvenstva pa so nastopili enotno, skupaj moški in ženske.

Odlično se je odrezala Andreja Dolinar, članica Društva paraplegikov Gorenjske, sicer doma iz Zminca pri Škofji Loki. Na odprtem prvenstvu se je enakovredno kosala z moškimi in za Jordanom Jakinom iz Nove

Gorice zasedla 2. mesto. Enako uvrstitev je kasneje dosegla tudi v svoji kategoriji invalidnosti.

Andreja je članica reprezentance Slovenije, ki v septembru odhaja na paraolimpijske igre. Jeseniški nastop in pričakovanja v Atenah je ocenila:

"Med ženskami ni bilo prave konkurence, zato sem še posebej vesela, da sem uspela premagati kar nekaj dobrih moških tekmovalcev. Zdaj se začnejo resne priprave za v Atene. Težko napovem, kako bo. Resno bom trenirala in pustimo se presenetiti."

Za Andrejo bo to že drugi nastop na paraolimpijskih igrah. Pred štirimi leti je v Sydneyju zasedla odlično 4. mesto.

Na državnem prvenstvu na Jesenicah so od gorenjskih predstavnikov vidnejše uvrstitve dosegli še naslednji tekmovalci. Edi Cilenšek, član ekipe Društva invalidov Radovljica Bled, je bil 2., trije Jeseničani pa so uvrstili: Roman Jakopič je zasedel 5. do 8. mesto, Peter Filipovič in Janez Bohinc pa 9. do 16. mesto.

Janko Rabič

NAMIZNI TENIS

Merkurjevke vendarle tretje

Kranj - Prejšnji teden se je z zadnjimi tekmami končala domača ekipna namiznoteniška sezona. Potem ko so v moški konkurenci naslov prvakov osvojili namiznotenišači Maribora eKompenzacija, ekipa Liska iz Križev pa je osvojila končno četrto mesto, smo najboljša ekipa dobili tudi v ženski konkurenci. Prvakinje so postale namiznotenišačice Iskre Avtoelektrike, ekipa kranjskega Merkurja, ki se je v boju za tretje mesto borila z ekipo Istrabenza Semele, pa je - kljub poškodbi Špele Burger - po odločilni zmagi s 6:2 v Kranju uspela osvojiti končno tretje mesto.

V.S.

Po poti teniških profesionalcev

Rok Jarc in Gregor Žemlja sta dva od mladih upov kranjskega teniškega kluba Triglav, ki sta minuli teden nastopala tudi na turnirju serije Futures.

Kranj - V zadnjih nekaj letih je kranjski teniški klub Triglav v svoje vrste pridobil kar nekaj igralcev, ki so izkoristili dobre možnosti treninga ter svoje znanje nadgradili in se začeli vzpenjati tako po slovenskih kot kasneje tudi svetovnih lestvicah. Najprej v mladinskih vrstah, sledijo in obetajo pa se dobri rezultati tudi v članski konkurenci. Letos sta v ospredju predvsem 19-letni Ljubljčan Rok Jarc ter leto dni mlajši Gregor Žemlja. Z njima smo se pogovarjali na nedavno zaključenem turnirju serije Futures, ki je prejšnji teden na igriščih njunega domačega kluba. Rok prihaja iz Ljubljane in že dve leti dvakrat dnevno trenira pod vodstvom klubskega trenerja Marka Pora. Lansko leto je zaključil mladinsko kariero kot 24. igralec svetovne lestvice ITF, letos pa že osvaja prve ATP točke.

Gregor se je obetavni skupini kranjskih teniških igralcev (mednje sodijo še Boštjan Ošabnik, Neje Podkrajšek ter mlajši Iztok Kukec) pridružil letos, pred tem pa je treniral v Žirovnici. Lestvico ITF zapušča kot 50. mladinec na svetu in se tako kot Rok že podaja na pot mladih teniških profesionalcev.

Katero mesto trenutno zasedaš na slovenski oz. svetovni lestvici?

Rok: "Na slovenski lestvici sem na 3. mestu takoj za Markom Tkalcem in Luko Gregorcem, na ATP lestvici pa sem s 7 osvojenimi točkami 990."

Gregor: "Sem na petem mestu v Sloveniji, prvo ATP točko ter

Rok in Gregor sta uspešno nastopila tudi na pravkar končanem turnirju v Kranju. Foto: Tina Dokl

s tem mesto na lestvici pa si moram še priigrati."

Oba obiskujeta ekonomsko šolo. Kako to, da sta se odločila za selitev v Kranj?

Rok: "V Ljubljani žal nisem imel pogojev za napredek, zato sem se pred dvema letoma odločil za trening v kranjskem Triglavu. Ne le, da imamo zelo ugodne razmere za trening (dvorana, bližina fitnesa), pomembno se mi zdi predvsem to, da imamo dobre sparing partnerje ter izkušenega trenerja, ki nas zna pravilno usmerjati. Spontano sem se odločil šolanje nadaljevati v kraju, kjer zaradi športa preživim večino časa."

Gregor: "Že prej sem večkrat treniral v Kranju, za katerega zadnjih nekaj let tudi uradno igram. Ko sem se odločil za vpis na srednjo šolo, se mi je eko-

nomska gimnazija zdela najboljša odločitev in zdaj poskušam, kolikor je možno usklajevati tenis in šolo."

Sezona igranja na peščenih igriščih je na višku. Veliko turnirjev se v tem obdobju odvija v bližini. Kakšni pa so vaši cilji v letošnjem letu?

Rok: "Do konca leta imam željo prebiti se med 850 igralcev na svetu, za kar potrebujem 12 ATP točk. Po Futures turnirjih v Mariboru in Kopru se bom udeležil 3 turnirjev enakega ranga na Hrvaškem, kasneje pa bomo načrt turnirjev prilagodili trenutni formi ter situaciji na ATP lestvici."

Gregor: "Za razliko od Roka je meni cilj priigrati si prve ATP točke, šele kasneje bodo moje ambicije lahko višje. Kot večina slovenskih igralcev bom tudi jaz

izkoristil domača turnirja v Mariboru in Kopru ter nato nadaljeval s turnejo na Hrvaškem."

Vajina načina igranja tenisa sta več ali manj izdelana. Kje vidita še pomanjkljivosti v igri oziroma kaj so vajine šibke točke, ki se jim bosta v prihodnje intenzivneje posvečala?

Rok: "Želim si izboljšati igro z zadnje linije ter udarcem dodati več sigurnosti in konstantnosti. S tem se bo povečala tudi samozavest, ki je še posebej odločilna v ključnih trenutkih dvobojev."

Gregor: "Moja prednost so predvsem hitre noge in borbenost, največ pa lahko pridobim pri izboljšavi servisa ter voleja, kar mi bo pomagalo pri agresivnejšem pristopu, zlasti na hitrejših igriščih."

Barbara Mulej

Diagnoza raka dojk zunaj operacijske dvorane

Europa Donna, Slovensko združenje za boj proti raku na dojkah, si prizadeva, da bi bila dostopnost in informiranost o preprečevanju raka na dojkah enaka vsem.

Ljubljana - Eden od desetih ciljev evropske zveze Europa Donna je stalno posodabljanje medicinske opreme in slovensko združenje kot eno izmed njenih 32 članic z vsem svojim znanjem, voljo in energijo skuša te cilje uresničiti tudi v slovenskem prostoru, pravi **Mojca Senčar, dr. med.**, ki vodi slovensko združenje. Ženskam v Sloveniji bi radi zagotovili enake možnosti za zgodnje odkrivanje raka na dojkah, takojšnje in najboljše zdravljenje ter rehabilitacijo po bolezni. Zavedajo se namreč, da je zgodnje odkrivanje raka na dojkah, za katerim pri nas in v svetu vsako leto zbolijo več žensk, ključnega pomena za znižanje umrljivosti. S tem ciljem sta združenje Europa Donna in Onkološki inštitut v Ljubljani začela z akcijo zbiranja sredstev za mamotom, sodobno napravo, ki omogoča danes najbolj zanesljivo histološko preiskavo netipnih sprememb dojk z ambulantnim posegom. Gre za ženskam "prijaznejšo" napravo, ki lahko prihrani marsikatero diagnostično operacijo. Za nakup naprave in enoletno oskrbo s potrebnimi pripomočki za opravljanje pregledov potrebujejo 80 milijonov tolarjev. Najbolj uspešna med vsemi preiskavami za zgodnje odkrivanje raka dojk je mamografija

(rentgensko slikanje) v rednih, najbolje dveletnih razmakih. Če ima država organizirane sistematične mamografske preglede (screening ali presejalni program) za ženske med 50. in 69. letom starosti, se umrljivost za rakom dojk lahko zmanjša, kot že kažejo izkušnje nekaterih razvitih zahodnih držav. Takšni programi pripomorejo predvsem k temu, da ženske ne prihajajo na preglede takrat, ko je že prepozno. V Sloveniji na tak program še čakamo. Kadar slikovne metode pokažejo sumljive spremembe dojk, za katere ni mogoče reči, ali so nevarne ali ne, so potrebne dodatne preiskave. Edina zanesljiva diagnoza je bila dolgo kirurška odstranitev domnevno obolenega tkiva, danes pa so po besedah **mag. Janjeza Žgajnarja, dr. med.**, na voljo že manj boleče metode, ki omogočajo odvzem morebitno obolenega tkiva, ena takih je histološka biopsija. Pred desetletjem se je na svetovnem tržišču pojavila naprava, ki omogoča "vakuumsko asistirano punkcijo", ta pa v primerjavi z običajno histološko punkcijo omogoča bolj zanesljivo diagnostiko netipnih sprememb dojk in je tudi prijetnejša za preiskovanko ter enostavnejša za zdravnika. Za ženske, ki ob pregledih izvedo za sumljive spremembe dojk, ta

Žene naj bi si pogosto pregledovale morebitne spremembe na dojkah.

metoda pomeni prednost. Z njo zdravniki hitro postavijo diagnozo, opravijo jo v ambulantni in pacientkam ni treba na operacijsko mizo že v postopku diagnoze. Preiskovanka ambulantno lahko zapustijo takoj, z le majhnim povojem, brez živov in brazgotin.

Od oktobra, ko so organizatorji dobredelne akcije za mamotom odprli račun pri SKB banki, so zbrali že nekaj manj kot 20 milijonov tolarjev. Sredstva zbirajo na računu 03134-111111124 (namen: za mamotom), doslej pa je darovalo že okoli 40 podjetij in nekaj posameznikov. V akciji sodeluje tudi večje število donatorjev, med njimi družba Mobitel, ki je

tehnično omogočil storitev SMS donacija. Storitve omogoča, da imetniki mobilnih telefonov prispevajo k nakupu mamotoma prek SMS sporočil. Storitve je začela delovati 10. maja letos in bo potekala predvidoma do konca leta, ko se bo končala tudi dobredelna akcija za nakup mamotoma. In kako uporabniki Mobilnih storitev prispevajo svoj delež? Na številko 1919 pošljejo sporočilo s ključno besedo DONNA v obliki kratkega sporočila SMS, nato pa na svoj mobilnik prejmejo sporočilo z zahvalo za donacijo. Svojo donacijo lahko uveljavijo tudi kot osnovo za davčno olajšavo.

Danica Zavri Žlebir, foto: Tina Dokl

Kakšen življenjski slog?

Več kot 15 tisoč naključno izbranih odraslih prebivalcev Slovenije je prejelo vprašalnik, ki vprašuje po vedenjskih navadah, povezanih z zdravjem.

Po treh letih namreč v Sloveniji ponavljamo raziskavo Z zdravjem povezan življenjski slog, da bi ministrstvo za zdravje in druge strokovne institucije pridobile nove podatke o dejavnostih tveganja ne zdravega življenja, ki ogrožajo zdravje slovenskega prebivalstva. Vprašalnik, ki ga je prejelo prek 15 tisoč ljudi, vprašuje po prehranskih, kadilskih in gibalnih navadah, pitju alkoholnih pijač, vedenju, povezanem z varnostjo v cestnem prometu, o koriščenju zdravstvenih storitev in podobno. Rezultati, ki jih bodo dobili, bodo pokazali, v katero smer se spreminjajo življenjske navade Slovencev, se bolj nagibamo

k zdravemu ali k nezdravemu življenjskemu slogu. Na osnovi raziskave bodo lahko ustrezne institucije oblikovale ukrepe za zmanjšanje tveganega vedenja in tudi za zmanjšanje bolezni, ki jih to povzroča.

Na vprašalnik mora odgovoriti vsaj polovica prebivalcev, ki ga je prejela, zato na ministrstvu za zdravje želijo, da se ljudje naklonjeno odzovejo raziskavi. Podatki so anonimni in bodo ostali, sodelovanje v raziskavi pa bo dobrodošel prispevek k aktivnemu oblikovanju politik za zmanjševanje ogroženosti in obolenja za sodobnimi boleznimi.

D.Ž.

Srečanje na Okroglem

Okroglo - V soboto so se na Okroglem, kjer je letovišče Zveze slepih in slabovidnih Slovenije, na tradicionalnem srečanju Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj zbrali člani društva z vse Gorenjske. Poleg druženja in prijateljskega meddruštvenega tekovanja v vrtnem kegljanju je bilo srečanje tudi priložnost za pogovor o problematiki, povezani s položajem slepih in slabovidnih po vstopu Slovenije v Evropsko zvezo, z ohranjanjem delovnih mest slepih in slabovidnih ter iskanjem možnosti, kako zaposliti mlade, ki prihajajo iz šol. Poseben poudarek so namenili problemu dragih tehničnih pripomočkov, ki predstavljajo precejšnjo oviro pri vključevanju teh ljudi v vsakdanje življenje.

D.Ž., foto: Tina Dokl

Tudi revnejši na morje

Prejšnja leta s pomočjo donatorjev, sedaj pa ob sodelovanju zdravstvenega zavarovanja omogočajo počitnice zdravstveno in socialno ogroženim otrokom.

Škofja Loka - Že tretje leto je v program letovanja otrok iz štirih občin na Škofjeloškem udeležena tudi zdravstvena zavarovalnica, letovanje pa sicer že osmo leto pripravlja Območno združenje Rdečega križa ob znatni pomoči občin Škofja Loka, Žiri, Železniki in Gorenja vas - Poljane. Prejšnja leta so se več mesecev trudili z zbiranjem donatorskih sredstev, da so lahko omogočili počitnice nekaj deset otrokom. Letos pojde v letovišče in zdravilišče Rdečega križa na Debeli Rtič 36 otrok, in sicer od 30. junija do 10. julija. Del denarja za desetdnevne počitnice še vedno prispevajo starši. Njihov najnižji prispevek je 12 tisoč tolarjev, naprej pa je odvisno od dohodkov staršev.

Od 19. do 26. julija pa bo na Debelem Rtiču povsem brezplačno letovalo 17 otrok iz občin na Loškem. Gre za program letovanja za tisoč otrok iz socialno ogroženih družin, kjer Rdečemu križu Slovenije v okviru donatorske akcije pomaga trgovski sistem EngroTuš. Brezplačno bo letovalo tisoč otrok iz

Otroke, ki letujejo na Debelem Rtiču, peljejo tudi na ogled Kopra.

vse Slovenije, za gorenjske otroke pa je na voljo 90 mest. Po 17 otrok pojde na morje iz območij Tržiča, Radovljice, Jesenic iz Škofje Loke, 22 pa z območja Kranja.

Tradicionalno pa je tudi počitničenje pod šotori, kamor loški in drugi otroci hodijo že de-

setletje. Sprva so taborili ob Kolpi, potem pa jih je vreme pripravilo do tega, da so Kolpo zamenjali za Savudrijo. Letos bo Rdeči križ iz Škofje Loke na taborjenje poslal pol stotine otrok. Sprva so želeli, da se tabora udeležuje zlasti podmladek Rdečega križa, vendar so te možnosti raje razširili na vse otroke, ki si želijo aktivnih počitnic. Letošnje bodo trajale od 19. do 26. julija, starši bodo prispevali 29 tisočakov, razliko pet tisočakov do polne cene pa da Rdeči križ v sodelovanju s krajevnimi organizacijami. V primeru socialnih stisk znesek po dogovoru s krajevnimi organizacijami tudi znižajo, pravi sekretarka Rdečega križa v Škofji Loki Marjeta Žagar. Gre za aktivne in tudi varne počitnice, saj so po besedah Žagarjeve otroci ves čas zaposleni z zanimivimi dejavnostmi, pa tudi pod skrb-

nim varstvom prostovoljcev Rdečega križa, ki se pred počitnicami udeležijo tudi dvodnevne usposabljanja. Ob dopoldnevih potekajo dejavnosti v krožkih; lani so denimo govorili o varnosti pri igri pod naslovom Igrajmo se sami, gasilske večerine so spoznavali v delavnici Gasilec Samo, o dejavnosti Rdečega križa in prvi pomoči slišali v krožku kako pomagati sebi in drugim, o zdravi prehrani razpravljali pod naslovom Zakaj so bomboni tako sladki in McDonalds da ali ne, prisluhnili pa tudi urici o domačih ljubljenskih. Popoldnevi pa so namenjeni zlasti športu, kajti Savudrija je dobro opremljena z igrišči, da o živahnih aktivnostih v vodi, kjer je splaval že marsikateri loški neplavalec, niti ne govorimo.

Danica Zavri Žlebir

Erženovi gradijo nov dom

Sovodnj - Družina Eržen po požaru v marcu pridno gradi novi dom, tudi po zaslugi mnogih darovalcev iz njihovega domačega kraja in drugih, ki svoje prispevke nakazujejo na račun Območnega združenja RK Škofja Loka.

Od naše zadnje objave do danes so prispevke za Erženove darovali še: Krajevna organizacija RK Reteče (20.000), Rdeči križ Slovenije (300.000), EGP Embalažno grafično podjetje, d.d. (50.000), Fundacija Izpolnimo otroške želje, Nedeljski dnevnik (350.000). Hvala tudi novim darovalcem. Po plačilu drugega računa za zidarska dela v višini 899.465 tolarjev je ta trenutek na razpolago še 2.488.000 tolarjev, sporočajo z območnega združenja RK, kjer še naprej zbirajo prispevke na računu 07000-0000187397 (sklic 200) s pripisom "za družino Eržen".

D.Ž.

Neustrezna otroška hrana

Kranj - Rezultati analize zdravstvenega inšpektorata so pokazali, da je mleko za dojenčke Pikomil 2, ki ga v sodelovanju s španskim pogodbenim partnerjem izdeluje novomeška Krka, neustrezno in ga zato umikajo iz prodaje. Analiza je ugotovila neustrezen vonj in preseženo dovoljeno vsebnost bakterije bacillus cereus. Proizvajalec se kupcem opravičuje in jih prosi, da takoj prenehajo uporabljati ta izdelek in naj ga vrnejo v prodajalno, kjer bodo dobili povrnjene stroške nakupa.

D.Ž.

Koncert pri Sv. Volbenku

Sv. Volbenk - Starodavna cerkev sv. Volbenka nad Logom v Poljanski dolini je bila na binkošno nedeljo popoldne kraj dobredelne koncerta za društvo Sožitje iz Škofje Loke. Prizadevnim organizatorjem Kulturnega društva dr. Ivana Tavčarja iz Poljan je že šest let zapored uspelo privabiti okoli 150 pevcev, tokrat iz petih pevskih zborov, in množico obiskovalcev, ki so prostovoljne prispevke namenili Sožitju. Ob domačih zborih iz Poljanske doline, MePZ Poljane p.v. Irene Debeljak in Me PZ Tratarski zvon iz Gorenje vasi p.v. Pavla Dolenca, so svoj program izvedli Me PZ Blaž Potočnik iz Sentvida nad Ljubljano p.v. Ane Erman, MePZ Adoramus iz Slovenj Gradca p.v. Polone Krpač in MePZ Glasbena matica iz Ljubljane p.v. Tomaža Tozona in navdušili številne poslušalce. Ti so se pripeljali ob blizu in daleč, nekateri poromali celo peš ter združili glasbeni užitek, dobredelnost in lep izlet v praznično popoldne, nam je v imenu organizatorja sporočila Majda Debeljak.

D.Ž.

Občina Cerklje pomagala

Cerklje - Pred kratkim je bil v dvorani v Cerkljah dobredelni koncert, ki ga je priredila sekcija za Downov sindrom pri društvu Sožitje. O donatorjih, ki so omogočili ta prijeten dogodek, smo že pisali, dosedanjim pa se je pridružila tudi občina Cerklje, ki je organizatorjem omogočila najetje dvorane za minimalno donatorsko ceno. Sekcija za Downov sindrom se županu Francu Čebulju ob tem zahvaljuje za dobrodošlo pomoč, še enkrat pa tudi vsem ostalim, ki so sekciji pomagali pri izvedbi koncerta in opremljanju njihovega centra za zgodnjo obravnavo. Kot smo že omenili, delo še ni končano, zato člani sekcije še naprej prosijo za pomoč. Denar lahko nakažete na TRR 02011-0092247111 Nova LB Ljubljana, s pripisom Sekcija za Downov sindrom Slovenije, če želite prispevati material za opremo, pa pokličite Romano Pečar na mobilni telefon 031/666-633. D.Ž.

Poskusni projekt Hitrost od tega do naslednjega junija

Slavko Sitar sumi soseda

Policisti z radarji na črnih točkah

Nadzor so poosttrili na odsekih državnih in kranjskih lokalnih cest, kjer najpogosteje prihaja do prometnih nesreč s hudimi posledicami.

Kranj - V okviru nacionalnega programa varnosti cestnega prometa, sprejetega pred dve letoma, je notranje ministrstvo med drugim zadolženo za izpeljavo projekta Hitrost. Hitrost je namreč že dolga leta (dostikrat tudi v spremljavi z alkoholom) najpogostejši in najbolj krvav vzrok prometnih nesreč. Zato so v Policijski upravi Kranj 1. junija začeli projekt, ki naj bi zmanjšal število nesreč in omilil posledice, poskusno uvajati. Sklenili ga bodo junija prihodnje leto, rezultate pa objavili avgusta.

Za nadzor so v Policijski upravi Kranj izbrali nekatere nevarne odseke v Kranju in okolici pa tudi tri lokalne ceste v Kranju. Po analizah prometnih nesreč so jih metodološko razvrstili v tri skupine: "črni" odseki pomenijo najbolj problematične odseke, "rdeči" ne dosegajo ocene tveganja črnih odsekov, vendar še vedno izstopajo, "modre" odseke pa so izbrali po načelu situacijske preventive, glede na željo ljudi in druge operativne potrebe.

Policijski enoti bosta približno dve tretjini vseh meritev opravljali na črnih odsekih, večinoma z vidnimi nadzori hitrosti, medtem ko bodo na rdečih in modrih odsekih vidne nadzore kombinirali s prikritimi. Skrite meritve pa bodo uporabili za primerjalne analize med trajanjem projekta.

"Črni" cestni odseki

V to skupino so po analizi prometnih nesreč "padli": odsek hitre ceste Podtabor - Črnivec,

Hitrost, ki gre dostikrat v roko v roki z alkoholom, je najpogostejši vzrok hudih prometnih nesreč, opozarja ta prometni inšpektor Boštjan Omerzel (levi) in komandir postaje prometne policije Jože Pasar (ob njem). - Foto: Tina Dokl

odseki regionalnih cest Kranj - Spodnji Brnik, Kranj - Predvor, Kranj - Jeprca, Kranj - Bistrica pri Trziču, Polica - Podtabor, Polica - Labora ter lokalne ceste v Kranju Bleiweisova, Škofjeloška in Cesta Staneta Žagarja.

Inšpektor za promet v Policijski upravi Kranj Boštjan Omerzel, zadolžen za projekt Hitrost, je povedal, da bosta policijski enoti razen merjenja hitrosti na cestah ponovno pregledali tudi prometno signalizacijo za omejitve hitrosti, preverili njihovo veljavnost, morebitno navzkrižje, zmanjševanje sporočilne vrednosti znakov in poško-

dovanje ali spremenjenost. O ugotovitvah bo policija obvestila upravljavce cest.

Projekt, pri katerem policija pričakuje tudi medijsko podporo, je razdeljen na trimesečja, po vsakem trimesečju bodo opravili analizo prometne varnosti in potrebne prilagoditve zaradi morebitne selitve hitrosti in nesreč na druge odseke cest kot tudi zaradi pripomb in pobud javnosti.

Letos že sedem mrtvih

Projekt Hitrost, katerega osnovni cilj je večja varnost na cestah, slovenski vozniki očitno potrebujejo. Namesto da bi se

število prometnih nesreč in njihovih žrtev zmanjševalo, letos v primerjavi z lani spet narašča. Gorenjska je s sedmimi smrtnimi žrtvami do 1. junija na lani črni statistiki. "Mrtvih je enako kot lani, kar za četrtino pa se je v prvih petih mesecih povečalo število prometnih nesreč s hujše ranjenimi udeleženci," pravi Boštjan Omerzel.

"V Policijski upravi Kranj smo lani kršiteljem izrekli več kot 54.000 kaznovanih ukrepov. Dvomimo, da bi to število lahko še naprej povečevali. Tudi zato smo policijsko delo usmerili v najbolj prometne in nevarne odseke." Helena Jelovčan

GORENJSKI GLAS

Gorenjski glas, d.d.s., Znanost 1, Kranj

Z motorjem v zadek punta

Naklo - 26-letnik iz Naklega je v nedeljo, 6. junija, ob 19.25 z motorjem honda CBR 600 F vozil po regionalni cesti Naklo - Podbrezje, ko je zunaj Naklega pred seboj opazil avto fiat punto 55S, ki ga je peljal 58-letni Radovljčan. Ta je pred tem zapeljal s stranske na prednostno cesto in vozil proti Podbrezjam. Zaradi hitrosti je motorist pri dohitevanju kljub zaviranju silovito trčil v zadek avta. Po trčenju je motorist padel, drsel po cesti 27 metrov in se hujše ranil, punta pa je odbilo levo na travnik. Voznik in njegova 79-letna sopotnica iz Trziča sta se lažje ranila. Vse tri so odpeljali na urgenco v Klinični center.

H. J.

Motorist ovinka ni zvozil

Bistrica pri Trziču - 49-letni voznik motorja BMW R 65, doma iz Naklega, je v petek, 4. junija, malo pred poldnevom peljal po lokalni cesti od Bistrice proti Kovorju. V ostrem desnem ovinku zunaj Bistrice je zaradi neprimerno hitrosti padel, sedemnajst metrov drsel po cesti in obležal hudo ranjen. Zdravijo ga v jeseniški bolnišnici.

Foto: Gorazd Kavčič

Golobe v Vogljah streljajo

Minuli torek popoldne je Slavko Sitar pred lino golobnjaka našel mrtvega goloba, ustreljenega v vrat.

Voglje - "To ni prvič," pravi Slavko Sitar. "Začelo se je lani, ko sem za veselje kupil deset parov golobov pismo. Imam jih doma pri starših, ki jima hodim pomagat. Že lani je bilo ustreljenih več golobov. Klical sem policiste, ki so soseda opozorili, proti njemu pa sem vložil tudi zasebno tožbo."

Slavko Sitar ne razume, zakaj so golobi sosedu na poti, saj, kot trdi, ne sedajo po njegovi hiši. Pa tudi, če bi, se na tak način ne spravlja nad živali. "Minuli torek se je spet zgodilo. Ko sem nekaj po tretji prišel iz službe, je pred lino golobnjaka ležal bel golob. Ustreljen v vrat. Z zračno puško, diabola ima na vrhu konico. Enako so bili ustreljeni tudi prejšnji golobi. Spet sem poklical policijo. Kriminalisti so goloba fotografirali in ga odnesli s seboj, sam pa sem spet

odšel k odvetniku, da dopolni tožbo," je pripovedoval Slavko Sitar. Njegovo pripoved smo preverili tudi pri komandirju kranjske policijske postaje Miranu Oštirju. "Res je. Dogodek smo obravnavali kriminalisti. Sitar sumi soseda, na kriminalistih pa je, da sume potrdijo ali ovržejo z dokazi. Trenutno še zbiramo obvestila v zvezi s kaznivim dejanjem poškodovanja tuje stvari in kršenjem zakona o orožju," je povedal Miran Oštir.

H. J.

KRIMINAL

K Vrtaču po novega audija

Kranj - V noči s sobote na nedeljo je nekdo vlomil v salon Avtohiše Vrtač v Stražišču. Poiskal je kontaktne ključke za novega audija A8 3.0 TDI, ga vžgal in se odpeljal v neznan. Avto je vreden okrog 17,7 milijona tolarjev.

Skuter, kolo, tablice

Kranj - Lopovi manjšega kalibra pa se zadovoljijo tudi s cenejšimi vozili. Tako je minuli četrtek popoldne iz kolesarnice srednje ekonomske šole izginil skuter piaggio gillera funner 50 z registrsko tablico KR F4-120, letnik 2000, rumeno črne barve, vredno približno 450.000 tolarjev. Skuter ima na okvirju oznako ZAPC 14 0000 3096306, na motorju pa C148M.

Kranj - Z dvorišča stanovanje hiše v Drulovki je nekdo ukradel zaklenjeno gorsko kolo scott voltager Y2-3, s serijsko številko ogrodja PT312460. Kolo je vredno okrog 90.000 tolarjev.

Kranj - V četrtek popoldne je nekdo z osebnega avta, parkirane ga pri podjetju Iskratel na Laborah, ukradel registrsko tablico LJ C8-30X. V plastični okvir je nato vstavil preizkusno tablico z oznako LJ A25-143.

Zalog za več mesecev

Škofja Loka - V noči s četrta na petek je neznanec vlomil v Mercatorjevo trgovino na Kidričevi cesti. Iz skladišča je odnesel za približno 600.000 tolarjev cigaret različnih znamk, suhomesnatih izdelkov in pločevink piva.

H. J.

Kršitve volilnega molka

Kranj - Opolnoči s petka na soboto, 12. junija, se mora po zakonu o volitvah ter zakonu o volilni kampanji končati javna volilna propaganda za volitve poslancev v Evropski parlament. Vsi, ki zaznajo kršitve volilnega molka, lahko od tedaj pa do nedelje, 13. junija, do 19. ure, ko se volišča zaprejo, to sporočijo dežurni službi ministrstva za notranje zadeve, na telefonski številki 080 12 00 ali 080 21 13.

H. J.

Povzročitelj je pihal

Kokra - Prometna nesreča, ki se je zgodila v petek popoldne na regionalni cesti Kranj-Jezersko v Kokri, se je na srečo končala le z razbito pločevino. Policisti so povzročitelja, 62-letnega voznika iz Kranja, preizkusili z alkokotestom. Napihal je kar 2,76 grama alkohola na kilogram krvi.

H. J.

Pri mlekarni spet počilo

Kranj - Trki v križišču pri mlekarni so bolj običaj kot izjema. V petek, 4. junija, okrog pol enajstih zvečer je spet počilo. Udeleženci so jo k sreči odnesli brez hujših posledic, čeprav so vozniku in sopotniku v rdečem jugu morali pomagati iz razbitin kranjski poklicni gasilci. Razen avtov je utrpel posledice tudi semafor.

Foto: Gorazd Kavčič

RENAULT Rabljena vozila

MEGANE

Tel.: (04) 20 15 240

GSM: 041 790 194

Vozite ceneje in varčujte

-1.000.000-, SIT

Megane letnik 2003

REMONT d.d.

Alpetour Remont d.d., Kranj, Ljubljanska c. 22, 4000 Kranj

Tel.: (04) 201 52 25, Faks: (04) 201 52 11

VSE ZA VAŠ AVTO NA ENEM MESTU

ODPRTO: 7^h - 19^h SOBOTA: 8^h - 13^h

<http://www.alpetour-remont.si>

Počutim se kot v zdravilišču

Mineva leto dni, odkar je tudi na Gorenjskem odprta varna hiša, kamor se zatekajo ženske, ki niso več mogle prenašati družinskega nasilja. V tem času je v njej poiskalo zatočišče 24 žensk in 32 otrok, trenutno pa je polnih vseh šest sob varne hiše. Sonjina zgodba je zgovoren primer, zakaj žrtve nasilja odidejo od doma.

Kranj - A še prej kratka predzgodovina. Varna hiša Gorenjske je projekt gorenjskih centrov za socialno delo, ki so čutili potrebo po takšnem zatočišču za žrtve nasilja. Doslej so jih namreč pošiljali v varne hiše v druge slovenske kraje, kar za ženske z zaposlitvijo ni bilo najugodnejše. 17 gorenjskih občin je kupilo hišo, vse občine še vedno sofinancirajo tudi program, znatna sredstva daje tudi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, je povedala vodja Varne hiše Gorenjske mag. Vilma Regovec.

"Lokacija varne hiše je skrivnost, ki jo morajo žrtve varovati v zameno za varnost in anonimnost. Ob prihodu v varno hišo podpišejo posebno izjavo o tem, tajnost svoje namestitve pa morajo varovati tudi pred najbližjimi sorodniki. Tako so tudi slednji zaščiteni pred pritiski morebitnega nasilneža. Imeli smo primer, ko je žrtev želela vsaj svoji mami povedati, kam se je zatekla, vendar smo ji odsvetovali in ona je spoštovala naša pravila. Zgodilo pa se je pričakovano: ko ga je zapustila, je nasilni partner najprej odšel k njeni mami in zahteval, da mu pove, kje je hčerka. Če bi gospa to vedela, bi morda pod težo groženj klonila in mu povedala," pravi Vilma Regovec. V primeru, da bi žrtev izdala lego varne hiše, bi morala to seveda zapustiti, dodaja Regovec, ki je v varni hiši tudi strokovna delavka. Poleg nje je zaposlena še socialna delavka, v pomoč pa sta tudi dve javni delavki. Vsi skrbno in odgovorno varujejo skrivnost. Povsem jasno je, da v naši zgodbi ne moremo razkriti prave istovetnosti žrtve, ki je bila pripravljena spregovoriti, a tudi Vilma Regovec se je odločila, da se ne bo fotografirala za časopis. Vseeno je, če tudi ljudje, ki jo srečujejo v sosesčini varne hiše, ne vedo za pravi razlog njene navzočnosti.

Kaj sedi, ali nimaš nobenega dela!

In sedaj k Sonjini zgodbi. Pred menoj je ženska tridesetih let, urejena in samozavestna. Nič na njej ne kaže, da je doživljala nasilje. Toda ko počasi trga iz sebe srhljivo pripoved o tem, kaj je doživljala zadnja leta in kako moža niti njena nosečnost ni ustavila pred nasiljem, se ji obraz vidno spremeni.

"Živela sem skupaj z možem in njegovimi otroki iz prvega zakona. V začetku je bilo vse v redu, nato pa so vsi skupaj pokazali svoj pravi obraz. Mož me je pretepal, poniževal, žalil. No-

bena stvar ni bila dobro narejena. Ves čas sem trepetala, ali sem naredila vse prav. Če me je on ali kateri od njegovih otrok dobil, da sem sedela, so začeli vpiti, zakaj sedim, ali nimam nobenega dela. Spala sem v dnevni sobi, kar je pomenilo, da sem šla vedno spat zadnja, ko so vsi drugi nehali gledati televizijo. In zjutraj sem vedno vstala prva, da sem bila spet vsem na voljo, če so kaj potrebovali. Teh navad se niti v varni hiši še nisem znebila in tukajšnje ženske so mi morale dolgo prigovarjati, naj vendar neham kar naprej nekaj delati, naj sedem, naj spijem kavo, naj pridem, da se malo pomenimo. Tega od doma nisem bila vajena. Doma tudi nikoli nisem nikamor šla. Ni govora, da bi šla na primer z otrokom na sladoled. Kadar sem šla

V Varno hišo Gorenjske lahko ženske, ki doživljajo družinsko nasilje, pokličejo na številko 051/200-083.

v trgovino, nikoli nisem smela porabiti več kot dveh tisočakov. Doma sem morala možu predložiti račun in se zagovarjati za vsak tolar, ki sem ga potrošila. Sama sebi nikoli nisem ničesar kupila, čeprav sem bila zaposlena in sem imela svoj zaslužek. Plačilno kartico je imel mož, pozneje, ko sem smela z njo razpolagati, pa sem morala takoj dvigniti vso plačo in mu jo izročiti. Ven nisem hodila, če pa sem že šla in me je kakšna sosedka ogovorila, sem se takoj umaknila. Nimaš s kom govoriti, mi je zabičal mož. Zase nikoli nisem ničesar kupila. Če sem hotela na primer kupiti nove nogavice, si nekaj dni zapored nisem privoščila kave, da sem prihranila dovolj za nogavice. Ko danes vse to pripovedujem, je samoumevno, da je bilo takšno ravnanje eno samo nasilje. Ko pa se mi je dogajalo, se mi je zdelo, da tako pač mora biti. Tudi sama sem mislila, da nisem nič vredna, kakor so mi dopovedovali mož in njegovi. Le

Ženskam ni treba trpeti družinskega nasilja.

pretepanja nisem mogla prenašati. Ko sem prvič šla od doma v zatočišče precej daleč od doma, me je vabil nazaj, obljubljal vse mogoče, se mi dobrikal ... nato pa grozil, da mi bo vzel otroka. Prvič sem se vrnila, drugič pa se zagotovo ne bom. Preveč hudega mi je storil. Niti v boleznih niti v nosečnosti mi ni stal ob strani. Ko me je tako pretepel, da so me odpeljali v bolnišnico, pa mi je bilo končno dovolj. Z obema otrokoma sem na predlog socialne odšla v varno hišo."

Ženskam ni treba v nedogled trpeti nasilja

Dosedanje žrtve nasilja so v varni hiši na Gorenjskem bivale najdlje tri mesece, dve (tudi Sonja) pa sta tu še enkrat dlje, a tudi njuno bivanje se počasi izteka. Od 55 žensk, ki so prebivale v njej, se je ena vrnila že drugič. Nekatere so si po odhodu našle najemniška stanovanja in v njih živijo, spet druge so si drugače uredile življenje. Nobena od uporabnic gorenjske varne hiše, ki so odšle na svoje, se za sedaj še ni vrnila k nasilnemu partnerju, pravi Vilma Regovec, kar malce ponosna na dejstvo, da so ženske našle dovolj moči

in samozavesti za nov življenjski začetek.

"Včasih je med ženskami veljalo prepričanje, da je treba v nevdržnem življenju z nasilnim partnerjem potrpeti vsaj toliko časa, da otroci odrastejo. Danes to ne drži več, uporabnice varnih hiš so stare v povprečju okoli trideset let, imajo otroke različnih starosti in mnoge od njih niso več pripravljene prenašati nasilja, pa naj gre za telesno ali psihično, za nadzor nad gibanjem ali nad denarjem ter za vklepanje žensk v materialno odvisnost od partnerja," pravi Regovec. "Spoznavajo, da nasilje, ki se dogaja za zaprtimi vrati, ni družinska stvar, ki se nikogar ne tiče, pač pa kaznivo dejanje, kjer se krivca kaznuje, žrtvi pa nudi ustrezno zaščito. Če nanizam še nekaj statistike: v povprečju žrtve v nasilnem odnosu vztrajajo osem let, nasilneži sami pa večinoma izvirajo iz družin, kjer je bilo nasilje vsakdanji pojav. Takih je kar tri četrtine. Podatki kažejo tudi, da ženske ubežijo do sedemkrat, ker so po vrnitvi vselej znova izkusile nasilje. Pogosto so ujele v krog, iz katerega se težko iztrgajo, nasilni partner pa jih vedno znova zvabi nazaj, bodisi s kesanjem in obljubami, da bo poslej

drugače, bodisi z grožnjami, med katerimi so ženske najbolj občutljive na tiste, da jim bo vzel otroke. Preden ženska naredi odločilni korak in odide od doma, je potrebnega veliko poguma. Polna je strahov, kaj bo naprej, kje bo živela in kako, ali je ne bo nasilni partner našel in ji še naprej grenil življenje ... Strinjam se z vami, da je krivično, da se mora v nasilnem odnosu umakniti žrtev, namesto da bi bil kaznovan in odstranjen nasilnež. Zakonodajca, ki bo to popravila, je že sprejeta, izvajati jo bodo pričeli letos. Varne hiše pa bodo kljub temu še potrebne. Vanje žrtve nasilja pretežno pošiljajo centri za socialno delo, velikokrat pa se ženske obrnejo tudi neposredno na nas. Včasih jim veliko pomeni že telefonski pogovor, v katerem jim povemo, kakšne možnosti imajo, da se nasilju uprejo. Pod pritiskom nasilja so odločitve težke, ko pa ženske pridejo v varno hišo, lahko tu v miru razmislijo, kaj jim je storiti. Strokovni delavci v varni hiši in tudi iz zunanjih institucij jim svetujemo, nudimo podporo pri urejanju nadaljnjega življenja, skušamo jim okrepiti omajano samopodobo, kajti ženske v nasilnem odnosu doživljajo tudi poniževanja, zaradi

katerih izgubijo samozavest in samospoštovanje. V varni hiši pa tudi spoznajo, da niso edine, ki se jim to dogaja, da ni prav, da se jim to dogaja, da gre za kaznivo dejanje nad njimi in da pri tem niso krive. Spoznajo, kam se lahko obrnejo v primeru nasilja in si naberejo izkušnje, s katerimi lahko čez čas zaživijo na novo, brez nasilja."

Zbudili so mi občutek lastne vrednosti

Že življenje v varni hiši se jim zdi nekaj povsem novega. Tudi Sonja, ki ima po več mesecih bivanja v njej občutek, kot da je prišla v zdravilišče. Vsi so prijazni z njo, česar doslej ni poznala. S svojim denarjem lahko počne, kar hoče, s svojim časom prav tako. Omogočili so ji, da je vodila delavnico peke peciva in tako dobila občutek, da sta njeno delo in ona sama nekaj vredna. Sama gre v trgovino, otrokoma kupi sladoled, nič več se ne boji, ko se po telefonu sliši z (nekdanjim) možem. Prva dva meseca ni imela nobenih stikov z njim, pozneje pa je center za socialno delo uredil tako, da se oče srečuje z otrokoma. V prihodnje Sonja načrtuje, da vložila tožbo za razvezo. Išče si stanovanje in službo. Spočetka si ni upala sama nikamor niti telefonirati, od drugih je pričakovala, da ji bodo urejali zadeve pri zdravniku, na uradih in drugje. Sedaj poskuša že sama, v začetku pa je bila tako prizadeta, da je ves čas le jokala in trepetala, kaj bo.

"V meni so zbudili občutek lastne vrednosti," trdi Sonja, ki bi najraje kar ostala v varni hiši. Vanjo je prišla brez vsega, ko se bo njeno bivanje izteklo, pa bo odšla z nekaj več izkušnjami, kaj v prihodnje početi s svojim življenjem. Nekaj jih je pridobila od strokovnih delavcev, ki so ji pokazali, da je mogoče živeti tudi drugače, nekaj od sostanovalk, ki so v varno hišo prinesle vsaka svojo žalostno zgodbo. Sedaj je Sonja zelo optimistična v svoji odločenosti, da si poišče stanovanje in delo, toda eno in drugo bo težko. Trdno pa je prepričana, da se ne bo več vrnila k nasilnemu možu in sebe z otrokoma izpostavljala človeka nevednemu življenju.

Danica Zavri Žlebir, foto: Tina Dokl

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

588

Janez Šubic, domotožni Evropejec

Ko je bil Lavtižar za kaplana v Poljanah, se je seznanil s Šubici. "Šubičeva rodovina na Poljanah nad Škofjo Loko je slovela od daljnih časov radi posebne nadarjenosti v slikanju in lesnem podobarstvu. Ze stari oče Janeza Šubica, Pavle Šubic, posestnik in mlinar v Hotovljah pri Poljanah, je bil občeznani kipar. Napravil je veliko podob Kristusa na križu za bližnjo in daljno okolico. Kip Kristusa na Kalvariji pri Škofji Loki je njegovo delo. Prav tako hrani kranjski deželni muzej dva Pavletova mala kipa, predstavljajoča kranjske prosjake. Tudi oče Janeza Šubica, Stefan Šubic, je zaslovel po Kranjskem kot spreten cerkven podobar in slikar. Njegov talent sta podedovala sinova Janez in Jurij Šubic ter si pridobila s svojo umetnostjo v slikarstvu častno ime ne le v domovini, temveč tudi v inozemstvu. O obeh hočemo povedati kaj več in sicer najprej o Janezu, pozneje pa o njegovem mlajšem bratu Juriju Šubicu."

Še preden ju opiše, poudari Lavtižar, kako zelo sta bila brata oba navezana na svoj rojstni kraj, pa sta oba umrla v tujini in sta tam tudi pokopana. Janez v mestu Kaiserslautern na Bavarskem, Jurij pa v Lipskem (Leipzig) na Saškem. Janez Šubic, sin Stefana in Ane, se je torej rodil v Poljanah, 26. oktobra 1850. "Najprej je hodil v domačo šolo, potem pa ga je dal oče v nadaljnjo izobrazbo v Ljubljano. Tukaj je ostal tri leta v gimnaziji. Rad bi bil obiskoval še nadaljne razrede, toda vrniti se je moral radi slabega zdravja domov. Ob dobri postrežbi je toliko okrevale, da je pomagal očetu pri slikarstvu. Še ne dorelega je sprejel slikar Janez Wolf v pouk. Pri tem slovečem mojstru je mladi Šubic zelo dobro napredoval. Wolf je stanoval takrat v Št. Vidu nad Ljubljano v hiši podobarja Tomca in razlagal Šubicu vse stroke, ki so združene s slikarsko umetnostjo. Te stroke so: Pouk o okrasnih ali ornamentiki, o raznih slogih slikarstva, barvah, o perspektivi in o zgodovini slikarske umetnosti - vse je prišlo na vrsto. Janezovi prvi dve sliki, ki jih je napravil za župnijsko cerkev na Poljanah, sta bili kamenjanje svetega Stefana in štirje jezdec, ki jih opisuje sveti Janez evangelist v skrivnostnem razodetju. Obe sta dobro narejeni in pričata o nadarjenosti mladega umetnika. Leta 1870 je zopet naslikal, dvajset let star, dve altarni podobi (Mater božjo in svetega Jožefa) za neko cerkev v Minesoti v Severni Ame-

riki po naročilu ondotnega škofa Janeza Mraka /tu se Lavtižar zmoti, ime mu je bilo Ignacij/. Ko se je škof Mrak po dovršenem cerkvenem zboru v Vatikanu mudil v svoji rojstni vasi Hotovlje pri Poljanah, je vzel omenjeni dve sliki s seboj v Ameriko."

Kmalu je tudi Janezova pot vodila v svet, najprej v Rim, po tem na Dunaj, v Prago in naposled v Kaiserslautern. O tem obdobju bomo pisali posebej. Tu omenimo še enkrat njegovo navezanost na dom. "Toda domotožnost se je vedno bolj oglašala v njegovem srcu. Prišel je sicer vsako leto o velikih počitnicah domov, pa se je vselej težko ločil od rojstne vasi. Pisal je prijatelju, da bi rad pustil dobro službo v tujini in se vrnil v Poljane. Bolestno hrepenenje po domačem kraju in preveliko zaposlenje v izdelovanju naročil mu je izpodkopalo zdravje. Na nekem izletu se je še močno prehladil, da ni bilo več pomoči. Najboljši zdravnik v Kaiserslauternu so mu predpisovali zdravila, toda

Janez Šubic, Sestra Mica, 1880

brezuspšno. Dne 25. aprila 1889 je zaspal za ta svet. Njegov najmlajši brat Lojze mu je zatisnil oči. Meščani v Kaiserslauternu so mu napravili veličasten pogreb. "Ob grobu mi je govoril ravnatelj takmujšnega obrtnega muzeja, za katerega je največ delal.

In kakšen je bil kot človek? "Janez Šubic je bil odkritosrčen prijatelj in navdušen domoljub. V družbi je bil vesel; zadnja leta pa je bil bolj žalosten, ker je bil od doma. Dočakal je samo 38 let, naredil v tej kratki dobi nenavadno veliko lepega ter proslavil svojo domovino, ki naj mu ohrani hvaležen spomin."

Ko bi Lavtižar te vrstice pisal danes, bi verjetno dodal, da sta bila brata Janez in Jurij Šubic izrazito evropska slikarja. Deležna sta bila tedanje najboljše evropske akademske izobrazbe, delala sta za evropske naročnike in hkrati ostala zvesta domovini. Tistim, ki bodo morda v naslednjih letih uspeli pridobiti kako naročilo iz dežel EU, bi lahko bila za zgled.

Za modro sožitje

V Savskih elektrarnah opozarjajo, da je obnova hidroelektrarne Moste nujna in neizogibna. Prepričani so, da so pripravili okolju prijazen projekt.

Žirovnica - V četrtek so Savske elektrarne sklicale novinarsko konferenco, na kateri so podrobno predstavili projekt obnove HE Moste in vrednotenje vplivov projekta na okolje. Predstavitelji obnove in vplivov na okolje so naslovlili "Modro sožitje" in v teh dneh bodo seznanili s tem tudi vsa gospodinjstva. Prepričani so, da je projekt 72 milijonov evrov vredne investicije zgledno pripravljen.

Kar deset let že potekajo priprave na obnovo hidroelektrarne Moste, ki je po 51 letih obratovanja nujna in neizogibna, je uvodoma poudaril direktor Savskih elektrarn Drago Polak. Ta elektrarna je edina, ki lahko v slovenskem elektroenergetskem sistemu s svojo veliko akumulacijo prispeva vršno energijo za premagovanje konic porabe in je tudi pomemben element zagotavljanja stabilnosti električne oskrbe na Gorenjskem.

Dolini Save grozi ekološka katastrofa

Alternative pripravljenemu projektu praktično ni, je v podrobnosti predstavitvi projekta in vplivov na okolje opozoril vodja proizvodne enote HE Moste Anton Koselj. Elektrarna je povsem dotrajana, strojnico ogrožajo neustavljivi plazovi, akumulacijo, v katero so se nalagali strupeni ostanki iz jeseniške železarnice, je nujno potrebno sanirati. Cilj izgradnje drugega izravnalnega jezusa ni le v povečanju učinkovitosti, torej moči, pač pa tudi z namenom preprečevanja udarnih valov, ki bi jih sicer morala ustavljati načrtovana, vendar nikdar izgrajena elektrarna pri Radovljici, in ki povzročajo hudo erozijo savskih bregov. Če elektrarna ne bo sanirana, ji grozi ustavitev, dekomisija, pri čemer se bo v dolini Save težko izogniti ekološki katastrofi. Projekt je nastal na podlagi izbora med 22 variantami in pri tem so se zgledovali po 14 že uresničenih tovrstnih obnovah po vsej Evropi.

Moč se bo skoraj potrojila

Obnova HE Moste po predlaganem projektu, poleg sanacije obstoječe elektrarne, pomeni zelo pomembno doinstalacijo. Nova strojna oprema elektrarne, zlasti pa postavitev novih agregatov pod izravnalnim bazenom naj bi pomenile povečanje moči za 190 odstotkov in možnost povečanja proizvodnje električne energije za 70 odstotkov. Pri tem, poleg občutno boljšega izkoristka obnovljive vodne energije, zlasti poudarjajo možnost hitrega aktiviranja konične moči do 40 MW s sekundno regulacijo v obsegu 12 MW. To bi za Slovenijo pomenilo pomembno

zmanjšanje uvoza najdražje vršne energije (že sedaj v HE Moste proizvedejo 86 odstotkov vse slovenske vršne energije) in pomembno oporno točko za obnovo v primeru razpada elektroenergetskega sistema.

Pri sanaciji bo sodeloval tudi Acroni

Zaradi dolgoletnega onesnaževanja Save Dolinke z industrijskimi in komunalnimi odpadki se je v akumulaciji HE Moste nabralo 2 milijona prostorninskih metrov strupenih usedlin, ki so sicer stabilizirane pod plastjo naravnega nestrupenega mulja. Večji problem je približno 1.200 metrov levega brega, kjer je do leta 1997 Acroni odlagal železarsko žlindro. Ob prenovi nameravajo s sodelovanjem Acronija te brežine urediti s kamnometno oblogo, pod katero bo filtrirna plast, ki bo preprečila nadaljnje izpiranje, urejeni pa bodo tudi nadaljnji iztoki hladilnih in tehnoloških voda. Pri usposabljanju nujnega talnega izpusta sta predlagani dve možnosti: odlaganje približno 8 tisoč prostorninskih metrov mulja na višje ležeče terase ob akumulaciji, ali deponija v sami akumulaciji.

Kaj bo potopil izravnalni bazen

Najbolj v javnosti sporni del obnove je zagotovo izravnalni bazen za 18 metrov visoko pregrado, s katerim bo potopljenih 32 hektarov površin. Če ta podatek pove, da pri tem ne gre za veliko jezero, kot to razglajajo nekateri. Potopljene bo 7 hektarjev obstoječe rečne struge in obrežni prostor, ki pa ga Sava v sedanjem času močno načanja. Potopljene bodo 3/5 mokrišča Berje, pri čemer v Savskih elektrarnah opozarjajo, da erozija ob sedanjem režimu vsako leto odnese približno 1 meter brežine, saj je od leta 1972 do 2004 Sava Dolinka v Berju odnesla 32 metrov brežine. Če je danes to mokrišče pogosto divje odlagališče odpadkov, nameravajo ob obnovi zemljišča odkupiti, urediti in z ureditvenimi ukrepi brežine zaščititi. Redke rastline (med njimi tudi ogrožene loeslove grezovke in navadne rezike) nameravajo preseliti v nadomestne

življenjske prostore (biotope), o čem, da bodo potopljeni zanimivi lehnjakotvorni izviri, pa ne drži. Ti bodo ostali ohranjeni, vključno z glavnimi, ki napaja Berje. Tudi bojazen o tem, da bo povečana vodna površina zaradi izravnalnega bazena povzročila spremembe v mikroklimi, predvsem povečanje pogostosti megle, je po ocenah strokovnjakov - najvidnejših slovenskih meteorologov in iz katedre za meteorologijo FNT, neupravičena, saj je puhteča megla nad vodno površino debela le nekaj metrov. Tudi razlike v višinah jezera in vode v podtalnem zajetju Bleda (jezero je 24 metrov nižje) dokazujejo, da vpliva na podtalnico ne more biti.

Projekt obnove HE Moste so razložili (od leve): Anton Koselj, vodja enote HE Moste, Drago Polak, direktor Savskih elektrarn, in Zoran Stojič, avtor poročila o vplivih na okolje.

Da je načrtovana obnova HE Moste sprejemljiva, ugotavlja tudi obvezno poročilo o vplivih na okolje, ki so ga pripravili v Imos Geateh, predstavil pa je direktor in avtor Zoran Stojič. Povedal je, da so analizirali 28 različnih možnih vplivov na podlagi kar 40 strokovnih podlag (studij). Opozoril je na dejstvo, da dosedanje stanje z vidika varstva okolja nikakor ni sprejemljivo, v človeški naravi pa je, da se na to navadimo, to branim in se spremembam upiramo. Ko bo čas javne razprave o lokacijskem načrtu, bo poročilo del razgrnjene dokumentacije tega projekta in ocene na tak način preverljive.

Nove turistične možnosti

Ob vsem omenjenem načrtovalci prenove HE Moste omenjajo tudi razvojne turistično-rekreativne priložnosti, ki jih bo omogočala novonastala vodna površina. Poleg možnosti za veslanje bo tu še vrsta obvodnih dejavnosti: pohodništva, kolesarjenja, piknikov, taborjenja, športnih iger, opazovanja narave na naravoslovnih učnih poteh. Pod novim jezero naj bi se izboljšali tudi življenjski pogoji ribam (te bi naselili tudi v novo jezero) in s tem povečale in popestrile lovne možnosti, zaradi enakomernega iztoka pa se bodo, kljub dva kilometra krajši progi, na preostalih 25 kilometrih izboljšale razmere za že uveljavljeno raftanje. Pomemben podatek, ki smo ga slišali v petek, je tudi ta, da bo nihanje gladine jezera omejeno. Normalno naj bi bilo v obsegu do 2,5 metra, v času turistične sezone pa do največ enega metra.

Okoljevarstveniki širijo dezinformacije

Predstavniki Savskih elektrarn so zagotovili, da želijo vse prebivalce tega okolja seznaniti s projektom in njegovimi vplivi na okolje. V ta namen so pripravili vsebinsko bogato in ilustra-

tivno posebno brošuro "Modro sožitje", ki jo bodo v teh dneh razdelili v vsa gospodinjstva. V času priprav so že imeli številne pogovore z neposredno prizadežimi: lokalnimi skupnostmi, ribiči, golfisti, raftarji, le z okoljevarstveniki, ki se na njihova (doslej štiri) vabila ne odzivajo, še niso našli skupnega jezika. Prepričani so, da Odbor za zaščito Save Dolinke troši veliko dezinformacij, se zanaša na moč ulice in hkrati izogiba soočenju argumentov. Izredna seja blejskega občinskega sveta ni bila na njihovo pobudo, saj so želeli, da bi pred tem seznanili javnost s projekti in njegovimi vplivi, na sejo pa tudi niso bili vabljeni. Sprememba odloka, ki odprav-

GOSPODARSKI KOMENTAR

Konec poceni nafte?

Dr. Robert Volčjak,
Ekonomski inštitut Pravne fakultete

Minuli teden je minil v znamenju nafte. Cena te, za svetovno gospodarstvo hudo pomembne črne tekočine je po terorističnih napadih v Savdski Arabiji spet podirala rekorde in dosegla vrtooglave višine. A napovedi za prihodnost so še bolj črne. Po nekaterih naj bi cena nafte, ki je bila v sredini preteklega tedna tam okrog 42 ameriških dolarjev za sodček, že kmalu preseгла 60 in več dolarjev, največji pesimisti pa govorijo celo o 100 dolarjih za sodček. Vprašamo se torej lahko, ali smo se že znašli na začetku konca obdobja poceni nafte. Analitiki, ki se sicer ukvarjajo z naftnim trgom, opozarjajo, da trenutne visoke cene črnega zlata niso posledica kakšnega hudega pomanjkanja nafte na trgu ali celo primanjlovanja nafte v globinah zemeljske skorje, kar je tudi neizogibno in se bo nekoč zgodilo, pač pa prej psihološkega stanja trgovcev z nafto oziroma političnega položaja na področjih, kjer se nahajajo največje zaloge. Največji problem nafte je v tem, da je precej neenakomerno razporejena. Tam, kjer je porabijo največ, je ni dovolj, najbolj bogata nahajališča pa so na najbolj politično in vojaško nestabilnih področjih sveta. Kaj je tu vzrok in kaj posledica, je seveda čisto drugo vprašanje.

Organizacija držav izvoznic nafte (OPEC), ki pokriva približno tretjino svetovne ponudbe, se je v sredini preteklega tedna z namenom nekoliko pomiriti strasti na trgih odločila povečati količine načrpane nafte za dva milijona sodčkov na dan, začeni s prvim julijem. Trgi, ki so pričakovali večji dvig kvot, so ostali razočarani in tako se je vsa stvar precej razvodenela. Celo nekateri OPEC-ovi ministri so pozneje priznavali, da s to skromno potezo resnično niso pričakovali kakšnega večjega vpliva na cene nafte. Če vemo, da je OPEC-ova trenutna proizvodnja nafte približno 26 milijonov sodčkov na dan, da velika večina držav naftnega kartela proizvaja na zgornji meji svojih zmoglosti in da ima samo nekaj držav, ki jih lahko preštejemo na prste ene roke, še proste zmogljivosti za občuten dvig količin načrpane nafte, to niti ni tako nepresenetljivo. Če bo cena nafte še naprej ostala pri sedanjih rekordnih vrednostih in žal je razlogov, da ne bi, bore malo oziroma z drugimi besedami je kakršnih koli razlogov, da ostane, več kot tistih, da ne, imajo članice OPEC-a zelo malo preostalega manevrskega prostora, da s poviševanjem kvot dnevno načrpane nafte nižajo njeno ceno. Zadnji dogodki v Savdski Arabiji, ki ji nekateri pravijo kar bencinska črpalka sveta, kažejo, da so morda zdaj teroristi spremenili svojo taktiko in s svojimi nastilnimi dejanji vplivajo na trenutno najbolj uporabljan in cenen vir energije Zahodne civilizacije. Očitno je, da se je končalo kratko obdobje v človeški zgodovini, ko je bila nafta zgolj sredstvo v raznih vojnah, začelo pa se je obdobje, ko nafta postaja njihov cilj. In žal se tudi tu potrjuje znani rek, da cilj opravičuje sredstvo.

KRANJČANKA

www.gorenjskiglas.si

EKO Laze 18a, 4000 Kranj
ČIŠČENJE CISTERN
DOSTAVA KURILNEGA OLJA
080 21 50

Mladinska knjiga
ZALOŽBA

nudi delo

TELEFONSKIM SVETOVALCEM/-KAM
v telefonskem studiu Založbe Mladinska knjiga v Kranju.

Vabimo prijazne in komunikativne ljubitelje knjig, da se nam pridružite. V popoldanskem času boste v prijetnem delovnem okolju po telefonu prodajali knjižne uspešnice. Ponujamo vam možnost zaposlitve za določen čas ali honorarno.

Prijave pošljite v osemih dneh od objave na naslov: Mladinska knjiga Založba, d.d., Služba za razvoj kadrov, Slovenska 29, 1000 Ljubljana. Za dodatne informacije pokličite med tednom na tel. št. 04/2018200 (ga. Lidija Dajčman). O naši odločitvi vas bomo obvestili v 15 dneh po končanem izbiri postopku.

Štefan Žargi

Poletje v Hotelih Bernardin

5-dnevni polpenzion
v Hotelu Vile Park
že od **45.000 SIT**

- brezplačne počitnice za otroke do 5. leta
- 50 % popust za otroke do 14. leta
- urejene hotelske plaže in morski park
- Laguna Bernardin, najhitrejša pot do morja
- NOVO: Hotel Histrion v celoti klimatiziran

Rezervacije **05 695 51 04**

www.h-bernardin.si

Hoteli Bernardin d.d., Obala z. 6320 Portorož

Skica predlagane ureditve ob izravnalnem bazenu HE Moste.

Triglav ohranil tržni delež

Čeprav se je konkurenca na slovenskem zavarovalniškem trgu lani še povečala, je Zavarovalnica Triglav ohranila dosednji tržni delež, ki še vedno dosega skoraj 41 odstotkov.

Ljubljana - Zavarovalnica je lani obračunala za 12 milijard tolarjev več zavarovalne premije kot leto prej in ustvarila nekaj več kot 1,2 milijarde tolarjev dobička po obdavčitvi. Dobitkonosnost se je nekoliko zmanjšala, ker so izoblikovali dodatne izravnalne rezervacije in s tem še izboljšali dolgoročno finančno stabilnost, finančno okrepili nekatera podjetja v skupini in plačali davčne obveznosti iz preteklega obdobja.

Jože Lenič

Kot je povedal Jože Lenič, predsednik uprave Zavarovalnice Triglav, so lani obračunali 121,5 milijarde tolarjev kosmate zavarovalne premije oz. 12 milijard tolarjev ali 11 odstotkov več kot leto prej, s tem pa so si na slovenskem zavarovalniškem trgu zagotovili skoraj 41-odstotni tržni delež. 81,7 milijarde tolarjev premije so zbrali pri občanin in 39,8 milijarde pri podjetjih in drugih pravnih osebah, pri tem pa so 91,5 milijarde tolarjev predstavljale premije za premoženjsko zavarovanje in 30 milijard za življenjsko. Zavarovalno tehnične rezervacije so ob koncu

leta presegle 215 milijard tolarjev in so jih v primerjavi s letom prej povečali za 14 odstotkov. Rešili so 323.224 škodnih primerov in zavarovancem izplačali 74,5 milijarde tolarjev odškodnine oz. zavarovalnice, kar je 17 odstotkov več kot predlani. Laniški dobiček zavarovalnice je po obdavčitvi znašal 1,25 milijarde tolarjev. Življenjskim zavarovancem so iz udeležbe na dobičku pripisali 975 milijonov tolarjev, zavarovancem prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja pa so oblikovali rezervacije kritnega sklada v višini 95 milijonov tolarjev.

Nova zavarovanja

Ob vse večji konkurenci je za vsako zavarovalnico zelo pomembna širitev ponudbe zavarovanj. V Triglavu so lani uvedli enkratno naložbeno zavarovanje in več bančno zavarovalnih "izdelkov", razširili pa so tudi ponudbo premoženjskih zavarovanj. Pri enkratnem naložbenem zavarovanju, ki združuje življenjsko zavarovanje z zajamčeno zavarovalno vsoto in varčevanje, vezano na vrednost enote investicijskih skladov (Triglav Steber 1 in Triglav Renta), so v prvih šestih mesecih trženja presegle zastavljene cilje, saj so obračunali prek 750 milijonov tolar-

jev zavarovalne premije. V okviru sodelovanja z Abanko so ponudili tri nove storitve bančnega zavarovalništva: nezgodno zavarovanje imetnikov osebnih računov, naložbeno življenjsko zavarovanje in življenjska zavarovanja v prodajni mreži Abanke. Pri premoženjskih zavarovanjih je bila glavna novost zavarovanje Asistence doma, v prvih šestih mesecih so sklenili že prek 20 tisoč tovrstnih zavarovanj. In kaj načrtujejo letos? Na področju premoženjskih zavarovanj bodo posodobili zavarovanje avtomobilskega kaska, poenostavili požarno zavarovanje in zavarovanje nepremičnin, pripravili posebno ponudbo za obrtnike in male podjetnike ter prenovili ponudbo za zavarovanje živali. Več novosti napovedujejo tudi pri osebnih zavarovanjih. Junija so začeli s prodajo naložbenega zavarovanja Junior, katerega sestavni del je tudi nezgodno zavarovanje otrok. Zavarovalna vsota se po poteku zavarovanja izplača otro-

ku v enkratnem znesku ali v obliki mesečne stipendije. S skupinskim življenjskim zavarovanjem za zaposlene v podjetjih bodo nadgradili skupinsko prostovoljno dodatno zavarovanje, ki ga zavarovalnica trži skupaj s Skupno pokojninsko družbo. V okviru bančnega zavarovalništva bodo ponudili enkratno naložbeno zavarovanje, ki združuje življenjsko zavarovanje ter varčevanje, vezano na vrednost enot investicijskih skladov Zajček, Vipek, Polžek in Sova. Skupaj z Abanko bodo razvili kreditna in hipotekarna življenjska zavarovanja za poplačilo neodplačanega dela posojila ob morebitni smrti posojilojemalca.

V Triglavu načrtujejo letos ohranitev tržnega deleža in 12-odstotni porast zbrane premije. Premoženjska zavarovanja naj bi predstavljala 73-odstotni delež, delež osebnih zavarovanj pa naj bi v primerjavi s lani povečali za dve odstotni točki, na 27 odstotkov. **Cveto Zaplotnik**

Največ zanimanja za Ljubljano

Ljubljana - Republiški stanovanjski sklad je že četrty izvedel raziskavo med varčevalci v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi, tokrat je zajel pet tisoč varčevalcev, ki so se v shemo vključili v prvem in v drugem razpisu varčevanja. Vprašalnik je izpolnilo skoraj 1.800 varčevalcev, iz njihovih odgovorov pa je razvidno, da večina (80 odstotkov) varčuje zase in da bo

velika večina (85 odstotkov) privarčevani denar uporabila za stanovanjske namene. Skoraj 70 odstotkov varčevalcev bo izkoristilo pravico do najema stanovanjskega posojila, med temi pa se jih bo največ, 47 odstotkov, odločilo za nakup stanovanja ali hiše. In kje nameravajo kupiti, obnoviti oz. graditi stanovanjske objekte? Največ (46 odstotkov) v ljubljanski regiji, sledi pa ji Gorenjska. Skoraj 60 odstotkov varčevalcev, ki načrtujejo nakup stanovanja, se bo odločilo za novo, najpogostejše za dvosobno stanovanje. V skladu ocenjujejo, da bodo varčevalci po petletnem varčevanju, ki se bo končalo letos, povpraševali po 3.700 novih in 1.950 starih stanovanjih, sami pa bodo trgu ponudili 1.550 starih stanovanj. **C.Z.**

Meseci delitve dobička

Maj je bil letos prvi mesec, ko so se tečaji večine delnic znižali, v povprečju za 5,5 odstotka. Kot sem že omenila v enem izmed prejšnjih člankov, ni posebnega razloga za padec, predvsem pa ne za paniko in nepremišljene prodaje z izgubo. Mesec maj in junij sta tudi meseca, v katerih je izpeljanih največ skupščin podjetij. Med drugim se na skupščinah delničarji odločajo tudi o delitvi dobička, torej tudi o dividendah. Kaj pomeni dividenda, kdo jo prejme in kdaj? Več o tem v nadaljevanju.

Dividenda predstavlja tisti del dobička, ki se razdeli delničarjem enkrat letno. Pri tem ni pomemben rok, koliko časa so imeli delnice v lasti. Pomembno je, da so kot delničarji vpisani v register pri klirinško depozitni družbi (KDD) na dan, ki je določen v sklepu skupščine (presečni datum). Spremembe lastništva se v registru zabeležijo šele po dveh dneh. Če želimo prejeti dividendo, vendar še nismo lastnik delnice, jo moramo torej kupiti najmanj dva dni pred presečnim datumom. V primeru prodaje delnic pa moramo paziti, da jih ne bomo prodajali prej, kot v enem dnevu pred presečnim datumom, saj se lastništvo prenese na drugo osebo šele v roku dveh dni.

Donos delnic je sestavljen iz dividende in kapitalnega dobička (razlika med nakupno in prodajno ceno). Veliko nepoučenih investitorjev se odloči za nakup delnice le zaradi visokih dividendnih donosov (dobimo ga, če vrednost dividende delimo s tržno ceno delnice). Vendar je pri tem treba upoštevati dejstvo, da je nekaj dni pred presečnim datumom v tečaj delnice že vsota vrednosti dividende, takoj po presečnem datumu pa se za podoben znesek vrednost delnice zniža. Nakupa delnice samo zaradi dividende torej ne priporočamo, razen če ni za podjetje značilno, da več let zapored izplačuje visoke dividendne donose. Poleg tega se končni dividendni donos zniža še zaradi davčnega vidika. Delničarji na skupščini namreč določijo višino bruto dividende, ko pa od nje odštejemo 25-odstotni davek, dobimo neto dividendo. Podjetje, ki izplača dividende, o tem delničarje pisno obvesti, prejemniki pa potem pri oddaji napovedi za odmero dohodnine ne smejo pozabiti med dohodek iz premoženja vpisati zneska bruto dividende.

In kakšni so dividendni donosi delnic na slovenskem kapitalnem trgu? V povprečju znašajo več kot 2 odstotka, kar je manj kot v tujini. Najvišji donos v letošnjem letu prinaša delnica podjetja Tovarna sladkorja Ormož (11,5 odstotka), ki jo je zaradi slabe likvidnosti zelo težko kupiti, sledi pa ji delnica Kompassa MTS (9 odstotkov). Tečaj slednje je nizek (1220 tolarjev) in nima velikega potenciala rasti. Včasih zelo uspešne "duty free shope" so nadomestile precej manj donosne trgovine. Že drugo leto zapored bodo 5-odstotnega dividendnega donosa lahko veselili delničarji Infonda ID. Nakup delnice priporočamo tudi zaradi podcenjenosti glede na njihovo knjigovodsko vrednost. V borzni kotaciji pa med prometnejšimi delnicami, že nekaj let zapored, najvišjo donosnost (letos 3,5-odstotna) prinaša delnica Intereurope.

Alenka Eržen, GBD, d.d., info@gbd.si

Za dividende le manjši del dobička

Železniki - Družba Domel iz Železnikov je ob koncu lanskega leta imela nekaj več kot 2,1 milijarde tolarjev bilančnega dobička, od tega 118 milijonov tolarjev preostanka lanskega čistega dobička in več kot dve milijardi tolarjev dobička iz prejšnjih let. Uprava in nadzorni svet predlagata delničarjem, da na skupščini 30. junija 80 milijonov tolarjev oz. 64 tolarjev (bruto) na delnico namenijo za izplačilo dividend, ves preostali dobiček pa naj bi ostal nerazporejen. Delničarjem naj bi izplačali dividende do konca novembra. **C.Z.**

DAVČNI URAD KRANJ SPOROČA

Vročanje dohodninskih odločb

Vročanje je opravilo, s katerim organ, ki vodi upravni postopek, izroča vabila, opomine, odredbe, odločbe, sklepe in druga uradna pisanja tistemu, ki so mu namenjeni. Opravilo sestavlja dve dejanji, vročitev pisanja naslovniku in v primeru obvezne osebne vročitve sestava vročilnice, ki je dokaz, da je bila vročitev opravljena.

Vročitev pisanja ima pomembne pravne posledice tako za organ, ki je izdal pisanje, in za tistega, ki mu je pisanje vročeno oziroma namenjeno. Odločba, ki se ni bila vročena stranki, pravno še ne obstaja in zato ne zavezuje stranke in tudi ne organa, ki je formuliral vsebino odločbe. Za vročanje veljajo posebna pravila, ki urejajo čas, kraj in način vročitve. Davčne odločbe, od katerih vročitve začne teči rok, ki se ne more podaljšati, med temi odločbami so tudi odločbe o odmeri dohodnine, se morajo osebno vročiti tistemu, kateremu so namenjene. Če vročevalec (to je običajno pošta) naslovnika ne najde, pa ni ugotovljeno, da je odsoten, mu pusti v poštnem predalčku, na vratih stanovanja, poslovne prostora, delavnice oziroma na drugem primernem mestu pisno sporočilo, v katerem navede, kje se spis (odločba o od-

meri dohodnine) nahaja in da ga mora naslovnik prevzeti v 15 dneh. Na sporočilu in na samem spisu, ki bi se morala vročiti, poštar navede vzrok take vročitve in dan, ko je sporočilo nalepil na vrata oziroma pustil na drugem primernem mestu, ter se podpiše. Poznejša poškodba ali uničenje takega sporočila ne vplivata na veljavnost vročitve.

Vročitev velja za opravljeno z dnem, ko naslovnik prevzame spis. Če ga ne prevzame v petnajstih dneh, velja vročitev za opravljeno z dnem preteka tega roka, to je zadnji, petnajsti dan od dneva, ko je bilo sporočilo puščeno naslovniku. Pristojna pošta pa spis - odločbo o odmeri dohodnine, vrne davčnemu uradu. Če pa je bila stranka odsotna in lahko odsotnost tudi dokaže, lahko uveljavlja pravni institut vrnitve v prejšnje stanje. Uveljavitev tega instituta stranki omogoča naknadno opravilo zamujenega dejanja.

Če pa je odsotnost naslovnika daljša od tridesetih dni, mora taka oseba pri pošti svojega stalnega prebivališča deponirati naslov svojega pooblaščenca za vročitve, ki mu vročevalec vroča spise. Ta pooblaščenec lahko prevzema vsako pošto, naslovljeno na pooblastitelja, za razliko od pooblaščenca za vročitve,

ki ga določi stranka sama ali pa po nalogu organa. Temu se lahko vročajo samo spisi, povezani s posameznim, konkretnim upravnim postopkom.

Zakon o splošnem upravnem postopku predvideva tudi, da se vročitev lahko opravi strankinemu zakonitemu zastopniku, začasnemu zastopniku ali pooblaščenču, ki jo sicer zastopa v postopku. Večkrat se pojavijo primeri, ko bi se odločba morala vročiti stranki, ki nima procesne sposobnosti (ne more opravljati dejanj v postopku), takšno osebo zastopa njen zakoniti zastopnik, ki je določen z zakonom ali pa z aktom pristojnega organa. Zakoniti zastopnik skrbi tudi za prevzem omenjenih davčnih spisov. Davčni urad Kranj vsako leto izda več kot sto tisoč odločb o odmeri dohodnine, ki jih je potrebno vročiti davčnim zavezanecem. Pri vročanju tako velikega števila odločb pa se dogaja, da se nekatere vročitve zapletejo. Namen tega prispevka ni samo v seznanjanju davčnih zavezanecov o pomembnosti vročanja kot pravnega instituta, ampak tudi v pojasnitvi postopka vročanja, ki se mora izvesti tako, da ne bo povzročal težav davčnemu organu in strankam.

Čilka Habjan, direktorica

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE

PROSTA DELOVNA MESTA NA GORENJSKEM

KOVNARSKI DEL, ODELOVALEC KOVIN, LIČARSKI BRUSILEC, VARILEC, PROBAJALEC, TRGOVINEK POSLOV. do 11.6.04; CRENA KRANJ, UL. MIRKA VADNOVA 8, KRANJ; št. del. mest 6
POM. GOSTINSTVO BEL: do 12.6.04; GOSTINSTVO LESKOVŠEK DRAGO S.P. PUŠTAL 60, ŠK. LOKA DEL. BREZ POKUČA do 11.6.04; ISKRA MEHANIZMI D.O., LIPNICA 8, KROPA; št. del. mest 3
do 11.6.04; PROSEN COM. D.O.O., SP. DUPLJE 8, DUPLJE; št. del. mest 2
POMOŽNI DEL. do 19.6.04; AMBROŽ MARIJA S.P. LAHOVČE 40, CERKLJE do 26.6.04; LFAIR-CONDITION, KAJUHOVA UL. 8, ŽIRI
ŽIVILSKI DEL V SLAŠČINSTVU V PE. KRANJ: do 10.6.04; DEAS SINTIČ & PARTNER D.O.O., PETKOVA UL. 34, LJUBLJANA
ODELOV. LEŠA: do 11.6.04; JELOVICA-LEŠNA I.N.D. D.O., HRUB 1, PREDVOR; št. del. mest 2
PLEŠAR: do 8.6.04; CESTNO PODJ. D.O., JEZER-SKA C. 20, KRANJ; št. del. mest 2
LEŠAR: do 11.6.04; EGOLIS D.O., KIDRIČEVA 56, ŠK. LOKA
PEK: do 3.7.04; DOLAK PETER S.P. GASILSKA 1, GORENJA VAS
BOLNIKOV. KOVIN: do 8.6.04; HIDRIA PERLES D.O.O., SAVSKA LOKA 2, KRANJ; št. del. m.: 3
STROJAR: do 18.6.04; SLATNAR PETER, UL. IG-NACA BORŠTNIKA 16, CERKLJE
MONTIR. SOREVALNIK. NAPRAV: do 23.6.04; ELVO IN-ŽENIRING D.O.O., GRAJSKA C. 44, BLEJ; št. del. mest 4
AUTOMEHANIK do 19.6.04; AMBROŽ MARIJA S.P. LAHOVČE 40, CERKLJE; št. del. mest 2
do 26.6.04; AVTO MARKOVIČ D.O.O., PODLUB-NIK 249, ŠK. LOKA
do 9.6.04; GRZETIČ EDVARD S.P., SREDNJA BELA 34 A, PREDVOR
do 12.6.04; HERNEC D.O.O., DEBELAK SIMONA, ZO. BOZDRAVNIN, TEKSTILNA 17, KRANJ
ELEKTROINŽ. ENERS: do 15.6.04; URBANČIČ ZDRAV-KO S.P., ZALOG 12, GOLNIK
SLUKOPLESKAR: do 7.7.04; MEGAMATRIX D.O.O., STARETOVA ULICA 39, KRANJ
AUTOCAR do 19.6.04; AMBROŽ MARIJA S.P. LAHOVČE 40, CERKLJE
do 23.6.04; MOČNIK MARIJAN S.P. BRITOF 162, KRANJ
GRADN. SEL. TERAR. ZIDAR, SALADŠČNIK: do 19.6.04; GRADBENO PODJETJE BOHINJ, TRI-GLAVSKA C. 8, BOH. BISTRICA; št. del. mest 4
GRADN. DELAVEC: do 15.6.04; REŠET D.O.O., HUJE 9, KRANJ; št. del. mest 10
POM. DEL. TERAR. ZIDAR, STROJNIK GRADN. MER: do 15.6.04; REŠET D.O.O., HUJE 9, KRANJ; št. del. mest 4
TERAR do 15.6.04; KOKALJ MATJAŽ S.P., RIBENSKA 5 A, BLEJ; št. del. mest 2
do 26.6.04; TUSY-TRADE D.O.O., ALJAŽEVA UL. 18, JESENICE

ZIDAR: do 13.6.04; TRIGIS D.O.O., BELSKA C. 53, PREDVOR
VOZNIK. AUTOMOB. do 23.6.04; SODNIKAR NIKO S.P., PREČNA UL. 24, KRANJ
do 8.6.04; VRBA D.O.O., STRUŽEVO 4, KRANJ; št. del. mest 2
PROBAJALEC do 11.6.04; RAVNIKAR PETER S.P., BEGUN-JSKA C. 21, LEŠCE
do 11.6.04; EKO - RPM D.O.O., BEGUNJSKA C. 21, LEŠCE
do 8.6.04; SECOND SUN - DRUGO SONCE D.O.O., DREGORČEVA UL. 8, KRANJ
do 11.6.04; SPORT EXTREME D.O.O., BRNOČE-VA 13, LJUBLJANA (V KRANJU)
KUMAR do 16.6.04; TROMEJA D.O.O., RATEČE 132, RATEČE
do 8.6.04; ŽI VO BO CERKOVNIK & CO. D.N.O., KAMNJE 42, BOH. BISTRICA
NATAKAR: do 16.6.04; TROMEJA D.O.O., RATEČE 132, RATEČE
STROJNIK TER: do 11.6.04; L. PLAN D.O.O., BREZ-NICA 1, ŽIROVNICA
ELEKTROTEHNIK. ELEKTRONIK: do 15.6.04; DIMPEX D.O.O., SP. DANJE 5, SORICA (V ZB. BITNAJH)
KONFEXKUSNI MODELAR: do 11.6.04; MIKINA KOV-FEKCIJA KROJ, KIDRIČEVA C. 81, ŠK. LOKA
GRADN. TER: do 8.6.04; MEDIUM D.O.O., ZA-BREZNICA 53 C, ŽIROVNICA
KODIČENSKI TER: do 8.6.04; IKV D.O.O., BAŠELJ 27 D, PREDVOR
GRADBENI TER: do 3.7.04; ARHES D.O.O., SP. DUPLJE 4, 4203 DUPLJE
GRADBENI TER. IN UNIV. DUPL. INŽ. GRADN: do 7.7.04; PROTEO D.O.O., REŠEVA ULICA 4 A, KRANJ; št. del. mest 2
EKONOMSKI TER: do 15.6.04; OŠ STANETA ŽA-GARJA, LIPNICA 12, KROPA
PLEŠALEC V ANSAMBLU: do 12.6.04; GOSTINSTVO LESKOVŠEK DRAGO S.P. PUŠTAL 60, ŠK. LOKA
ZODRŽATELJ: do 15.6.04; DEBELAK SIMONA, ZO. BOZDRAVNIN, TEKSTILNA 17, KRANJ
GIMNAST. NATURAN: do 15.6.04; SAVA PLUS D.O., CELOVŠKA 175, LJUBLJANA (V KRANJU)
INŽ. TEKSTILNE TEHNIK: do 12.6.04; AQUASAVA D.O.O., GORENJEVAJSKA C. 12, KRANJ
PRIDOB. UST. TELEFON. VZG: do 17.6.04; OŠ PROF. DR. JOSIPA PLEMLJA, SELUŠKA C. 3, BLEJ
PREDN. OČETEL. GOSPODINJ., PROF. FIZKE, PROF. JE-ZINA S. KALJEVŠTEJ: do 15.6.04; OŠ GORJE, ZO. GORJE 44A, ZO. GORJE; št. del. mest 3
UNIV. DUPL. INŽ. STROJNISTVA: do 3.7.04; ARHES D.O.O., SP. DUPLJE 4, DUPLJE
DUPL. INŽ. STROJNISTVA: do 11.6.04; L. PLAN D.O.O., BREZNICA 1, ŽIROVNICA
UNIV. DUPL. INŽ. ELEKTROTER. UNIV. DUPL. INŽ. GRADN.: do 3.7.04; ARHES D.O.O., SP. DUPLJE 4, DUPLJE; št. del. mest 3
UNIV. DUPL. EKON. ZA TRANSPORT LOGIS: do 11.6.04; PLANIKA D.D., SAVSKA LOKA 21, KRANJ
DUPL. EKONOMIST do 11.6.04; CRENA KRANJ, UL. MIRKA VADNO-VA 8, KRANJ
do 3.7.04; MIKINA D.O.O., PREDLINSKA C. 14, TRŽIČ

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Glavna ulica 12, Ljubljana

Pašnik dobili, planine še ne

Odločba o razlastitvi premoženja agrarne skupnosti Zasip je bila napisana hitro, za vrnitev se "piše" že več kot eno desetletje.

Zasip - Agrarna skupnost Zasip je v času po drugi svetovni vojni doživela enako usodo kot vse druge na Gorenjskem. Ko je tedanjí predsednik skupnosti Franc Ambrožič na poziv odnesel skrinjico z vso dokumentacijo o agrarni skupnosti na sedež ljudskega odbora v Podhom, je bil hitro nazaj, odločba o razlastitvi je bila že napisana.

Če je Franc moral podpisati razlastitev, se zdaj njegov sin Stanko, sicer že peto leto predsednik novoustanovljene agrarne skupnosti, prizadeva, da bi podržavljeno premoženje dobili nazaj. "Vzeto je bilo v petih minutah, vrača se zelo počasi," ugotavlja, ko skupaj s člani go-

Pastirska koča v Zgornji Krmi: načrti za obnovo in razširitev so že pripravljeni

spodarskega odbora pojasnjuje problematiko, pri tem pa poudarja, da radovoljska upravna enota korektno vodi postopek. Zahtevek za vrnitev so vložili pred enajstimi leti. Nižinski pašnik, z izjemo pol hektarja, kjer stoji gostišče Jurček, so dobili nazaj ob koncu predlanskega leta, planina Krma je še v postopku.

Doslej so za planino dvakrat dobili delno odločbo o vrnitvi v last in posest, obakrat se je pritožil sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pa kot drugostopenjski organ o tem še ni odločilo.

Vrnjeno premoženje je v solasti štiriinšestdesetih domačinov, Rimskokatoliške župnije Zasip in Občine Bled, ki je na podlagi zakona o vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic postala lastnica deležev, za katere štirje nekdanji člani niso vložili zahtevka ali je rod izumrl (v treh primerih). Med člani je šestnajst

Gospodarski odbor agrarne skupnosti Zasip (dva člana manjkata).

kmetov, ki še redijo živino in pasejo živino na nižinskem pašniku in planini, prav noben od teh pa se ne preživlja samo s kmetijstvom.

Paša poteka po ustaljenem redu: spomladi je živina na nižinskem pašniku ob vasi, nato približno tri tedne v nižje ležeči Spodnji Krmi in čez poletje višje, v Zgornji Krmi, jeseni pa se postopno vrača proti domu. V agrarni skupnosti ob tem kot zanimivost povedo, da se njihova živina paše na najvišje ležeči planini v Sloveniji in da pri tem "pozdravlja" tudi obiskovalce na Kredarici.

Nižinski pašnik obsega na območju od Piškovce do Homa 49 hektarjev ograjene pašne povr-

šine, na kateri se spomladi in jeseni pase do šestdeset goved in okrog dvesto ovc. Planina Krma leži na območju Triglavskega narodnega parka in meri 487 hektarjev, od tega je 150 hektarjev uporabne za pašo, ostalo je skalnat oz. nerodovit svet. Planina se deli na dva dela, na Spodnjo in Zgornjo Krmo. Do Spodnje, ki je na nadmorski višini okrog 870 metrov, je dostop po cesti skozi dolino Radovne, pašne površine je štiri hektarje, imajo pa tudi (po njihovem mnenju nikoli odvzete) servitutne pravice za pašo v gozdu. Planina v Zgornji Krmi je na nadmorski višini od 1.700 do 2.000 metrov, do tja je možno priti le peš, v pastirski koči pa je lani po zaslugi zavoda Tri-

glavski narodni park prvič zsvetila luč. Z zavodom dobro sodelujejo, lani so podpisali pogodbo o ohranjanju tradicionalnega gospodarjenja "habitatov" gorskih rastlin in živali, skupaj pa so tudi izdelali načrte za obnovo in razširitev koče, ki je v slabem stanju. Kot so povedali, bodo v koči izboljšali bivalne razmere za pastirja in uredili še zimsko sobo za planince. Obnova jih bo brez helikopterskih prevozov stala dvajset milijonov tolarjev, z deli pa bodo začeli letos. Ves prihodek (subvencije in najemnino za zemljišče v Piškovci) namenjajo za urejanje pašnikov in plačilo pastirja, varčujejo pa tudi za obnovo koče.

Cveto Zapltnik

Omejitve pri kmetovanju

Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Gorenjske je v petek proslavilo tridesetletnico obstoja.

Kranj - Ob jubileju so si na Zlatem polju ogledali letošnji izbor trav, detelj in ozimnih žit, nato pa so se na Kokrici pogovarjali o prvih kmetijskih izkušnjah z Evropsko unijo in predstavili delovanje društva od začetkov do danes.

Kot je dejala predsednica Maša E. Vodenik, so društvo ustanovili zato, da bi združevali in izobraževali člane sorodnega poklica ali zanimanja. Na predavanjih obravnavajo novosti pri pridelavi in predelavi kmetijskih rastlin pa tudi spremembe kmetijske politike in zakonodaje. Vsako leto organizirajo eno ali dve strokovni ekskurziji po Sloveniji ali tujini, skupaj s kmetijsko svetovalno službo, KŽK-jem in srednjo biotehniško šolo pripravijo tudi regijska tekmovanja v oranju, za katera pa zadnja leta le s težavo pridobijo dovolj tekmovalcev. Društvo je v tridesetletnem obdobju vodilo pet predsednikov, število članov pa se je vseskozi gibalo od 90 do 130.

V javnosti je pogosto slišati mnenje, da kmetje dobro živijo, ker dobijo visoke subvencije od

Evropske unije in države. Denar že dobijo, a se morajo za vsak tolar krepko potruditi, izpolniti in vložiti zahteve, predvsem pa izpolnjevati številne pogoje iz predpisov, ki dajejo vse večji poudarek varstvu okolja, je na pogovoru o prvih izkušnjah "življenja" v Evropski uniji ugotavljala Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, in poudarila, da morajo kmetje za pridobitev subvencij med drugim izpolnjevati načela dobre kmetijske prakse. Kaj vse se "skriva" za tem? Obremenjevanje kmetijskih zemljišč z največ 2,5 glave velike živine na hektar, gnojenje po gnojilnem načrtu, zadostna zmogljivost vodotesnih skladišč za živinske odpadke, strokovno znanje o uporabi fitofarmaceutskih sredstev ... Pomemben pogajalski

dosežek je uvrstitev 85 odstotkov Slovenije v območje z omejenimi možnostmi za kmetovanje, je dejal Franci Pavlin, specialist za živinorejo v kranjskem zavodu, in dodal, da je vstop na trg Evropske unije odpravil carine in razširil tržne možnosti, hkrati pa prinesel tudi večjo konkurenco in evropske cene. Koliko dobi kmet s subvencijami, je odvisen tudi od izpolnjevanja pogojev in najugodnejše kombinacije različnih ukrepov. Primer: za govejega pitalca lahko prejme rejec samo 21.400 tolarjev premije ali celo več kot 83 tisoč. Mag. Janez Tavčar je ugotavljal, da je Slovenija v zadnjih petnajstih letih občutno premalo naredila za povečevanje kmetijskih parcel in kmetij in da tudi skupna kmetijska politika Evropske unije ne spodbuja izboljševanja posestne sestave. Anton Šenk je menil, da bo to na hiter, a tudi najbolj krut način naredila ekonomika.

Cveto Zapltnik

Cenejšje testiranje na BSE

Ljubljana - Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milan Pogačnik se je v petek s predstavniki Gospodarskega interesnega združenja Meso-izdelki pogovarjal o razmerah v mesno-predelovalni industriji. Na sestanku so ugotavljali, da je za povečanje porabe treba začeti s promocijo slovenskega mesa in mesnih izdelkov, za kar pa naj bi poleg ministrstva in industrije pridobili tudi predstavnike kmetov in trgovine. Posebna medresorska komisija, ki jo se-

stavljajo predstavniki ministrstva za kmetijstvo in za okolje ter združenja Meso-izdelki, bo skupaj s podjetjem Koto kot koncesionarjem preučila možnosti za znižanje toplotne obdelave klavniških odpadkov prve in druge kategorije. Pri testiranju na bolezen BSE Nacionalni veterinarski inštitut od letošnjega 1. marca dalje uporablja test, ki je za 3.643 tolarjev cenejši od prejšnjega. Hrvaška bo predvidoma 15. junija sprostila uvoz slovenske govedine. C.Z.

Prodaja na stojnici

Kranjska Gora - Upravni odbor društva podeželskih žensk je dal pobudo za prodajo kmetijskih pridelkov s kmetij Zgornjesavske doline na stojnici v Kranjski Gori. Na stojnici naj bi čez poletje vsako soboto dopoldne prodajali sadje in zelenjavo. Prijave sprejema blejska enota kmetijsko gozdarskega zavoda do 10. junija, dovoljenje za prodajo je treba pridobiti na občinskem oddelku za gospodarstvo, pobudo pa poleg občine podpira tudi lokalna turistična organizacija. C.Z.

Z GLASOM DO BOLJŠE ZELENJAVE

Peso in bučke presadimo, paradižniku naredimo oporo

Paradižnik lepo raste kljub dokaj hladnemu vremenu. Ravno zaradi slabega vremena smo ga imeli še vedno pokritega z vrtno kopreno. To bomo v prihodnjih dneh odstranili, paradižnik pa je že tako velik, da mu bomo pri nadaljnji rasti pomagali z oporo. Ob vsaki rastlini bomo postavili debelejšo leseno palico (ali kol po domače). Palico postavimo približno deset centimetrov od stebela. Visoka naj bo približno 150 centimetrov; če pa gre za nižjo sorto, je lahko manjša. Palico zasadi globoko v zemljo, saj veter, hud naliv ali pa zreli in težki plodovi paradižnika ne smejo prevrniti rastline. Tako palico zasadi približno

Bučke na stalnem mestu lepo rastejo.

20 centimetrov globoko. Paradižnik ob opori privežujemo večkrat oziroma vsakič, ko spet zraste za približno 20 centimetrov. Tako ga prvič privežemo, ko ima približno 40 centimetrov. Redno mu je treba tudi odstranjevati zalistke, da bo rastlina bolj obrodila. Zalistki so ti isti deli paradižnika, ki začnejo rasti med vejico paradižnika in njegovim stebrom.

Rdečo peso presadimo in ji skrajšamo liste

Rdečo peso smo posejali konec aprila pod vrtno kopreno. Zdaj ima že približno 20 centimetrov in je dovolj velika, da jo razredčimo. Vsaka rastlina potrebuje približno deset centimetrov prostora, če seveda želimo,

da se bo lahko dovolj odebelila. Rastline, ki smo jih populi, nasadimo na novo gredo. Posadimo jih v vrste, med rastlinami naj bo, kot smo že zapisali, približno deset centimetrov prostora, med vrstami pa 20 do 25 centimetrov. Ko peso presadimo, jo seveda zalijemo, da se korenine oprimejo zemlje in da rastline začno rasti. Preden peso presadimo, ji tudi skrajšamo vse liste in to za približno deset centimetrov.

Med bučkami pustimo veliko prostora

Zelene podolgovate bučke sorte hibrid Elite F1 smo v toplo gredo posadili v začetku maja. Konec maja smo jih presadili na stalno mesto na vrtu in jih pokrili s kopreno. Zdaj je že dovolj toplo, da kopreno odkrijemo. Bučke lepo rastejo, ker pa so zelo rodovitne, bomo za štiričlansko družino potrebovali le dve rastlini. Izbrali smo najmočnejši dve, ostale pa smo populi. Bučke potrebujejo relativno veliko vode, zato za njih dokaj kmalu nastopi sušno obdobje in jih je treba zalivati.

Monika in Mateja Bertonec

Rdečo peso smo razredčili.

SREDNJA BIOTEHNIŠKA ŠOLA KRANJ
Srednjska 3, Kranj

AKCIJA
- RAZPRODAJA BALKONSKIH ROŽ
- RAZLIČNI MLEČNI IZDELKI
NA ŠOLSKEM POSESTVU STRAHINJ
telefon: 04/257-75-10 ali 041/499-933

Avtomehanika
Lušina Franc s.p.
Gostče 8
Škofja Loka
tel.: 04 50 22 000
fax: 04 50 22 012
www.avto-lusina.si
prodaja@avto-lusina.si

HYUNDAI
SALON VOZIL - POORLAŠČEN SERVIS
LUŠINA **AVTOMOBILA**

KŽK AGROTEHNIK ŠENČUR
KŽK, kmetijstvo, d.o.o., tel. 04 25 19 772, e-naslov: agrotehnik@kzk.si

NOVA TRGOVINA, NOVA PONUDBA!

- Traktorji NEW HOLLAND in ostala kmetijska mehanizacija pomembnejših slovenskih in tujih proizvajalcev.
- Vrtnarsko gozdarski program STIHL in VIKING.
- Rezervni deli za traktorje in priključke, maziva, akumulatorji, visokotlačni čistilci ter vrtno in ročno orodje za kmetijstvo in gozdarstvo.

UGODNE PROMOCIJSKE CENE, SVETOVANJE, SERVIS, MOŽNA DOSTAVA

Obiščite nas od 11. junija v novih prostorih na Kranjski cesti 29 v Šenčurju!

Combo Tour s petimi udobnimi sedeži, bogato opremo in prtljažnim prostorom v velikosti najmanj 510 l je pravi partner za poslovno dejavnost in hkrati idealen za družinske izlete, pa tudi za doljša potovanja in športne aktivnosti. Pogonjato ga varčna dizelska motorja 1,7 DI ECOTEC (48 kW / 65 KM) in 1,7 DTI ECOTEC (55 kW / 75 KM) s povprečno porabo goriva le od 5,4 do 5,6 l/100 km. Z ugodnimi pogoji financiranja in ob menjavi Stara za novo prihranite do 420.000 SIT!

LJUBLJANA:

AVTOTEHNA VS
Ljubljana, 01/581 85 31
AVTOTEHNA VS in KOLLEC
Domžale, 01/721 60 92
AVTOTEHNA ZALAB
Velike Lašče, 01/788 19 99
AVTOTEHNA VS in MAHKOVIC
Sava pri Linu, 01/697 48 88
AVTOTEHNA VS in OMAHEN
Grušlje, 01/786 09 14
AVTOTEHNA VS in URBAS
Rakek, 01/705 17 25
AVTOTEHNA VS in SEVER
Vrhnika, 01/750 63 20

AVTOTEHNA MOŠTE

Ljubljana, 01/520 02 00
SERVIS TROBEC
Ljubljana, 01/423 25 35
AVTO MLAKAR
Ljubljana, 01/290 50 50
PREKAJURJE
AVTOTEHNA KOLMANIČ & DOEL
Murska Sobota, 02/530 46 50
PRIMORSKA:
SAWAL
Nova Gorica, 05/330 63 33
SAWAL
Portofino, 05/726 44 44
ISTRA AVTO
Koper, 05/666 23 00

AVTOCENTER TAVČAR

Sežana, 05/730 14 40
ISTRA AVTO in KALISTER
Jelenc, 05/788 40 09
GORENJSKA:
AT VS
Kranj, 04/281 71 77
AVTOTEHNA VS in PIŠEK
Škofja Loka, 04/503 40 11
DOLENJSKA:
AVTO AB
Nova Mesto, 07/393 44 75
AVTOCENTER KANH
Breda, 07/499 23 13

ŠTARSKA, KOROŠKA:

AVTOCENTER CELEJA
Celje, 03/425 40 00
AVTOCENTER CELEJA PE JAKOPEC
Velenje, 03/586 43 80
AVTOTEHNA HVALEC
Kidričev, 02/796 33 33
AVTOTEHNA KOLMANIČ & CO
Maribor, 02/400 29 30
AVTOTEHNA KOLMANIČ & KRAUTBERGER
Radnje ob Dravi, 02/888 04 40
AVTOTEHNA ODAR
Slovenj Gradec, 02/882 95 25

Poravnava velja za celotno količino vozila. Za dodatne informacije ali rezervacijo posredništva kontaktirajte s Hvali Opel.
Financiranje posredništva: od 3,4 do 3,99/100 km, enotna GOS, od 144 do 151 g/km.
www.opel-marketing.si

La Traviata

Grad Khislstein - Kranj

Sobota, 19. 6. 2004, ob 21.00

V predprodaji 2.000 sit, na dan predstave 3.000 sit.

Prodaja: Kranj: Srejska, Ljubljana: Cankar, Alpejske matice, Slovenski, Radoljica, TO, Radoljica, Trzin, TO, Tuzla, Bled, TO, Bled, Jesenice, Kamnik, Jesenice, Škofja Loka, Murski, Škofja Loka.

Več informacij: www.FestivalCarniola.com

Generalni pokrovitelj:

Glasova čitalnica

Usode / Milena Miklavčič
(Nevzdržanje življenjske zgodbe)

Vpet v pomlad sedemdesetih let / Cene Matičič
Knjiga o prvi slovenski pomladi

Nedolžnost in sila / Mira Delavec
Življenje in delo Josipine Urbančič - Turnograjske, prve slovenske pravateljke, pesnice in skladateljke

Iz zbirke knjižnih izdaj Gorenjskega glasa vam priporočamo v branje ...

Naročilnica

	cena za naročnika	naročnik
Usode	990 SIT	990 SIT
Vpet v pomlad sedemdesetih let	2.500 SIT	2.000 SIT
Nedolžnost in sila	2.500 SIT	2.000 SIT

Pri naročilu vseh 3 knjig vam nudimo 20 % popusta - na redne cene in na znižane cene za naročnike Gorenjskega glasa.

Ime in priimek _____

ulica, hišna številka _____

poštna številka in kraj _____

Naročnik Gorenjskega glasa ☐ NE ☐ DA

naročniška številka _____

GORENJSKI GLAS
Za vas beležimo čas

GRAFOLOŠKI KOTIČEK

Vas zanima, kaj se skriva za vašo pisavo? Spoznajte sebe in druge!

Na podlagi enega samega rokopisa vam bo, spoštovani naročniki, grafolog opravil analizo pisave! Vzemite bel list papirja ter nanj napišite 10 do 15 vrstic prostega teksta in se podpišite. Skupaj z izrezanim kuponom nam ga pošljite na naš naslov. Berite Gorenjski glas in v njem poiščite svoje odgovore.

ŠIFRA: MIMI

Lepo je delo arheologov, saj se ukvarjajo z zelo pomembnimi stvarmi, saj je raziskovalno delo. Poglejte, notranje ste nemirni, toda previdni, premišljeni in zavzeti za stvari. Stvari, ki jih začnete, opravljate zavzeto in temeljito. V notranjosti si želite več, kakor ste dosegli. Želite si več spoštovanja in pozornosti. Čustveno ste razumski, v življenju pa praktični. V življenju dosegate svoje rezultate predvsem razumsko in premišljeno. Okolica vas ne pozna dovolj, saj ste včasih precej zadržani, drugič pa nasprotno. Čustva imate bolj v glavi, kakor v srcu. Drugače pa ste stabilna in praktična osebnost.

Prejmite index so arheologi kranjskega zgodovinskega muzeja, ki vam bodo pomagali pri raziskavi, ki vam boste lahko še bolj približali obdobje, ki vam je bilo v življenju tako blizu.

ŠIFRA: ANA

Prav vidi se, da niste največja ljubiteljica pisanja. Lepo pa je, da je tudi pri vas zanimanje za grafologijo. Poglejte, ste premišljena in pedantna osebnost. Oseba, ki se za stvari in osebe hitro navduši. Notranje sproščena in urejena. Vaše srce je polno zanimanja in tudi v družbi ste prav prijetni. V življenju, kadar se odločite za dejanja, za opravila, jih opravite previdno. Saj si vzamete čas za premislek. Lepo je biti v vaši družbi - le tako naprej.

Zanima me kaj mi boste odgovorili na moja pisanja. Čeprav se pišem veliko, sam se odločim, da izvem za vaše manjše stvari.

KUPON Grafološki kotiček

Ime in priimek _____

Ulica, hišna št., pošta in kraj _____

Št. naročnika _____

Izrezani kupon in tekst nam pošljite na naslov: Gorenjski glas, Zoisova 1, 4000 Kranj. Sodelujejo lahko vsi naročniki Gorenjskega glasa. V vsaki torekovi številki bosta objavljena dve analizi. Če bo več prispelih tekstov, jih bomo obravnavali po datumu prispela pošte. Sodelujoči v akciji grafološki kotiček se strinjajo z objavo svojega teksta in odgovora.

Grafološko društvo - LAURA
Društvo za proučevanje pisave
Partizanska ulica 2, 2319 Poljčane
<http://www.jurjec-sp.com>
e-mail: gd.laura@email.si
GSM: 041/947-113

Odraslim vstop prepovedan

Ana Cergolj
Krika iz OŠ Franceta Prešerna in
Čenčice iz OŠ Staneta Žagarja v
Kranju. Bravo vsem mladim novinarjem!

ANA

Otroška peresa

To sem jaz

Sem Anja bananja
Iz Kranja doma,
Imela bi kučka,
najrajši kar dva.
Prvi bi kuček bil
koker španjel,
drugi pa mešanček,
vedno vesel.

Hodim v šolo,
račumat se učim.
Doma pa še berem,
preden zaspiim.

Sem Anja bananja,
še to vam priznam,
da s sestrico Evo
se rada igrani.

Anja Šemrl, 2.a OŠ Staneta Žagarja, Kranj
(iz glasila Čenčica)

Čukrček

Sladoledi - brez njih ni poletja

Kitajci so res narod izumiteljev - poleg papirja so izumili še eno vsaj tako super stvar, sladoled. Seveda niso poznali lučk, kornetov, sladolednih kup in sorbetov - njihovi sladoledi so bili nekakšni zamrznjeni sadni sokovi. Hranili so jih v podzemnih dvoranah. Čudoviti izum je potem prek Perzijcev, Indijcev prišel do Sicilije - morda se nam zato danes zdi, da je sladoled iz Italije. Res pa je tudi, da so Italijani mojstri v izdelovanju sladoleda, predvsem za nove, nenavadne okuse. Sicilija, Francesco Procopio Cultelli, je potem prišel v Pariz, kjer je odprl slaščičarno s sladoledom. Parižani so bili seveda navdušeni in sladoled je takoj postal hit. Od takrat naprej se je širil po vsem svetu in postal ljubljeneč otrok, nepogrešljiva poletna osvežitev, sladica in odpira široke možnosti improviziranja. Medtem se je iz zamrznjenih sadnih sokov razvil v različne, bogate okuse. Nekaterim so slaščičarji dodali mleko in so tako postali mlečni, drugi pa si sadni.

Mlečni sladoledi so bolj hranljivi, kremasti in so primerni za vse leto in temperature. Sadni sladoledi vsebujejo več vode, so bolj osvežilni in zato še posebej primerni za vroče poletne dni. Odličen sladoled je mogoče narediti tudi doma - s posebnim strožkom ali brez njega. Če ga imate, lahko sladoledu dodajate jogurt, sadne kombinacije po svojem okusu in daste duška svoji domišljiji. Hitre ledene lučke pa lahko naredite še bolj preprosto: majhne plastične kozarčke napolnite s svojim najljubšim sadnim sokom (lahko dodate še koščke sadja), na sredino postavite palčko in vse skupaj zamrznete v zamrzovalni skrinji. Še to: prepričanja, da sladoled škoduje grlu in povzroča prehlade, so popolnoma napačna. Znanstveniki namreč trdijo, da sladoled vsebuje veliko enakomerno vtepenih zračnih mehurčkov, ki blažijo hlad in zato ni tako mrzel kot hladna tekočina, poleg tega pa se na poti do želodca segreje vsaj na 10 stopinj C.

Mi pa mislimo tako...

Maja Lušina in Petra Tolar iz PŠ Dražgoše sta na svoji šoli naredili anketo, v kateri sta učence spraševali, ZAKAJ SO POSTALI GASILCI. Tu so nekateri odgovori:

Ker se gibamo, da znamo pogasiti mali ogenj in ker je dobra družba.
Ker je gasilec tudi moj ati.
Ker so gasilci postali tudi moji prijatelji.
Ker gremo na tekme in se kaj naučimo.
Ker je tudi stric Tone gasilec.

Otroška peresa

Smeh je pol zdravja

Smeh je nekaj, kar me vedno spremlja. Včasih se smejem čisto brez razloga ali pa se začnem smejati in se ne morem nehati. Tako je bilo tudi danes. Moj prijatelj Martin je izrekel čarobno besedo "Zubuzeko!". To naju je spominjalo na reklamo za Vojvodansko banko. Ob njej sva se vedno od srca nasmejala neodločnemu pacientu in štorastemu zobozdravniku. Že spomin na to je bil dovolj, da je v naju vzbudil obilo smeha. Najprej je bil to prikrit smeh, nato pa se nisva več mogla zadržati in postajal je vedno glasnejši. Zavedala sva se, da motiva okolico, a nisva si mogla pomagati. Spomin na reklamo naju je obvladal. Pa še Martinov smeh je tako nalezljiv! Med mano in njim tako nastane začaran krog. Jaz se smejim, ker se on tako smešno smeji, on pa se smeji, ker se jaz tako smešno smejim ... Najin smeh je prekinila učiteljica, ki nama je naložila zelo težko nalogo, napisati spis o najinem smehu. A vseeno sva naredila nekaj zase. Bila sva vesela in sva se smejala. Kajti že sam smeh je pol zdravja. Torej, smejte se in počutili se boste bolje. Jure Grahek, 5.a, OŠ Orehek, Kranj

Gasilska pesem

Dražgoški gasilci
hitijo na pomoč,
tam daleč na planoti,
gasijo celo noč.

Ko ogenj ukrotijo,
tako drugam hitijo,
ker izletniki neprevidni
so ogenj pustili.

V naši vasi so gasilci
stari, mladi, mali in veliki,
se poleti zberejo na veselici
pijejo in jejo kikiriki.

Tudi mi gasiti znamo
na vajah vozle delamo,
hodimo na tekmovanja,
pri tem pa se dobro imamo.

Petra, Sabina, Maja, Ema,
Mateja, Rok in Jošt, 5.r, PŠ Dražgoše

Živahen sejemski dan v šoli

Srednja poklicna in strokovna šola Kranj je minuli teden pripravila sejem učnih podjetij.

Kranj - V avli ekonomske šole se je minuli teden odvijalo živahno trgovanje. Dvanajst podjetij je nagovarjalo obiskovalce pri stojnicah in jih želelo prepričati v smiselnost nakupa njihovega izdelka. Ponujali so vse mogoče, od svečanih oblek do potovanj in celo trženja oglasnega prostora na radiu. Sklepanje poslov je seveda ostalo zgolj na papirju, saj je šlo za učna podjetja, v okviru katerih tamkajšnji dijaki v učilnicah spoznavajo praktično delo v podjetjih.

Okoli stojnic učnih podjetij je vladal živahen vrvež.

"Rabite elegantno obleko za svečano priložnost," je morebitne kupce na sejmju učnih podjetij (UP) nagovarjala **Klaudija Urbas** iz UP Norost. Ponujali so tudi pestro izbiro maturantskih oblek, ki so jih zbrali v posebnem katalogu. Pri sosednji stojnici so trgovali z rezervnimi avtomobilskimi deli, oglasni prostor na radiu Moj UP pa je pokušal prodati kar sam direktor Igor Kalabič. "Tudi Gorenjski

glas lahko pri nas naroči oglas," se je takoj ponudil in dodal, da na njihovem radiu predvajajo predvsem glasbo. "S svojim programom poskušamo ustvarjati pozitivno in sproščeno vzdušje." Z ugodnimi ponudbami so na počitnice vabili v UP Pod soncem, pri čemer so dali poudarek na slovenskih turističnih krajih. Na kakovost izdelkov in prijazno postrežbo pa so stavili v UP Lečko, ki se ukvarja s

prodajo očal in kontaktnih leč. Učna podjetja dijaki ustanovijo v šoli in v njih organizirajo delo kot v pravem podjetju. Razdelijo se na več oddelkov, in sicer tajništvo, marketing, kadrovski in finančno-računovodski oddelki. Učna podjetja potem poslujejo med seboj na trgu učnih podjetij slovenskih šol, povezujejo pa se tudi s šolami v drugih evropskih državah. V Evropi in drugod po svetu, navaja podatek Ekonomska šola Kranj, deluje že več kot tisoč učnih podjetij. Na ta način naj bi dijaki pridobili konkretna znanja in izkušnje za kasnejše poklicno delo. "Dijake veseli predvsem ustvarjalno delo v učnih podjetjih, obenem pa praktično spoznavajo delo v podjetju in nabirajo izkušnje za delo, ki ga bodo opravljali, ko bodo končali šolanje," je razložila ravnateljica srednje poklicne in strokovne šole Lidija Grmek Zupanc. Med drugim razvijajo sposobnosti za delo z najsodobnejšo tehnologijo, naučijo se reševati probleme ter sodelovati in komunicirati med seboj. Naučijo se tudi sprejemati odločitve in prevzemati odgovornost. To naj bi kasneje dijaku omogočilo, da se lahko takoj vključi v delo v nekem podjetju.

Mateja Rant,
foto: Gorazd Kavčič

Prepozno zvoniti po toči

V študijskem krožku na Ljudski univerzi Radovljica so se ukvarjali z varno potjo v šolo.

Radovljica - Po toči zvoniti bo prepozno so poimenovali projekt, v katerem so opozorili na to, kako slabo je označena šolska pot v Lescah. Nastal je v okviru študijskega krožka na Ljudski univerzi Radovljica pod mentorstvom Majde Dobrila Žan. Obširno gradivo, v katerem so predlagali tudi ukrepe za ureditev posameznih črnih točk, so med drugim poslali na občino in prometno ministrstvo.

Problematika, na katero so opozorili, dobro poznamo, je zatrdil Jure Klančnik iz občine Radovljica, ki so ga povabili na njihov zadnji sestanek. Obljubil je, da bodo naredili vse, da bodo deležni tudi kakšne njihove pohvale, ne le kritik. Z izgovorom, da je denarja vedno premalo, pa se člani študijskega krožka niso zadovoljili. "Kot skupina bomo

delali še naprej in spremljali, kako se ureja varna pot v šolo," je napovedala Majda Dobrila Žan. Študijski krožki so sicer ena od oblik neformalnega izobraževanja, ki ga na Ljudski univerzi Radovljica izvajajo že deset let, pobudnik oblikovanja študijskih krožkov pa je Andragoški center Slovenije. "Zbere se skupina s posebnimi interesi,

ponavadi šteje od šest do dvanajst članov. Med seboj si razdelijo naloge, h končnemu izdelku pa naj bi vsak nekaj prispeval," je razložila direktorica ljudske univerze Marija Purgar. Denar za študijske krožke preko razpisa zagotavlja ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. "Na leto ponavadi oblikujemo dve do tri take skupine," je pojasnila Marija Purgar. Poleg študijskega krožka, ki se je ukvarjal z varno potjo v šolo, so tako letos organizirali še študijski krožek Z miško do znanja, namenjen računalniškemu opismenjevanju.

Mateja Rant

Otroci spoznali nove likovne tehnike

Naklo - V vrtcu Rožle v Naklem je kar za šest oddelkov predšolskih otrok, ki jih njihove vzgojiteljice vključujejo v različne interesne dejavnosti, od plesne in pevске do kuharske in likovne delavnice. Vzgojiteljice Jana Blaznik in Zora Jereb sta letos vodili likovno kreativno delavnico. Na dvanajstih srečanjih od marca do konca maja se je 18 otrok seznanilo z novimi likovnimi tehnikami, kakršnih sicer v vrtcu ne spoznajo. Učili so se slikanja na svilo in steklo, oblikovanja fimo mase, izdelovali okenske slike, poslikali so tudi majice ... Lani so s temi posebnostmi prvič poskusili in po besedah vzgojiteljice Jane se je izkazalo, da so otroci novostim zelo naklonjeni, zelo do-

jemljivi in ustvarjalni. Da bi razen otrok, vzgojiteljice in staršev te izjemne izdelke videli tudi drugi, so priredili razstavo, ki so jo s prijetno prireditvijo odprli sredi prejšnjega tedna in je v prostorih občine Naklo na ogled še do 11. junija.

Danica Zavrl Žlebir,
foto: Tina Dokl

Pohod razuma, volje in moči

Bled - Športno društvo Bled 92 je skupaj s Policijsko upravo Kranj 4. in 5. junija organiziralo 11. pohod razuma, volje in moči - Brajnikov memorial, ki je posvečen tudi spominu na tragično nesrečo pri vaji GRS na Turski gori 10. junija 1997, v kateri se je smrtno ponesrečil takratni načelnik Inšpektorata policije Mitja Brajnik.

Brajnikov memorial se je začel v petek s slovesnim odprtjem pred hotelom park na Bledu. Tekmovanje je potekalo po Blejskem in Bohinjskem jezeru, na območju Pokljuke, Jelovice in se zaključilo naslednji dan pod Ribensko goro v Ribnem pri Bledu. Med seboj so se ekipe pomerile v veslanju, streljanju in psihofizičnih zmogljivostih;

vključeno pa je bilo tudi kolesarjenje in gorski pohod. Tekmovanja se je udeležilo 23 moških in tri ženske ekipe z vseh policijskih uprav, policijskih postaj z območja Policijske uprave Kranj, Slovenske vojske in ekipe avstrijske žandarmerije. Najboljša je bila na koncu Specialna Enota, ki je zbrala kar 268 točk, druga je bila enota Policijske uprave Ljubljana - s točko manj, tretja pa Gorska šola Slovenske vojske, ki je zbrala 241 točk. Pri ženskah pa so si tri udeležene ekipe razdelile prva tri mesta: najboljša do bile predstavnice Policijske enote Ljubljana, druge so bile Kranjčanke, tretje pa predstavnice Urada za varnost in zaščito.

Alenka Brun, foto: Tina Dokl

Ekipe Policijske postaje Kranj je s 117 osvojenimi točkami pristala na dvajsetem mestu.

Karavanški tek uspel

Hrušica - Člani športnega društva Karavanke so v soboto, 5. junija, organizirali 4. Karavanški olimpijski tek ob 13. obletnici odprtja cestnega predora na Hrušici.

Med tekmovalci iz različnih krajev Slovenije je na 21 kilometrov dolgi progi zmagal Franci Teraž iz Mojstrane, pred Milanom Kotnikom iz Radovljice in Matjažem Bremkom iz Žabnice.

Na krajši, sedemkilometrski progi, pa je pri moških zmagal Blaž Bergant z Jesenic, drugi je bil Gaber Lah iz Kranjske Gore in tretji Damjan Skinder iz Krškega.

Pri ženskah je slavila Urška Bizjak iz Svetega Duha, druga je bila Dalija Mlakar z Jesenic in tretja Rožica Lampe iz Ljubljane.

Janko Rabič

KAM V PRIHODNIH DNEH?

Mošenjski tek

Tek organizira Športno društvo Mošnje, potekal pa bo v kraju Mošnje. Tek bo v soboto, 19. junija, ob 17. uri, več informacij o njem pa lahko dobite na 041/608 231, marko.potocnik@g-kabel.si. Tek spada v sklop Gorenjskega pokala v rekreativnih tekih.

Gorski maraton štirih občin

Turistično društvo Podbrdo in Lokalna turistična organizacija Sotočje vabita na 3. gorski maraton štirih občin na Petrovem Brdu 19. junija 2004. Start je ob 8.00 uri na Petrovem Brdu pred planinskim domom, dolžina proge je 35 kilometrov, predvidena časovna omejitev je tri ure.

Prijavite se lahko na startu na dan maratona od 6.00 do 7.45 ure. Startnina je štiri tisoč tolar-

jev. Vsakdo tekmuje na lastno odgovornost, mlajši od 18 let ne smejo tekmovati. Tekmuje se po kategorijah, prvi štirje v absolutni moški in prve tri v absolutni ženski konkurenci pa prejmejo pokale in denarne nagrade.

Več o maratonu na <http://www.lto-sotocje.si/maraton/>.

Kolesarski vzpon na Blegoš

V sklopu akcije "Slovenija kolesari" bo v soboto, 12. junija 2004, v organizaciji Zavoda za pospeševanje turizma Blegoš, potekal že 3. kolesarski vzpon na Blegoš. Kolesarski start bo potekal na petih različnih lokacijah: ob 8.00 z Mestnega trga v Škofji Loki, ob 8.30 s Trga svobode v Žireh, ob 9.30 izpred bazena v Železnikih, izpred Zadrúžnega doma na Ho-

tavljah in izpred Turistične informacijske točke v Poljanah. Startna mesta bodo torej v štirih občinah, kolesarjenje pa bo potekalo po različnih etapah Loške kolesarske poti. Cilj udeležencev bo pri koči na Blegošu, kjer bo poskrbljeno za topel obrok, pijačo in zabavo. Udeležence pričakujejo do 12.00 ure, saj bo nato sledilo še žrebanje nagrad sponzorjev kolesarskega vzpona. Vabljeni tako kolesarji kot pohodniki.

Euro Selca 2004

12. junija bo v Selcih mali nogometni turnir, katerega nagradni sklad je 250 tisoč slovenskih tolarjev. Dnevno-nočni nogometni turnir se bo začel ob 9. uri in bo trajal do približno 24. ure. Ekipe se bodo pomerile v športnem parku Rovn v Selcih (14 kilometrov od Škofje Loke - Selška dolina) in po potrebi na igrišču v Dašnici v Železnikih. Informacije in prijave sprejemajo do srede, 9. junija, do 18. ure na 031/723 925, 04/51 47 776.

Kolesarski maraton češenj

V soboto, 12. junija, organizirajo v Goriških Brdih 9. Kolesarski maraton češenj: Ljubljana - Črni vrh - Ajdovščina - Dobrovo. Maraton se začne ob 8.30, proga je dolga 108 kilometrov.

Več informacij na telefonskih številkah: 05/33 10 102, 05/300 27 78 in 01/257 25 70.

Alenka Brun

Bled na rolerjih jeseni

Bled - Vsoboto je odpadla prireditel Bled na rolerjih 2004, ki je že tradicionalnega značaja. Že proga ob idiličnem Blejskem jezeru je verjetno razlog, da se na tem tekmovanju vsako leto zbere več kot 200 rekreativcev in družin, navdušenih roleristov. Minulo soboto pa jo je organizatorjem zagodlo vreme, tako da so prireditel prestavili in se boste lahko šestega tekmovanja v rolanju udeležili jeseni.

A.B.

LOČANKA
www.gorenjskiglas.si
GORENJSKI GLAS d.o.o., Znanja ul. 1, Kranj

Diplomatski golfski turnir na Bledu

Bled - Konec maja je na blejskem igrišču za golf potekal diplomatski golfski turnir ob tisočletnici Bleda. Turnir je bil organiziran na pobudo dr. Ernesta Petriča, veleposlanika RS na Dunaju, glavna organizatorja pa sta bila Golf in kamp Bled ter Klub diplomatov in poslovnežev z Dunaja.

Kar 64 igralcev oz. 32 parov je igralo po sistemu Texas Scramble, stablefords; slovenski in avstrijski poslovneži ter diplomati in veleposlaniki z Dunaja. V paru z dr. Ernestom Petričem je igral dr. Johaness Kyrle, generalni sekretar na Zunanjem ministrstvu Avstrije.

V.S.

Dopust je čas za branje!

Za denar moraš imeti dober nos!

GALILEO

Najdonosnejši slovenski posebni vzajemni sklad v zadnjih treh letih: + 160,63 % (v SIT)

1.000.000 SIT → 2.606.300 SIT
(1.6. 2001) (1.6. 2004)

zaupanje ima ime - vzajemni skladi KD

www.kd-group.si

KD Investments, d.d.s., Celovška cesta 206, 1000 Ljubljana, upravlja posebne vzajemne skladi Galileo (raznolični), Rastko (delovni) in KD Bond (obvezniški). Perspektivni posebnosti vzajemnih skladov v upravljanju KD Investments so med delovnim časom brezplačno na voljo na spletni strani: na spletni strani: www.kd-group.si, kjer so v vsakršni obliki dostopni tudi podatki in letna poročila ter pregledni vzajemnih skladov KD. Vlagatelj ima poleg prostorske pravice tudi do brezplačnega izvoda letnega ter celoletnega poročila. Realizirani prejemki donosi niso zagotovljeni, saj donosne v prihodnosti. Galileo vrednostni točka izmenjavega sklada je odvisen prejemkov od starija na trgu vrednostnih papirjev. Vrednost točke letno raste ali pada, zato se tudi pridobiti donosi letno raste ali niži kot v preteklosti. Tekoči prodaji so dnevno objavljene v časopisih Delo, Dnevnik, Finance in Večer. Vstopna provizija znaša za posebne vzajemne skladi Galileo in Rastko 3 %, za posebni vzajemni sklad KD Bond pa 2 %, kataloško obsejane donosnosti na sredstva izražena za vsako leto prejeto.

Varčevanje v posebnih vzajemnih skladih Galileo, Rastko in KD Bond lahko dopolnite z življenjskim zavarovanjem, kar vam omogoča Fondpolica.

Za dodatne informacije se obrnite na www.slovenica.si ali 080 30 30.

Ko se boste odpravili na počitnice, vzemite s seboj tudi časopise in v miru preberite vse tisto, za kar sicer ni časa. Ali še bolje, naročite Gorenjski glas na naslov, kamor boste odpotovali. Prinesli vam ga bomo kamorkoli v Sloveniji in na Hrvaškem.

Spremembo z vašimi podatki (ime, priimek, stalni naslov, naročniška številka), z začasnim naslovom in s terminom nam sporočite vsaj en teden pred odhodom na dopust, po elektronski pošti: narocnine@g-glas.si ali po telefonu: 04/201 42 41.

Gorenjski glas, poltednik z brezplačnimi prilogami:
- vsak petek televizijska priloga TV OKNO
- enkrat mesečno revija MOJA GORENJSKA
- devet REGIONALNIH PRILOG
- ob koncu leta letopis GORENJSKA

Novim naročnikom nudimo časopis prve tri mesece brezplačno (pri naročilu za vsaj eno leto), darilo in druga ugodnosti. Pred tem se lahko odločite tudi za poskusne brezplačne izvide. Prijazno vabljeni v družbo naročnikov Gorenjskega glasa.

Gorenjski glas za vas beleži čas. V dobrem in slabem. V veselju in žalosti. Gorenjski glas je ogledalo, v katerem se zrcali Gorenjska, z njo Slovenija in svet. Za vas sprašujemo, kaj je novega. Zaradi vas zastavljamo tudi neprijetna vprašanja. In poskrbimo za sprostitvev in zabavo. Samo zaradi vas predemo misli. Naglas. Vaš Gorenjski glas.

GORENJSKI GLAS

www.gorenjskiglas.si

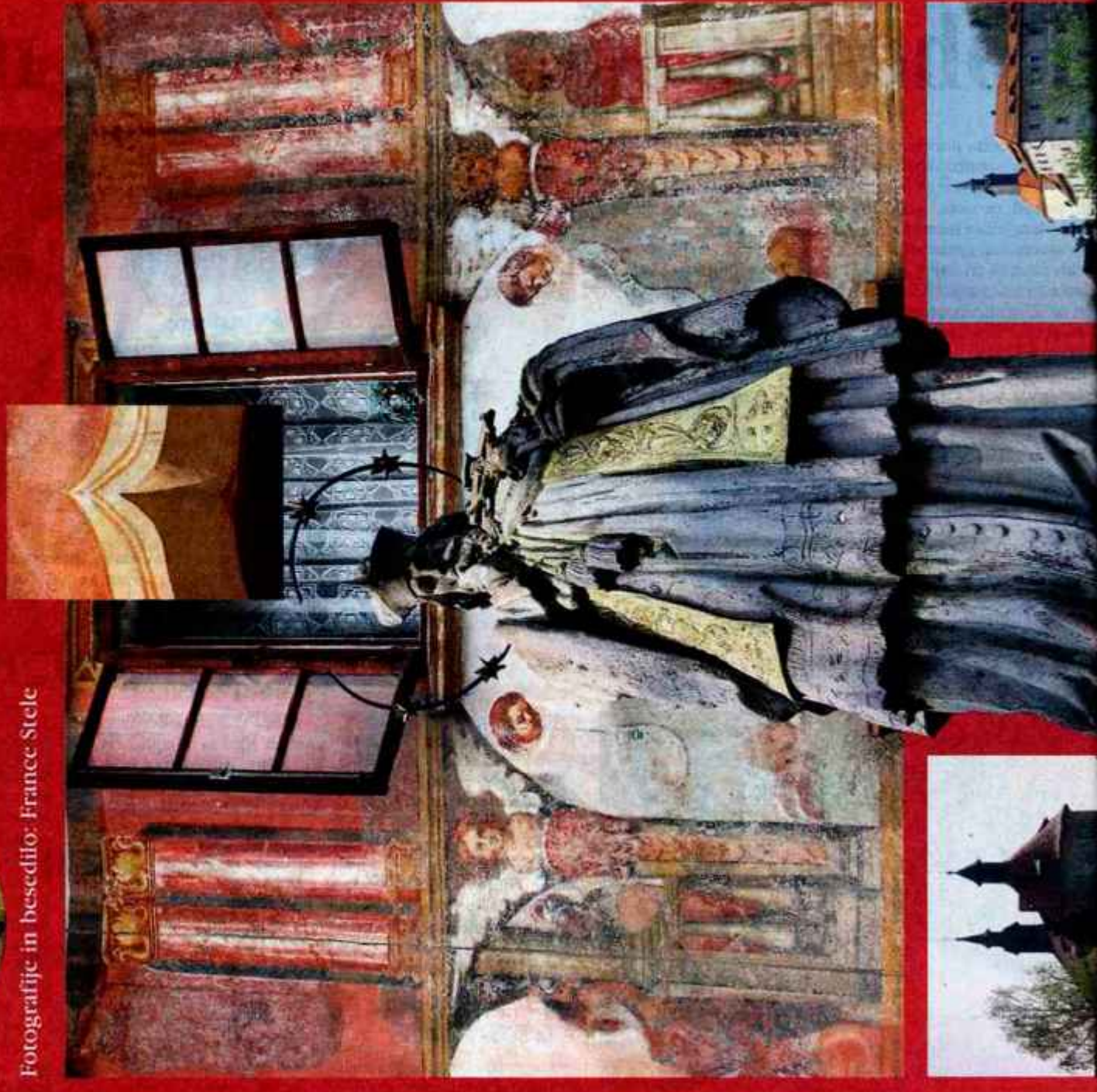

GORENJSKI GLAS

pisana LOKA

Fotografije in besedilo: France Stele

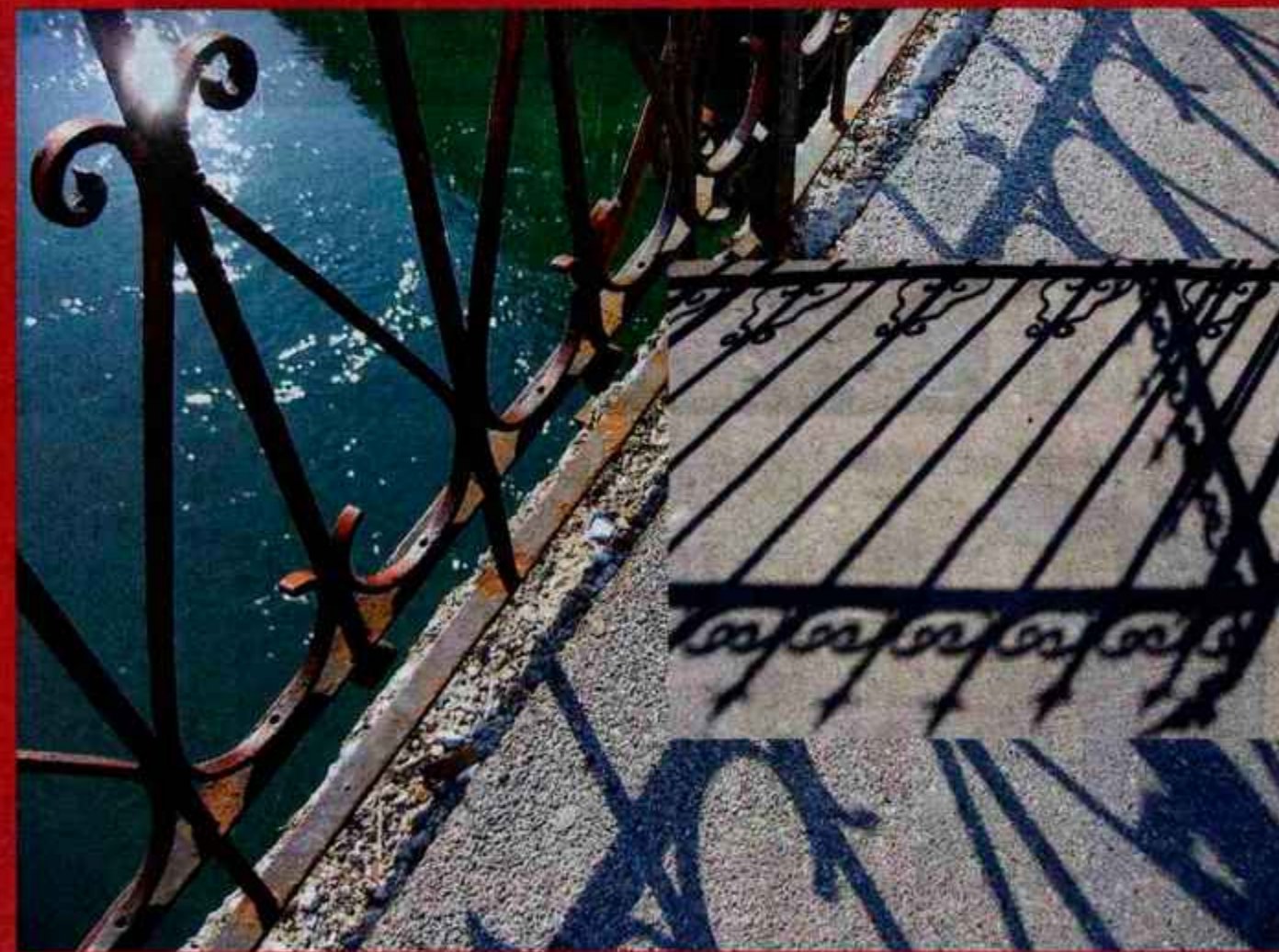

**Pisana Loka,
Kamenk krasán.
Národna**

Škofja Loka se je razvila v sotočju Poljanske in Selške Sore. Najprej se je imenovala Loka, kar naj bi pomenilo območje ob reki, pridevnik Škofja pa je dobila po freisinških škofih, ki so z darilno listino iz leta 973 dobili zemljiško posest v upravo od nemškega vladarja Otona II. Freisinški škofje so tod gospodovali vse do leta 1803, ko je bila Škofja Loka vključena v državno imetje avstrijske cesarske hiše. Mesto se je skozi svoj zgodovinski razvoj oblikovalo na dveh terasah: na zgornji je nastal starejši gosposki trg, na spodnji pa je teklo življenje skromnejšega loškega prebivalstva. Velik del mestnega obzidja je še vedno ohranjen, na vrhu ga zaključujejo stavbe znamenitega Loškega gradu.

Enega najbolj slikovitih starih slovenskih mest se je v narodni pesmi oprijelo ime PISANA LOKA – zaradi poslikanih in okrašenih fasad predvsem gornjega trga. Mnogo teh lepôt se je ohranilo v naš čas...

ZADETEK.com

Vsako sredo na Radiu Kranj ob 19.30

Vsak mesec priloga Organon-ov ZADETEK

Vsak torek v Gorenjskem Glasu

Organizator

Peter Volf

Leto je hitro naokoli, obdobje dolgih predavanj je mimo in za večino slovenskih študentov se je začelo dolgo vroče poletje. Kako ga bo kdo preživel? Po zadnjih raziskavah sodeč se bo večina študentov odpravila na počitniško delo preko študentskih servisov. Kakšne spremembe čakajo slovenske študente na tem področju, pa nam je razložil Peter Volf, prodekan za študentska vprašanja na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju.

Veliko je govora o novem zakonu o dohodnini. Zakaj? "Nov zakon o dohodnini zelo grobo posega v same temeljne pravice študentov. S takšnimi spremembami zakona o dohodnini, ki so ga predlagali predstavniki vlade RS, naj bi se letna osnova za delo preko študentskega servisa znižala iz 1.550.000 tolarjev na 670.000 tolarjev, kar je seveda povzročilo velik val negotovosti med študenti. Po dolgotrajnih pogajanjih ter legitimni pobudi o referendumu z vseslovensko akcijo zbiranja podpisov so kasneje to letno osnovo dvignili na 1.200.000 tolarjev."

Kako pa je s samo obdavčitvijo in njeno stopnjo? "Vlada RS je predlagala uvedbo t.i. akontacij dohodnine. Prvotno naj bi v praksi takšen predlog pomenil, da bi država na celoten prihodek dela preko študentskih servisov zadržala 25 odstotkov zasluženega zneska kot t.i. akontacijo. Če bi na letni bazi študent presegel cenzus v višini 670.000 tolarjev (kasneje povečan na 1.200.000 tolarjev), bi država slednje vzela kot obdavčena sredstva. Po pogajanjih smo študentski predstavniki kasneje dosegli sporazum, pri katerem se naj bi znesek akontacije 25 odstotkov stopnje zmanjšal na 12,5-odstotno stopnjo, vendar le do mesečnega zneska 74.000 SIT."

Bodo torej morali študenti delati več za isti denar? "Definitivno! Za okoli polovico študentov, ki so si prisiljeni denar za študij zaslužiti s študentskim delom preko študentskih servisov, pomeni, da bodo morali delati več za isti denar. Država bi se morala bolj zavedati, da je študentsko delo temeljna pravica, saj si študentje z njim vsaj delno lahko izboljšajo svoj socialni položaj, ki jim ga država ne ponuja, hkrati pa pridobivajo bogate delovne izkušnje, ki so za vsakega delodajalca še kako pomembne."

Pred kratkim je bila opravljena tudi zelo kompleksna raziskava na področju študentskega življenja ...

"ŠOUM kot krovna organizacija študentov mariborske univerze je v sodelovanju s strokovnjaki s Pedagoške fakultete UM (oddelek za sociologijo) letos že tretjič opravila temeljno anketno raziskavo, ki pokriva vsa področja študentskega življenja študentov Univerze v Mariboru. Sama raziskava je zajemala več kot 1.200 anketirancev, kar predstavlja eno desetino populacije vseh rednih študentov UM (brez absolventov) in tudi dober podatek za samo reprezentativnost vzorca."

Kakšni so bili rezultati?

"Ena pomembnejših ugotovitev je bila, da je področje štipendiranja v Sloveniji izjemno slabo, saj 48 odstotkov študentov ne prejema nobene oblike finančnih pomoči za študij (štipendija, ipd.), kadrovske štipendije pa prejema zgolj 10,7 odstotka študentov. Ugotovilo se je tudi, da povprečni mesečni odhodki študentov znašajo 69.000 tolarjev. V veliki večini ta znesek predstavlja strošek najemnine, hrane, prevoza, vedno dražje študijske literature, stroške raznih strokovnih ekskurzij, stroške za obšolsko izobraževanje, oblačila in obutev, ipd. Pri vprašanju, kje v tujini bi študentje najraje študirali, je bila na prvem mestu Nemčija. Sledijo še Španija, Nizozemska, Anglija, Avstrija, Švica in Italija."

Kakšne možnosti študija v tujini imajo študentje Fakultete za organizacijske vede?

"Področje mednarodnega sodelovanja je področje, ki mu FOV namenja izredno veliko pozornosti. Naši študentje lahko študirajo na mnogih uglednih evropskih univerzah, med drugimi tudi na nemški Univerzi iz Trierja, na Finskem, na Češkem."

Raziskava se je posvetila tudi študentskim medijem. Kakšna je branost Časopisa študentov Gorenjskega Organon?

"Med 11 študentskimi tiskanimi mediji študentov UM je časopis Organon z 11-odstotno branostjo anketirancev na 4. mestu. Če upoštevamo, da smo dislocirana fakulteta Univerze v Mariboru, anketa pa je zajela vse študente UM, smo lahko na FOV zelo zadovoljni, da imamo tako bran študentski časopis."

Polona Ramšak

Spet prihaja k nam...

Kranfest

Prešernovo mesto Kranj v svojem čudovitem starem mestnem jedru ponuja čudovito arhitekturo, ki je bila postavljena tudi izpod rok Jožeta Plečnika, in nepozabno pokrajinsko sožitje mesta z bližnjimi vrhovi. V času poletja, ko mesto sameva, se v zadnjih dneh julija ulice spremenijo v najbolj množično prireditev na Gorenjskem - Kranfest.

Organizatorji pripravljajo bogat zabavni program...

Mesto Kranj se bo spremenilo v gostinsko vas z bogato kulturno izbiro. V vrtljaku dogajanja pa ne bo manjkala niti zabavišni park, vožnje z balonom, Info Press center z vsemi potrebnimi informacijami o uličnih dogajanjih in veličasten ognjem, ki se bo razplamtel nad mestom. Z razumevanjem številnih podjetij, gospodarstva ter okolja in z njihovo pomočjo pa je Kranfest oaza najboljših počitnic.

V okviru prireditve Kranfest se odvija tudi tradicionalna prire-

Kranfest znova bo.

...za takšne in ...

...drugačne okuse.

ditev Kranjska noč, ki se letos odvija že 22. leto zapored.

Prireditve, ki jo Zavod Mladinska mreža pripravlja že od leta 2001, so Kranjčani in obiskovalci Kranja vzeli za svojo in jo tudi zadovoljni obiskujejo, saj se za vsakega najde nekaj.

Prepričani smo, da bo tudi letošnji dogodek prepoln pozitivnih vibracij, zato vas že 22-letno vabimo, da doživite vrhunec poletja v objemu festivala.

Polona Ramšak,
Zavod Mladim
Foto: Bojan Okorn

Ne prezrite...

Festival književnikov

Velenje bo ta teden v znamenju tretjega slovenskega književniškega festivala, ki ga skupaj pripravljata Velenjska knjižna fundacija in mariborska Študentska založba Litera. Organizatorji so tudi letos pripravili izbran strokovni program z aktualnimi simpozijimi omizji, literarnimi pogovori, gledališkimi predstavami, koncerti, književnimi branji, priložnostnimi razstavami ipd. Danes bodo podelili tudi Pretharjevo nagrado mednarodno zaslužnemu razširjevalcu - ambasadorju slovenske književnosti, ki jo bo prejel avstrijski prevajalec Ludvik Hartinger.

Skok iz letala

Minulo nedeljo je Klub študentov Kranj organiziral skok s padalom iz letala v tandem. Adrenalinski navdušenci so iz letala Antonov 2, podjetja Falcon Air skakali na letališču v Lescah. Ta teden pa KŠK prav tako v Lescah organizira padalsko šolo, ki bo potekala od 10. do 13. junija. Dodatne informacije in prijave so možne na info točki KŠK na Glavnem trgu v Kranju.

Foto: Bojan Okorn

Zgodilo se je... Tekoči izzivi ...

Celica praznovala prvi rojstni dan

Mladinsko prenočišče Hostel Celica na Metelkovi v Ljubljani je prejšnji teden praznovalo prvo obletnico delovanja. Posebnost Celice je 20 umetniško preurejenih sob, ki so nastale iz nekdanjih zaporniških celic. V slabem letu je v Celici prenočilo več kot 10.000 gostov. Povprečna zasedenost sob je bila 95 odstotna. Zadnje tedne pa povpraševanje presega ponudbo za okoli 30 postelj. Hostel Celica je nedavno prejel dve pomembni priznanji. Arhitekturna skupina Sestava je prejela plaketo Mestne občine Ljubljana za izjemno arhitekturno in likovno stvaritev, hostel pa je prejel še nagrado Zlati sejalac Slovenske turistične organizacije za najbolj kreativni in inventivni turistični proizvod.

Rolanje po mestu

Minulo nedeljo se je na ulicah Maribora zbralo blizu 100 ljubiteljev rolanja, ki so se podili po mariborskih ulicah. Za dobro vzdušje med rolanjem je skrbel didžej na tovarnjaku, ki je vodil četrto športnikov, med katerimi niso manjkali niti najmlajši. Rolanje so spremljali policisti na motorjih. Organizatorji so veselo poučilo rolanje vsem športnim ljubiteljem brez startnine. Kmalu naj bi se podobne športne prireditve zgodile tudi v drugih slovenskih mestih.

Beno Fekonja

Osmica na Krasu. Priprave nanjo so se začele pred dvema mesecema. Določili smo kraj in čas. Vse ostalo je steklo samo. Punce na marketingu so prevzele organizacijo. Od A do Z. Manjkali niso niti ljudje dobre volje. Avtobus se je pod težo pesmi šibil tja in nazaj. Če se ne veste kaj je to osmica, morate poizkusiti. Tega se preprosto ne da razložiti. Ampak naslednji dan potrebujete čas za počitek.

Nekaj dela čaka ta teden tudi svetovalec župana za prostor. Naslov zadnjih sej Mestnega sveta Mestne občine Kranj bi lahko bil "Vsi županovi ljudje". Kdor je kdaj bil v dobrih odnosih z županom, naj jih nemudoma prekine, kajti kaj hitro se mu lahko zgodi, da se bo na naslednji seji znašel tudi sam pod točko dnevnega reda. In seveda nemilostjo svetnikov. V tej zgodbi je jasno samo to, da se ne ve več, kdo je koalicijski in kdo opozicijski. In še dejstvo: pred afero poslovnih prostorov na Koroški je opozicija igrala relativno pasivno vlogo proti koaliciji, sedaj pa nekatere politične stranke in liste iz koalicije igrajo zelo močno opozicijsko vlogo in dejanska opozicija jih pri tem samo opazuje in se uči. Enkrat je potrebno začeti. Pa adijo, Gorenjska.

Beno Fekonja

KRANJ FEST

22. tradicionalna Kranjska noč
28. - 31. julij 2004
www.kranfest.com

Najlepše počitniške koticke poiščete že doma

Če ste letos sklenili, da vsaj delček počitnic ali nekaj prostih dni preživite v enem od neodkritih koticov Slovenije, se lahko o tem, kje spati in kaj si ogledati, odločite že doma

Bled - Pred dnevi je luč svetovnega spleta ugledala prenovljena stran www.sloveniaholidays.com, ki pa ni zanimiva samo za tujce, ki prihajajo v Slovenijo, temveč jo lahko s pridom izkoristimo vsi, ki za konec tedna ali morda celo za počitnice sklenemo, da bomo odkrivali kar domače kraje in pokrajine. Za izčrpane informacije na strani je poskrbel Matjaž Kristan z Bleda, ki s svojimi sodelavci pri Dalei skrbi, da si počitniški kraj, njegove znamenitosti, predvsem pa možnost namestitve natanko ogledate in rezervirate kar od doma.

"Doma imamo dolgoletne izkušnje v turizmu, saj starši že več kot trideset let oddajajo apartmaje in sobe. Ko smo pred časom ugotovili, da na svetovnem spletu manjka skupna podrobna predstavitev tako imenovanih namestitvenih enot pri nas, sem prišel na idejo, da to naredim kar sam. Res je sicer, da v Sloveniji je nekaj tovrstne ponudbe, vendar jo tako natančno kot mi ne predstavlja nihče. Tako na primer obiskovalec naše spletne strani najprej poišče regijo, ki ga zanima za obisk, nato poišče kraj in vso njegovo ponudbo: od možnosti namestit-

Iz domače sobe se lahko pozanimamo, kje prespati, kaj pojesti, kaj si ogledati... ko se na primer odpravite v Prekmurje.

ve do dodatne ponudbe gostinstva, nakupov, kaj početi v prostem času, kako je v kraju poskrbljeno za storitve, vezane na zdravje in lepoto, kulturo ... skratka vse, kar vas zanima, ko obiščete določeno kraj oziroma pokrajino. Veliko je na naših spletnih straneh že moč najti, sodelavci pa se trudimo, da bi bilo vsak dan informacij še več. Tako naj bi strani obogatili tudi s tematskimi sklopi, kot so na primer kolesarske poti, nakupi različnih vozovnic, posebne ponudbe zgodovinskih mest in podo-

bno," pravi **Matjaž Kristan**, ki pa pri svojem delu na žalost ugotavlja, da je pri nas malo zanimanja za turistično povezovanje.

"Mi smo zelo odprti za vsakršno sodelovanje med ponudniki podobnih storitev, oziroma z vsemi, ki se ukvarjajo s turizmom. V Sloveniji je namreč velik problem, ker se vsak zapira v svoje okvire in tudi mi smo že nekajkrat naleteli na zaprta vrata, čeprav bi bil obojestranski interes, da se povezujemo," tudi dodaja **Matjaž Kristan**.

Vilma Stanovnik

www.gorenjski-glas.si

PREJELI SMO

Odprto pismo gospodu županu Bleda, Jožetu Antoniču

Zaradi dogajanj na Bledu v zadnjem tednu, ki jih je sprožila izredna seja občinskega sveta 2.6.2004, zaradi ravnanja občinskih svetnikov, zaradi ne vključevanja javnosti v postopek spremembe Odloka o razglasitvi povirij, močvirij in rastišč redkih rastlin v Občini Bled, ki po zakonu mora biti javen, Vam pošiljam to pismo.

Povirje in mokrišče Berje je v območju potopitvenih površin izravnalnega bazena doinstalacije HE Moste. Ta bazen naj bi omogočil varovanje struge Save pred sedanjem nenaravnim nihanjem gladine in naj bi preprečil nadaljnjo erozijo bregov. Potopitev torej bi naj preprečila erozijo. Del tega povirja naj bi projekt izravnalnega bazena začel z nasipom, ker naj bi ga voda slej kot prej odnesla. S študijami, ki jih je izdelal Biološki inštitut Jovana Hadžija, ZRC - SAZU, investitorji (SEL), dokazujejo, da se ogrožene rastline, kot so loeslova grezovka in navadna rezika, nahajajo tudi na drugih rastiščih v okolici. Za tiste z Berja pa naj bi bili v projektu predvideni nadomestni življenjski prostori, ki jih bo povezovala učna pot.

Nadomestni življenjski prostori so višek brezobzirne investitorske in politične arogance. Prav tako pa je arogantna trditve, da naj bi bil projekt zasnovan tako, da naj bi omogočal tudi priložnosti ob novonastalem jezeru za razvoj turistično-

rekreativnih dejavnosti, kot so denimo veslanje, smučanje na vodi, ribištvo, kolesarjenje in pohodništvo. Da je ta trditev nerealna, dokazuje primer akumulacije Moste, ki je nikakor ni možno vključiti v turistične ali rekreativne vodne dejavnosti zaradi velikega nihanja oziroma praznjenja akumulirane vode, kljub čistejši vodi, ki je posledica opustitve proizvodnje in posodobitve proizvodnih postopkov. Celotno Elan iz Begunj ni uspel vzpostaviti testnega centra za del svoje proizvodne dejavnosti.

Zato od Vas, gospod župan, zahtevam:

- da vključite v postopek sprejemanja Spremembe občinskega Odloka o razglasitvi povirij, močvirij in rastišč redkih rastlin v Občini Bled Zavod RS za varstvo narave, kot to predpisuje Zakon o ohranjanju narave,
- da mora predlog spremembe vsebovati vse potrebne sestavine (kar opozarja Direktor za lokalno samoupravo) in jih določa Zakon o ohranjanju narave,
- da seznanite javnost s predlagano spremembo Odloka (58. člen Zavod RS za varstvo narave), kar se izvede na način, ki ga predpisuje 57. člen Zakona o ohranjanju narave,
- da javno razgrnete kartografsko in drugo dokumentacijo,
- da določite, koliko časa bo dokumentacija na ogled in rok za sprejemanje pripomb,
- da navedete organ, ki bo sprejemal te pripombe,
- da omogočite obravnavo po krajevnih skupnostih,
- da ne ravnete v nasprotju s 73. členom Ustave RS, ki določa, da država in lokalne skupno-

sti skrbijo za ohranjanje naravne dediščine,

- da v skladu z občinskim statutom gradivo predhodno (pred javno obravnavo) posredujete občinskemu odboru (predvsem Odboru za prostor) v obravnavo,

- da ne podležete pritiskom svetnikov, ki vztrajajo v predlaganem postopku Spremembe, ki je evidentno v nasprotju s postopkovnimi določbami Zakona o ohranjanju narave.

Poudarjam:

- da je povsem nerazumljivo, da v postopku sprejemanja Spremembe odloka ni bilo pridobljeno mnenje Zavoda RS za varstvo narave, Območne enote Kranj in nedopustno, da s strani Občine Bled Zavod niti ni bil obveščen o aktivnostih,

- da so bile na izredni seji dne 2.6.2004 kršene osnovne človekove pravice, saj smo prisotni zahtevali javno obravnavo zato, ker je predhodno kot župan niste zagotovili in je našo zahtevo svet zavrnil,

- da ste sicer ravnali po Statutu občine in dali na glasovanje predhodno prijavljene govornike, vendar pa bi lahko kot župan kljub neizglasovanju sveta posredovali in omogočili vsem, da izrazijo svoja mnenja,

- da je Sprememba Odloka neposredno povezana z projektom Doinstalacije in potopitvenih reke Save in je vsako drugačno pojasnjevanje čisto sprenevedanje.

V upanju, da boste zmogli dovolj modrosti in da boste upoštevali dobronamerne zahteve, Vas lepo pozdravljam!

Član Odbora za rešitev Save Dolinke: Damjan Jensterle, univ. dipl. inž. arh.

GORENJSKI GLAS Uradni vestnik Gorenjske

8. junija 2004

Številka 16

B. - I.

4. Izpodbijane določbe odlokov o nadomestilu iz 1. točke izreka odločbe naj bi bile v neskladju s VI. poglavjem ZS284, ker je pobudnica na njihovi podlagi plačala nadomestilo od zemljišč, na katerih so objekti in naprave, ki tvorijo omrežje za distribucijo elektrike.

5. Ustavno sodišče je že v odločbi št. U-I-347/02 z dne 11. 3. 2004 (Uradni list RS, št. 29/04) odločilo, da presoja odloke o nadomestilu in spremembe odlokov, sprejete do 30. 6. 2003, še po predpisi, ki so veljali pred uveljavitvijo 218. člena ZGO-1. Ker izpodbijane določbe odlokov ne veljajo več, Ustavno sodišče presoja take predpise le, če obstaja pravovarstvena potreba pobudnice. Ker so bile pobudnice na njihovi podlagi izdane odločbe o odmeritvi nadomestila, izkazuje pravi interes za njihovo oceno (1. točka izreka). Ustavno sodišče je pobudo v tem delu sprejelo in glede na izpolnjen pogoje iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju ZUUS) nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

6. Izpodbijane določbe obravnavanih odlokov so sicer različno urejale odmero nadomestila od zadržanih stavbnih zemljišč, na katerih je električno omrežje. Vendar so z njimi vse lokalne skupnosti opredelile kot zadajena stavbna zemljišča oziroma poslovne površine, od katerih se odmerja nadomestilo, tudi površine, na katerih je električno omrežje. Posamezne lokalne skupnosti kot sestavne dele tega omrežja poleg napeljav oziroma "vodov" navajajo še npr.: razdelilne, stopne postaje in podobno. Pri tem izpodbijane določbe odlokov določajo tudi velikost teh zemljišč (v kvadratnih metrih), ki pripadajo posameznim objektom oziroma napeljavam električnega omrežja ali so potrebne za njihovo redno rabo in vzdrževanje.

7. V času veljavnosti izpodbijanih določb odlokov je na podlagi prve alineje 56. člena ZS287 veljala uredba o plačevanju nadomestila, kot izhaja iz VI. poglavja ZS284. V tem poglavju ZS284 v 56. členu določa, da se za uporabo stavbnega zemljišča plačuje nadomestilo na območjih, ki so naštetja v nadaljevanju, in na drugih območjih, ki so opredeljena vsaj z vodovodnim in električnim omrežjem. Takšna območja v lokalni skupnosti določa občina z odlokom o nadomestilu. Pojma zadržano in neizkoriščeno stavbno zemljišče, od katerega se na teh območjih plačuje nadomestilo, opredeljuje 60. člen ZS284. Pri tem dopušča, da so takšne površine tudi poslovne površine zemljišč, ki so namenjene poslovnim dejavnostim, kot so nepokrita skladišča, parkirišča, delavnice na prostem in podobno. Po 61. členu ZS284 lokalne skupnosti pri določanju nadomestila upoštevajo med drugim: opremljenost stavbnih zemljišč s komunalnimi ter drugimi objekti in napravami, možnost priključitve na te objekte in naprave.

8. Ustavno sodišče je že v odločbi št. U-I-347/02 navedlo, da so nekatere lokalne skupnosti neupravičeno opredelile zadajena stavbna zemljišča, na katerih so objekti, naprave in omrežja za prenos in distribucijo elektrike, kot poslovne površine, namenjene poslovnim dejavnostim. Tudi v obravnavanem primeru je tako. Nadomestilo predstavlja odmero za uporabo zadajena stavbnega zemljišča, ki je komunalno opremljeno. Zemljišča, na katerih je energetska infrastruktura, imajo posebno naravo, ki jo tvori pomen tega omrežja. Ta infrastruktura zagotavlja dostopnost električne energije. ZS284 upoštevata opremljenost stavbnih zemljišč s to infrastrukturo. Po 61. členu ZS284 lahko lokalne skupnosti vrednotijo zemljišča med drugim tudi glede na njihovo opremljenost z električnim omrežjem. Takšno vrednotenje stavbnih zemljišč plačila na višino odmerjenega nadomestila tako, da uporabniki stavbnih zemljišč že v okviru nadomestila plačajo njihovo opremljenost s to infrastrukturo. Zato so izpodbijane določbe odlokov, ki uvrščajo zemljišča, na katerih so daljnovodi ali objekti, namenjeni prenosu in distribuciji električne energije, med poslovne površine, namenjene poslovnim dejavnostim, v neskladju s 60. členom ZS284. Lokalni skupnosti sta imeli po navedenem pravico do nadomestila le od poslovnih površin stavb pobudnice. Ugotovitvi neskladnosti je dala Ustavno sodišče učinek razveljavitve, saj bo pobudnica v odprtih postopkih pred pristojnimi organi lahko zagotovila odpravo posledic, ki so ji nastale z nezakonitimi akti lokalnih skupnosti.

9. Ker je Ustavno sodišče ugotovilo neskladnost določb teh predpisov že zaradi zgoraj navedenih neskladnosti, ni ocenilo še drugih odlokov pobudnice.

B. - II.

10. Pobudnica izpodbija določbo iz 2. točke izreka odločbe odloča, da je bila v neskladju s VI. poglavjem ZS284, ker je predpisovala nadomestilo od zemljišč, na katerih ima daljnovode, stopne in razdelilne postaje. Ker gre za določbo predpisa, ki se ne uporablja več, lahko Ustavno sodišče o njeni ustavnosti in zakonitosti odloča ob izpolnitvi pogojev iz 47. člena ZUUS. Eden izmed pogojev je pravovarstvena potreba pobudnice. Ta obstaja, če bi se z ugotovitvijo morebitne neustavnosti oziroma nezakonitosti izpodbijane določbe predpisa pobudnica pravni položaj izboljšala. Ker je pobudnica s pritožbo v davčnem postopku uspešna in v ponovljenem postopku za sporne površine zemljišč ni bilo odmerjeno nadomestilo ter že plačani znesek pobudnici vrnjen, niso izpolnjeni pogoji iz 47. člena ZUUS. Ustavno sodišče je zato pobudo v delu, ki se nanaša na izpodbijano določbo predpisa iz 2. točke izreka odločbe, zaradi pomanjkanja pravnega interesa zavrglo.

C.

11. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 47. člena in 25. člena ZUUS v sestavi: podpredsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki Lojze Janko, mag. Marija Kršinar Kramberger, Mojica Modlijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Štrk in Jolita Tratnik. Odločbo je sprejelo soglasno.

Številka: U-I-259/02-14
Datum: 20. 6. 2004

Podpredsednik
dr. Janez Čebulj

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti druške Elektro Gorenjske, d.d., Kranj, ki jo zastopa mag. Jožef Subic, odvetnik v Ljubljani, na seji dne 20. maja 2004

odločilo:

- V neskladju z zakonom so bili:
  - Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradno glasilo Občine Predvor, št. 9/97, 3/99, 7/99 in 2/2000) v Občini Predvor
  - Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Občine Predvor (Uradno glasilo Občine Predvor, št. 14/01)
  - Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Železniki (Uradni vestnik Gorenjske, št. 35/99)
- Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 6. a člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradni vestnik Gorenjske, št. 3/98, Določbe novice, Uradne objave Občine Radovljica, št. 5/2000 in 13/01) v Občini Radovljica se zavrže.

Obrazložitev

A.

1. Pobudnica je zavezanica za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju nadomestilo) na območju, na katerih velja v izreku navedeni predpis. Navaja, da pred uveljavitvijo izpodbijanih določb predpisov ni plačevala nadomestila od zemljišč, na katerih ima električno omrežje. Občine naj bi to obveznost predpisale po uveljavitvi Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97 - v nadaljevanju ZS297). Po izpodbijanih predpisih naj bi plačevala nadomestilo od zemljišč, ki imajo parcelne številke in so na njih objekti. Hkrati naj bi plačevala tudi od zemljišč, ki nimajo parcelnih števil in so na njih daljnovodi in kablovodi, za postavitev in napeljevanje katerih si je pridobila služnostno pravico od lastnikov zemljišč. Ti naj bi od njih plačevali dajate, ker zemljišča uporabljajo, saj v prostorskih planih niso opredeljena kot stavbna zemljišča. Zemljišča naj ne bi izpolnjevala pogojev, ki jih za uvedbo nadomestila predpisuje Zakon o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 18/84 in nast. - v nadaljevanju ZS284) in 2. člen ZS297. Električno omrežje naj bi bilo po 57. členu Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99 - v nadaljevanju EZ) infrastruktura, ki stavbna zemljišča opremlja, in šele na takšnih zemljiščih je, na podlagi 39. in 40. člena ZS297, dovoljena gradnja. Zato naj to omrežje ne bi predstavljalo gradbenih objektov, za katere se plačuje nadomestilo. Izpodbijani predpisi naj bi arbitarno določali tudi kriterije za odmero nadomestila tako, da obravnavajo zemljišča vrednotijo z večjim številom točk kot druga zemljišča. Njene obveznosti naj bi bile zato višje, čeprav izjemnih ugodnosti v zvezi s pridobitvenimi dohodki nima, saj kot javno podjetje izpolnjuje gospodarsko javno službo. Ker naj bi izpodbijane določbe odlokov urejale kriterije za odmero nadomestila v neskladju z ZS284, so v neskladju tudi z 2. in 153. členom Ustave.

2. Na poziv Ustavnega sodišča je pobudnica pojasnila, da kljub 218. členu Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02 - v nadaljevanju ZGO-1), ki na novo opredeljuje stavbna zemljišča, za katere se lahko plačuje nadomestilo, velja pri pobudi. Pobudnica pojasnjuje, da odločbe o odmeritvi nadomestila še niso pravomočne (tudi iz leta 2000), v Občini Predvor pa odločbe niti niso bile izdane, temveč je pobudnica plačevala te akontacije nadomestila.

3. Občina Predvor v odgovoru navaja, da je 17. 12. 2003 sprejela Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Predvor (Uradno glasilo Občine Predvor, št. 9/03), ki ureja več plačila nadomestila od objektov in naprav, ki tvorijo električno omrežje. Občina Železniki navaja, da je odmera nadomestila obsegala le zemljišča pod daljnovodnimi stoji in pod transformatorskimi postajami, ne pa tudi zemljišč pod samimi daljnovodi, in meni, da je bila v letih 2000 do 2002 upravičena za te objekte in naprave odmeriti nadomestilo. Podlaga za odmero nadomestila naj bi bile kartografske podlage, pridobljene od pobudnice, in izobrazilni borat primarnega 20 in 35 KV električnega omrežja na območju Občine Železniki. Z uveljavitvijo ZGO-1 naj Občina Železniki leta 2003 ne bi več odmerila nadomestila za zemljišča pod daljnovodnimi stoji in pod transformatorji. Občina Radovljica odgovarja, da zaradi izpodbijane določbe odloka o nadomestilu pobudnici niso nastale finančne obveznosti, saj je bila odločba o odmeritvi nadomestila za stikašče razdelilne postaje odpravljena na podlagi odločbe Ministrstva za finance. V ponovljenem upravnem postopku naj bi bile sporne površine zemljišč, na katerih je zgrajena javna infrastruktura, izločene, znesek preveč plačanega nadomestila v višini 938.512,50 SIT naj bi bil pobudnici vrnjen dne 3. 6. 2003. Občinski svet Občine Radovljica je dne 29. 10. 2003 sprejel nov odlok, ki naj ne bi predpisoval odmere nadomestila za objekte gospodarske javne infrastrukture.

S slovenskimi stroji nad mine

Stroj za iskanje in uničevanje protipehotnih in protitankovskih min, peti po vrsti, je plod domačega znanja, razvilo in izdelalo pa ga je jeseniško podjetje Trademill.

Jesenice, Gozd Martuljek - V svetovnem merilu se 23 podjetij ukvarja z izdelavo strojev za razminiranje. Lani so jih izdelali skupaj 17, od tega sta dva nastala pri Trademillu. Z dejavnostjo je podjetje začelo leta 1999, prvi prototip stroja za razminiranje pa je bil nared leto

kasneje. Najnovejši je peti po vrsti in so ga zadnji teden v maju predstavili na testnem poligonu v Gozdu Martuljku.

"Rotor z vrtenjem verig in kladiv, ki so pritrjeni na koncu verig, povzroči, da kladiva prodrejo v tla 20 do 25 centimetrov in aktivirajo protipehotne oziro-

Voznik je zaščiteno v neprebojni kabini z neprebojnimi stekli. Dodatna zaščita je še na sprednjem rotorju, ki preprečuje delom neeksplozivnih min, da bi dosegli kabino.

ma protitankovske mine. Okoli 60 odstotkov min se pri tem zdrobi in ne eksplodirajo, 40 odstotkov pa se jih aktivira" razlaga Milenko Cvetkovič, partner v podjetju.

Zaenkrat stroje uporabljajo večinoma na območju držav bivše Jugoslavije, predvsem v Bosni in Hercegovini, Srbiji in Črni gori, enega pa tudi v Libanonu. Za izdelavo enega vozila porabijo mesec in pol do dva meseca in pol, cena pa se giblje med 48 in 60 milijoni to-

larjev (200 do 250 tisoč evrov). Pohvale jeseniškim konstruktorjem je izrazil tudi župan **Boris Bregant**. Pričakovali bi, da bodo službe pri nekaterih naših ministrstvih, denimo notranjem, obrambnem ali zunanjem, pokazale zanimanje za projekt, pa žal ni tako. Povabilu na predstavitev se niso odzvali, od vodstva podjetja pa tudi nismo dobili potrditve, da bi jim pomagali vzpostaviti vsaj kakšen stik s tujino, ki to potrebuje.

Mendi Kokot

V Škofji Loki tudi Baski

Škofja Loka - 2. teden podeželja na Škofjeloškem se je začel v kislem vremenu, a dobrem obisku. V soboto je vrata najprej odprla tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov, nato so si obiskovalci ogledali še kmetije z registrirano dopolnilno dejavnostjo. V nedeljo so odprli Čebelarstvo pot.

Na Mestnem trgu v Škofji Loki je bilo v soboto nadvse živahno. Poleg predstavitev blagovnih znamk Dedek Jaka in Babica Jerca so se predstavili tudi društva in institucije, ki delujejo za razvoj podeželja, še posebej zanimiv pa je bil prikaz kmečkih opravil in starih običajev. Predstavili so se tudi lokalni likovniki, organizatorji so z ustvarjalnimi delavnicami pritegnili tudi najmlajše. Poleg gostov iz vse Slovenije je Škofjo Loko obiskala tudi skupina Baskov, med njimi tudi kmetijski minister. Ti so se neuradno sestali z dr. Marijo Markeš, državno sekretarko slovenskega kmetijskega ministrstva.

Jutri bo v okviru tedna podeželja predstavljen program razvoja podeželja za škofjeloško območje, sledil bo ogled kmetij z registrirano dopolnilno dejavnostjo - predvsem prejemnikov predpristopne pomoči Sapard za ukrep turizem. V soboto se bo program zaključil s loško kolesarsko potjo, tradicionalno na Blegoš. **Boštjan Bogataj**

V kulturnem programu je Turistično društvo Davča prikazalo delček iz etnografske prireditve Dan teric. Kljub dežju je trenje lanu privabilo veliko obiskovalcev.

ZARADI ŠIRITVE PROGRAMSKIH VSEBIN
IN POVEČANEGA OBSEGA DELA

ZAPOSILI

NATAKARJE / KUJARJE / SOBARICE

Od kandidatov pričakujemo:

- Primerno strokovno usposobljenost in izobrazbo
- Opravljen vozniški izpit B kategorije in lasten prevoz
- Komunikativnost in pripravljenost dela v teamu

Posebne zahteve za natakarje (-ice):

- aktivno znanje angleščine in pasivno znanje nemščine / italijanščine
- minimalno 1 leto delovnih izkušenj v gostinstvu

Prednost imajo kandidati do 35 let.

Lastnoročno napisano vlogo z življenjepisom nam v 8-ih dneh pošljite na naslov:

Hotel Bellevue, d.o.o., Šmarjetna gora 6, 4000 Kranj,
(s pripisom ZA RAZPIS)

HALO - HALO GORENJSKI GLAS TEL.: 04/201-42-00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Zoisovi 1 v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrta do 11.00 ure. Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

ROZMAN BUS
Rozman Janez, s.p.,
Lancovo 91, Radovljica

Trst, 17.6.; Madžarske toplice 5.8 do 8.8 in 12.8 do 15.8.; Lenti 19.6.; Pelješac ekskluziv od 14.9. do 21.9.; Gardaland 28.6.; Tel.: 04/53-15-249

AVTOBUSNI PREVOZI
PAVEL DRINOVEC, s.p.

TRST 10.6, 24.6; tel.: 533 10 50 ali 041 744 160
Podbrezje 17, Naklo

GLASOV KAŽIPOT →

Prireditve →

Srečanje diabetikov

Kranj - Društvo diabetikov Kranj obvešča, da bo srečanje, ki je bilo predvideno za prejšnjo soboto, 5. junija, in je odpadlo, to soboto, 12. junija, ob 10. uri v brunarici Vila Rogovila. Informacije dobite po tel.: 031 485 490 - komisija, ali 031 485 470 - pisarna.

Veselica PGD Podhom - R

Podhom - V soboto, 12. junija, se bo ob 18. uri pri gasilskem domu v Podhomu začel prevzem motorne brizgalne in vrtna veselica PGD Podhom.

Srečanje ob Valvasorjevem domu - R

Radovljica - Planinsko društvo Radovljica vabi na družabno srečanje ob 50-letnici poveljnega Valvasorjevega doma, ki bo v soboto, 12. junija, ob 11. uri pri Valvasorjevem domu pod Stolom.

Ura pravljic

Tržič - V četrtek, 10. junija, se bo ob 17. uri na otroškem oddelku Knjižnice dr. Toneta Pretnarja začela ura pravljic.

Izleti →

Od Vrat do Bistrice

Kranj - Pohodniška sekcija Društva upokojencev Kranj vabi v četrtek, 17. junija, na izlet od Vrat (Thörl) do Bistrice na Zilji. Odhod avtobusa bo ob 7. uri izpred Creine. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do srede, 16. junija.

Letovanje na Lošinj

Kranj - Društvo upokojencev Kranj vabi svoje člane na 10-dnevno letovanje na Malem Lošnju v hotelu Aurora od sobote, 4. septembra (odhod izpred Creine ob 6. uri), do torka, 14. septembra (povratak pred Creino ob 10. uri). Plačate lahko na tri obroke. Prijavite se v društveni pisarni.

Srečanje upokojencev

Preddvor - Društvo upokojencev Preddvor svoje člane vabi na srečanje upokojencev Slovenije, ki bo v četrtek, 24. junija, na letališču v Slovenj Gradcu. Odhod avtobusa z Bele bo ob 6.50 uri, iz Preddvora pa ob 7. uri. Prijave sprejemajo poverjeniki, v društveni pisarni pa v torek, 15. junija, ob 17.30.

Iz Prtovča na Ratitovec

Šenčur - Pohodniška sekcija DU Šenčur vabi člane na pohod iz Prtovča na Ratitovec. Odhod avtobusa ob 7. uri izpred Pošte v Šenčurju. Pohod bo le, če bo primerno vreme. Prijave sprejemajo poverjeniki, vodja sekcije, tajnica in predsednik društva. Prijavite se lahko tudi v prostorih društva v sredo od 17. do 18. ure. Informacije daje vodja sekcije, tel.: 25 31 591.

Srečanje zamejskih društev

Kranj - Planinsko društvo Kranj vabi svoje člane na 33. srečanje slovenskih zamejskih planinskih društev, ki bo v nedeljo, 13. junija. Odhod posebnega avtobusa izpred hotela Creina bo ob 7. uri. Ob 9. uri je zbor v Selah pri Borovljah, odkoder boste šli na Seteče (1922 m) po planinski poti ali pa v Mrzli log (Koschuta Haus

1.279 m, bolj lahka pot). Prijave sprejemajo v pisarni PD Kranj, ne pozabite na dokument za prestop meje.

V bohinjske gore

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj organizira v nedeljo, 20. junija, izlet v bohinjske gore - na Ablanco (2004m), Tosec (2275m) in planino Uskornico. Odhod izpred hotela Creina v Kranju bo ob 5.30. Prijave in dodatne informacije: Niko Ugrica, tel.: 041 734 049, Stanko Dolensek, tel.: 040 206 164.

Na Komnico

Kranj - Planinsko društvo Kranj vabi svoje člane na planinski izlet na Komnico (Turška glava) na Koroškem, v soboto, 12. junija. Odhod posebnega avtobusa izpred hotela Creina ob 6. uri. Hoje bo za približno 6 ur, hrana in pijača iz nahrbtnika. Prijave sprejemajo v pisarni PD Kranj, tel.: 23 67 850.

Od Vrbskega jezera do Drave

Kranj - Društvo upokojencev Kranj organizira enodnevni izlet na Koroško v torek, 15. junija. Odhod avtobusa bo ob 7. uri izpred hotela Creina. Prijavit se na društvo.

Kozji vrh - Mali Grintovec

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj vas vabi na planinski izlet po redko obiskani, a zelo zanimivi poti med Kozjim vrhom in Malim Grintovcem. Izlet bo v soboto, 19. junija. Odhod s posebnim avtobusom izpred hotela Creina bo ob 6. uri. Prijavite se lahko na običajnih mestih.

Na Višarje

Škofja Loka - Društvo upokojencev Škofja Loka vabi na izleta na Višarje, ki bosta v sredo, 23. juni-

ja, in v petek, 25. junija, obkrajat z odhodom avtobusa ob 7. uri izpred avtobusne postaje v Škofji Loki. Prijave zbiraajo na društvu od 11. junija do zasedenosti avtobusa.

Na srečanje zamejskih planinskih društev

Jesenice - Planinsko društvo Jesenice vabi v nedeljo, 13. junija, na 33. srečanje slovenskih zamejskih planinskih društev v Selah na avstrijskem Koroškem. Odhod avtobusa bo ob 7. uri z zgornje avtobusne postaje na Hrušici. Prijave z vplačili bodo sprejemali na upravi društva do četrta, 10. junija, oziroma do zasedbe avtobusa.

KRČNE ŽILE?
05 640 02 33
Dr. med. Jan Ziemann, Na Glavi 11, Bole

Na Ciprnik

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj organizira v četrtek, 10. junija, popoldanski planinski izlet (M-program) na Ciprnik, samotni vrh nad Planico. Hoje bo za 5 ur. Prijave: Tatjana, gsm 041-971537, pisarna društva ob sredah od 17. do 18. ure. Poslovni center Planina 3, Kranj do še jutri, v sredo, 9. junija.

Miklavž - Cicelj - Zagorica

Kranj - Planinci Društva upokojencev Kranj vabijo v četrtek, 10. junija, na pohod Miklavž (741 m) - Cicelj - Zagorica (Posavsko hribovje - Badjurova krožna pot). Odhod posebnega avtobusa bo ob 7. uri izpred Creine. Hoje bo za 5 ur, tura ni zahtevna. Prijave sprejemajo v društveni pisarni še jutri, v sredo, oz. do zasedbe mest v avtobusu.

V Terme Banovci

Kranj - Društvo upokojencev Kranj vabi svoje člane na enodnevni kopalni izlet v sredo, 16. junija, v Terme Banovci. Odhod avtobusa bo ob 6.30 izpred Creine. Prijavite se v društveni pisarni do ponedeljka, 11. junija.

Struška - Veliki vrh - Koča na Golici

Žabnica - Bitnje - Pohodna sekcija Društva upokojencev Žabnica - Bitnje vabi na izlet Struška -

Radio Triglav®

Pri glas Gorenjske® Pri glas Gorenjske®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Triglavova 4, 4270 Jesenice
STEREO, RDS na frekvencah: 96,0 GORENJSKA
89,8 - Jesenice, 101,5 - Kranjska Gora, 101,1 - Bohinj

Veliki vrh (1944 m) - koča na Golici in sicer 16. junija, z odhodom avtobusa ob 7. uri iz Virmas in bo ustavljal na vseh postajališčih do Globusa v Kranju. Hoje bo za 6 ur. Prijave z obveznimi vplačili sprejemajo po tel.: 23 12 288 do petka, 11. junija.

Na piknik

Žabnica - Bitnje - Društvo upokojencev Žabnica - Bitnje vabi člane društva in njihove sorce, sosedje in prijatelje na že tradicionalni vsakoletni piknik, ki bo v nedeljo, 20. junija, z začetkom ob 16. uri na strelišču v Crngrobu. Prijave in vplačila sprejemajo do 10. junija pri poverjenikih oziroma po tel.: 2311 932 od 13. do 15. ure.

Obvestila →

Literarno-glasbeni maraton

Železniki - Kulturno društvo Rov Železniki razpisuje literarno-glasbeni maraton Mavrica neba 2004 - povej nam, kje je tvoja meja?!. Vabijo vse avtorje, ki bi se radi predstavili, ne glede na jezik, v katerem pišejo. Prijavo lahko pošljete po elektronski pošti na naslov mkc@rov-drustvo.si ali po navadni pošti na naslov: Kulturno društvo Rov, Čejnjska 54, 4228 Železniki in sicer do vključno 14. junija. Podrobnejša pojasnila bodo avtorji dobili po pošti.

Sestanki gobarjev

Kranj - Gobarsko društvo Kranj, ki ima pisarno na Cesti Staneta Žagarja 27 v Kranju, obvešča ljubitelje gobarjenja, da so se 7. junija začeli redni tedenski sestanki, namenjeni spoznavanju gob. Vodstvo društva vabi vse, ki bi radi bolje spoznali naše gobe bogastvo, naj pridejo v društveno pisarno vsak ponedeljek ob 19. uri in s seboj prinesejo vzorce gob.

Merjenje tlaka in sladkorja

Škofja Loka - Krajevna organizacija Rdečega križa Kamnitnik skupaj z društvom upokojencev pripravlja preventivno merjenje krvnega tlaka in sladkorja. Merjenje bo jutri, v sredo, od 10. do 11. ure v prostorih društva upokojencev v nekdanji vojašnici v Škofji Loki. Hkrati obveščajo, da merjenja v juliju in avgustu ne bo.

Zastava KS Rečica

Rečica - Krajevna skupnost Rečica razpisuje natečaj za zastavo KS Rečica. Predloge z obrazložitvijo simbolike sprejemajo še jutri, v sredo, 9. junija, na naslov KS Rečica, Župančičeva 2c, 4260 Bled.

Planinske postojanke

Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela obvešča, da sta planinski postojanki Prešernova koča na Stolu in Kovinarska koča v Krmi odprti in redno oskrbovani. Dom Valentina Staniča pod Triglavom bo odprt od 26. junija dalje.

Svetovanje potrošnikom

Kranj - Združenje potrošnikov Gorenjske, Bertoničjeva 23, Kranj, obvešča, da brezplačno daje nasvete in svetuje potrošnikom zlasti pri zlorabi njihovih pravic, in sicer v ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 8. do 16. ure, ko je telefonsko dosegljiv njihov pravnik. Tel.: 04 2 362 540, fax: 04 2 363 031, e-mail: info@potrosnik-zdruzenje.si.

Predavanja →

O Janezu Jalnu

Radovljica - Jutri, v sredo, ob 20. uri bo v Slomškovi dvorani v Radovljici projekcija dokumentarnega filma Ostrorogi Jalen, zgodba o Janezu Jalnu. Po projekciji bo še pogovor o pisatelju.

GLASOV KAŽIPOT

Transcendentalna meditacija

Kranj - Uvodno predavanje o tehniki TM bo potekalo v četrtek, 10. junija, ob 18. uri v prostorih Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj, Tomšičeva 7. Uvodnemu predavanju bo sledil petdnevni tečaj praktičnega učenja meditacije.

O boreliji

Zasip - Krajevna organizacija Rdečega križa Zasip vabi v petek, 11. junija, ob 20. uri v Dom krajanov Zasip na predavanje o boreliji. Predavala bo dr. Bernarda Ferjan.

Raziskovanje vesolja

Radovljica - V Knjižnici A. T. Linhart se bo danes, v torek, ob 19.30 začelo predavanje ob diapozitivih in prosojnicah z naslovom Raziskovanje vesolja daje vse bolj zanimive rezultate. Predaval bo dr. Dušan Petrač.

Koncerti

Koncert zbora srbske glasbene akademije

Kranj, Škofja Loka - Koncerta vrhunskega študijskega zbor srbske akademije za glasbo iz Beograda bosta v Kranju in Župnjski

cerkvi sv. Kancijana v soboto, 12. junija, ob 20. uri, v Škofji Loki pa v cerkvi Sv. Jurija, Stara Loka, v ponedeljek, 14. junija, ob 20. uri. Vstop je prost.

Prima Vista

Bled - Na Blejskem otoku se bo v nedeljo, 13. junija, ob 16.45 začel koncert pevske skupine Prima Vista.

Koncert ŽPZ Pletna

Bled - Na Blejskem gradu se bo v petek, 11. junija, ob 19. uri začel tradicionalni letni koncert ŽPZ Pletna.

Moj narobe svet je prima

Podnart - V soboto, 12. junija, se bo ob 20. uri v Domu Kulture

v Podnartu začel 39. letni koncert Moškega komornega zbora Podnart, ki ga vodi dirigent Ejg Gašperšič.

Koncert na Breznici

Brezica - Mešana pevska skupina dr. France Prešeren iz KD dr. France Prešeren Žirovnica - Breznica vabi na koncert, ki bo v petek, 11. junija, ob 20. uri v dvorani na Breznici. Gost večera bo skupina Fasade, kvartet saksofonov Srednje glasbene in baletne šole Ljubljana. Vstopnina bo

LOČANKA
www.gorenjski-glas.si
Gorenjski glas, d.o.o., Zoisova 1, Kranj

1.200 sit, kar bo vaš prispevek za odhod skupine na pevsko olimpiado v Bremen.

Razstave

Vidiki

Kranj - V Galeriji Prešernove hiše bodo v četrtek, 10. junija, ob 19. uri odprti razstavo samostojne oblikovalke oblačil in nakita Simone Mihelič. Naslov razstave je Vidiki.

Razstava ročnih del

Kranj - Sekcija za ročna dela pri Društvu upokojencev Kranj organizira razstavo ročnih del, ki si jo boste od 18. do 21. junija v prostorih društva lahko ogledali vsak dan od 9. do 15. ure. Vabijo upokojenke,

Iskani trenutki

Bled - V Hotelu Astoria bodo jutri, v sredo, ob 20. uri ob predavanju diapozitivov odprti razstavo barvnih fotografij na temo Iskani trenutki avtorja Rafaela Podobnika.

Vsako okno ima svojega slikarja

Kranjska Gora - TD Kranjska Gora in TD Gozd Martuljek vabita na ogled razstave z diaporoekcijo Vsako okno ima svojega slikarja. Razstava je nastala na podlagi ogleda urejenosti hiš in vrtov v Kranjski Gori, Gozd Martuljek in Podkorenju avgusta in septembra 2002.

Mali oglasi poslej tudi na spletnem portalu izber.si!

>> oglasi, označeni s to ikono, so objavljeni tudi na spletnem mestu www.izber.si, kjer si lahko ogledate tudi slike in daljši opis oglaševanega predmeta ali storitve.

Gorenjski glas, d.o.o., Zoisova 1, Kranj

MALI OGLASI

☎ 201-42-47

☎ 201-42-49

fax: 201-42-13

Mali oglasi se sprejemajo za objavo v petek - v sredo do 14. ure in za objavo v torek, v ponedeljek do 8. ure!

DELOVNI ČAS

in sicer: od ponedeljka do petka neprekinjeno od 7. - 15.00 ure.

APARTMA - PRIKOLICE

Na otoku Krku na lepi in mirni lokaciji oddam opremljen apartma. ☎ 040/756-303

PRIKOLICA Adria 450 z baldahinom, dokumenti, možna menjava za izvenkrmilni motor. ☎ 041/355-882

APARATI STROJI

Podarim TERMOAKUMULACIJSKO PEČ 2 KW, malo rabljeno. ☎ Arnel, 23-23-032, zvečer

Prodajam TRAKTOR Štore 504, l. 84, 2600 D.U.R., ☎ 041/476-026

Prodajam hidravlično STISKALNICO za moč in kosilnico z grebenom 120 cm. ☎ 031/202-639

Prodajam OLJNI GORILEC CTC. ☎ 202-64-67

Ugodno prodam starejšo kvadratno BALIKO z manjšo okvaro. ☎ 041/503-776

Prodajam ELEKTROMOTOR 20 kW in cilindar za plastiko O35-komplet. ☎ 041/710-736

Prodajam PUHALNIK Tajfun za seno, pogon na kardan. ☎ 51-41-039

Prodajam vrtnakasti obračalnik (pak 4 vreten) SIP SRD 4550, dobro vzdrževan. ☎ 031/877-162

Prodajam PUHALNIK Tajfun in ceki, motor 7,5 kW 3 faze. ☎ 5723-131

Ugodno prodam zelo malo rabljen HLA-DILNIK Ignis - 140l, lepo ohranjen. ☎ 2551-141

Prodajam OBEL MASINA Sico, 4 operacije. ☎ 514-10-15 po 20. uri

Kupim pajek SIP, rotacijsko kosilnico SIP in trosilec gnoj SIP. ☎ 041/597-086

Prodajam samohodno kosilnico BCS in rotacijsko diskasto IMP 165. ☎ 031/236-854

Prodajam moped APNG in varnostni lok za traktor univerzal. ☎ 041/831-568

Prodajam nakladalno za seno, velikost 12 m3. ☎ 256-12-55

Prodajam rabljen kombinirani hladilnik 125 l. ☎ 031/810-880

Prodajam lepo ohranjen štedilnik 4 plin, 2 električna. ☎ 041/448-148

Obračalnik za motokultivator Gorenje maza okrogli, priklop obnovljen. ☎ 5880-124

GARAŽE

Oddam garažo pri nebotičniku. ☎ 041/845-655

GLASBILA

Prodajam distonično HARMONIKO Melodija Menges, dur BSAS. ☎ 59-61-680 zvečer

Prodajam pevsko ozvočenje 2x500 W, 12 kanalna mešalna miza Master sound. ☎ 041/885-085

GR. MATERIAL

140 kom betonske, strednje OPEKE po simbolični ceni prodam. ☎ 031/599-724

Pocen prodajam UDARNE VLAKE za pritrjevanje kombine izolacijskih plošč 90-160 mm. ☎ 586-38-50

Prodajam 360 kosov OPEKE - modularni blok po polovični ceni. ☎ 5720-132

Prodajam kakovostno gašeno spno. ☎ 2503-242

HIŠE ODDAMO

Oddam polovico starejše hiše z vrtom in garažo. ☎ 041/686-713

HIŠE PRODAMO

IZOLA 135 m2, pogled na morje, ekskluzivna lokacija, dvostanovniška z lokalom in teraso, adaptirana, klimatizirana, za zahtevnejše kupce, brez posrednika. CENA: 605.000 SIT/m2. ☎ 040/206-666

ŽELEZNIKI - LOG, prodajmo stanovanjsko HIŠO, novogradnjo v III. gradbeni fazi, etaža meri 120 m2, K+P+N, na sončni parceli pod gozdom - 1060 m2, priključki urejeni, cena po dogovoru. ☎ 51-48-052

KRANJ - DRULOVKA: prodajam zgornjo etažo vrstne hiše, brez posrednika, 68,83 m2 (dvosobni) z možnostjo dokupa 35 m2 v mansardi (iz lastne kopalnice), dobro vzdrževano, CK na olje, ISDN, CATV, parkirni prostor, vrt, terasa, cena 22 mio SIT. ☎ 031/302-367, 23-56-570

RADOVLJICA, prodajmo zelo lepo zgornjo etažo hiše v dveh etažah: stanovanjske površine 175 m2, v kompletno obnovljena pred 10 leti, zemljišča 500 m2, 1/2 kleti, kritina bramen, CK - olje, vsi priključki, vseljivo po dogovoru. CENA: 31.000.000,00 SIT AGENT KRAJN, Tavčarjeva ul. 22, Kranj, tel. 04-23-65-360, agentkranj.nepremicnine.net

ŽELEZNIKI, prodajmo starejšo hišo, ki stoji na 5346 m2 zemljišča, 200 m2 bivalne površine, stara 100 let, podkletna, visoko pritličje, 1. etaža ter neizdelana podstreha, vseljiva takoj. CENA: 13.000.000,00 SIT AGENT KRAJN, Tavčarjeva ul. 22, Kranj, tel. 04-23-65-360, agentkranj.nepremicnine.net

KRANJ - CENTER, prodajmo poslovno stanovanjsko hišo na Tavčarjevi ul., 130 m2 zemljišča, 100 m2 stanovanjske površine, v pritličju poslovni prostor, v zg. etaži trišobno stanovanje, neizdelana podstreha, fel. priključek, prevzem možen takoj. CENA: 22.000.000,00 SIT AGENT KRAJN, Tavčarjeva ul. 22, Kranj, tel. 04-23-65-360, agentkranj.nepremicnine.net

VELESOVO, na 681 m2 zemljišča prodajmo lepo dvodružinsko hišo, stara 26 let, dimenzij 12x9, stanovanjske površine cca 100 m2, v celoti podkletna, pritličje, 1. etaža, CK-olje, urejena okolica, nova kritina, TEL., vseljivo po dogovoru. CENA: 37.000.000,00 SIT AGENT KRAJN, Tavčarjeva ul. 22, Kranj, tel. 04-23-65-360, agentkranj.nepremicnine.net

PREDVOR - BAŠELJ, prodajmo manjšo enodružinsko hišo, ki stoji na 306 m2 zemljišča, stanovanjske površine 125 m2, v celoti podkletna, pritličje, 1. etaža, CK-olje, hiša je na robu vasi, urejena okolica, vseljiva po dogovoru. CENA: 32.130.000,00 SIT AGENT KRAJN, Tavčarjeva ul. 22, Kranj, tel. 04-23-65-360, agentkranj.nepremicnine.net

KRANJ - OKOLICA, kupimo hiše različnih velikosti, za nam že znane stranke, CENA: med 30.000.000,00 SIT in 40.000.000,00 SIT, AGENT KRAJN, Tavčarjeva ul. 22, Kranj, tel. 04-23-65-360, agentkranj.nepremicnine.net

Visoko - hiša 50 let, potrebna obnova, parcela 800 m2, CENA 21,8 mio sit, Prodajmo. Planova nepremicnine, Špela Škofic s.p., Tomičičeva c. 2, Strazišče 23 15 600, 041 / 774 101

Medvode, Ladja, samostojna hiša, l. 1984, 330,67 m2, parcela 696 m2, CENA: 40 mio SIT, ABC d.o.o., Tivoljska 48, LJ., 040850000

Medvode, Ladja, samostojna hiša, l. 1938, 74m2, parcela 437 m2, kmetijsko zemljišče 473 m2, CENA: 26 mio SIT, ABC d.o.o., Tivoljska 48, LJ., 040850000

Ljubljana - okolica, Katarina, zelo lepa in atraktivna hiša, 165m2, 1050m2 parcela, l. 1999 na idlični lokaciji. CENA: 90,1 mio SIT, možnost menjave za stanovanje v LJ-ABC d.o.o., Tivoljska 48, LJ., 040850000

Radomlje, samostojna hiša, l. 2002, 184 m2, parcela 432 m2, zelo mirno in zeleno okolje. Možnost zamenjave za stanovanje v Domžalah, Mengšu ali Kamniku. CENA: 59 mio SIT, ABC d.o.o., Tivoljska 48, LJ., 040 850-000

Poljanska dolina, Gorenja vas, gostinski objekt z apartmaji, 670 m2, 10.800 m2 parcele, l. 1974, primerno za turistično dejavnost ali gradnjo sam. hiše. CENA: 80 mio SIT, ABC d.o.o., Tivoljska 48, LJ., 040850000

KRANJ - center; 150 m2, meščanska hiša. Primerna je tako za poslovne prostore kot tudi za stanovanja. CENA: 30 mio SIT, SVET RE d.o.o., Ljubljana, Enota Kranj tel. 04/28 11 000, 031/374 745, www.svet-nepremicnine.si

MOŽJANCA: 209 m2, 100 let stara hiša, primerna za nadomestno gradnjo. CENA: 6 mio SIT, SVET RE d.o.o., Ljubljana, Enota Kranj, tel. 04/28 11 000, 031/374 745, www.svet-nepremicnine.si

KRANJ - Strazišče, 280 m2, 3. gradbeni faza, parcela 731 m2, sončna. CENA: 29 mio SIT, SVET RE d.o.o., Ljubljana, Enota Kranj, tel. 04/28 11 000, 031/374 745, www.svet-nepremicnine.si

ZBILJE: 360 m2, l. 94, razgled na jezero, novejša, kvalitetna, lahko dvodružinska, parcela 804 m2, sončna, mirna lega. CENA: 64,5 mio SIT, SVET RE d.o.o., Ljubljana, Enota Kranj tel. 04/28 11 000, 031/374 745, www.svet-nepremicnine.si

SP. BRNIK: 150 m2, nova hiša dvočelk, parcela 260 m2, v notranjosti manjkajo zaključna dela, okolica je urejena. Primerna za eno družino. CENA: 23 mio SIT, SVET RE d.o.o., Ljubljana, Enota Kranj tel. 04/28 11 000, 031/374 745, www.svet-nepremicnine.si

PREDVOR - okolica: 330 m2, l. 90, atraktivna hiša, 1116 m2 sončne parcelne, čudovito urejen vrt, možnost dveh stanovanj. CENA: 71,9 mio SIT, SVET RE d.o.o., Ljubljana, Enota Kranj tel. 04/28 11 000, 031/374 745, www.svet-nepremicnine.si

PREDVOR - okolica: 300 m2, l. 99, luksuzno opremljena, 685 m2 parcele, v naselju novejših hiš. CENA: 74 mio SIT, SVET RE d.o.o., Ljubljana, Enota Kranj tel. 04/28 11 000, 031/374 745, www.svet-nepremicnine.si

KRANJ - Strazišče: dvostanovniška hiša, ločena vzhoda. l. 1980. 285 m2, prevzem takoj. CENA: 33,5 mio SIT, SVET RE d.o.o., Ljubljana, Enota Kranj tel. 04/28 11 000, 031/374 745, www.svet-nepremicnine.si

KRANJ - Visoko: 300 m2, 4. gr. faza, enostanovniška, nova, parcela meri 582 m2, mirna lokacija, primerno za dejavnost v kletnih prostorih. CENA: 47,4 mio SIT, SVET RE d.o.o., Ljubljana, Enota Kranj tel. 04/28 11 000, 031/374 745, www.svet-nepremicnine.si

NAKLO - stan. hiša, 140 m2 stanov. površine na parceli 608 m2, l. 1982, obrobna lega, v celoti podkletna, prodajmo za 39,5 mio sit, Mike & Co. d.o.o., Blewiesova 6, Kranj, 20-26-172, 031 605-114, www.mike-co.si

KRANJ - okolica, smer Škofja Loka, 2-stanovniška hiša z veliko, ravno parcelo, 900 m2, možnost dveh stanovanj popolnoma ločenih, l. 1976, prodajmo za 40 mio sit, Mike & Co. d.o.o., Blewiesova 6, Kranj, 20-26-172, 031 605-114, www.mike-co.si

VISOKO - okolica, 1/2 stanovanjske hiše, zgornja etaža, s pripadajočo kletjo, podstreho, parcela 413 m2, 3ss, lepa okolica, starost 27 let, / možnost nakupa cele hiše /, zgornjo etažo prodajmo za 20 mio sit, Mike & Co. d.o.o., Blewiesova 6, Kranj, 20-26-172, 031 605-114, www.mike-co.si

PREDVOR: prodajmo enodružinsko sodobno manjšo hišo, l. 1987, 118m2, sončna lepa botanično zasajena parcela 500m2, cena 41mio. FRAS, d.o.o. Šučeva 27, 04/23 44 080 041/434 198

RADOVLJICA: Na sončni parceli, 700 m2, prodajmo do III. faze izdelano hišo, 200 m2, zanimiv razpored, kvalitetna gradnja. CENA: 31.000.000 SIT K.R. NEPREMICNINE, Lesce d.o.o., Begunjska c. 2, Lesce, tel. 041/436-544, www.kr-nepremicnine.si

BLED: Prodajmo 49 let staro lepo ohranjeno hišo, 210 m2, mirna lokacija, ravna in sončna parcela v izmeri 960 m2, bližina centra, možnost postavitve še ene hiše. CENA: ugodno 45.000.000 SIT K.R. NEPREMICNINE, Lesce d.o.o., Begunjska c. 2, Lesce, tel. 041/436-544, www.kr-nepremicnine.si

BITNJE PRI KRANJU: novogradnja - hiša površine 158 m2 v dveh etažah, sodoben razpored, zgrajena do IV. gradbeni faze (brez kopalnice in finalnih tlakov), na parceli 644 m2, cena = 37,5 mio SIT, ugradnja do III. gradbene faze ima ceno 26,7 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

JESENICE: 45 let stara hiša, klet, pritličje in mansarda po 70 m2, parcela 412 m2, cena = 23,8 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

BLED: v centru na parceli 568 m2 hiša stara 25 let vel. 120 m2 in poleg stara 90 let hiša vel. 90 m2, cena = 35,7 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

KRANJ (Primskovo): stanov. hiša, l. 38, klet 75 m2, pritličje 75 m2, nadstropje 75 m2, parcela 476 m2, cena = 25,0 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

GOLNIK: stanovanje v 1. nadstropju hiše, l. 86, površina 91,30 m2, parcela 360 m2, cena = 20,5 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

GOLNIK: 43 let stara hiša, podkletna s pritličjem in mandardo (ni izdelana), površina 91 m2 v eni etaži, podkletna, 729 847 m2, cena = 26,0 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

SEBENJE: nedokončana hiša v izmeri 435 m2, možnost 5 stanovanj, 2 v pritličju in 3 v nadstropju, parcela 530 m2, cena = 36,0 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

PODBREZJE (bližina): 1/2 stan, hiše, letnik 39, bivalne površine 90 m2, parcela 770 m2 v deležu 1/2, cena = 13,0 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

KOKRICA: stan. hiša z ločeno garažo, 300 m2 površine, primerna tudi za dvostanovniško hišo, stara 20 let, parcela 1.033 m2, cena = 60,0 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

JEZERSKO: stan. hiša, stara 40 let, vel. 12 x 8m, delno obnovljena, na parceli 489 m2, v hiši ostane soba s sanitarijami z ločenim vzhodom, cena je 22,0 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

ŠKOFJA LOKA: na parceli 2.600 m2, leta 96 prenovljena, razgiban tloris, 3 stanovanja, skupaj 240 m2, mirna lokacija, bližina šol in trgovin, cena = 88,0 mio SIT, K 3 KERN d.o.o., Maistrov trg 12, Kranj, tel. 04 202 13 53, GSM 051 320 700

Bled Zasipa prodajmo hišo letnik 1960 rekonstruirano leta 2000, v izmeri 100m2, in cca. 3000m2 zemljišča za ceno 32 mil. sit. Hiša ima izredno razgled na Gorenjsko. TRG BLED d.o.o. PREŠERNOVA C. 50, Bled, Tel. (04) 5745 444.

Zgornje Gorje prodajmo novogradnjo 9 x 6,5 m, grad. faza ter 978m2 zemljišča. Mirna lokacija ob potoku, CENA po dogovoru. TRG BLED d.o.o. PREŠERNOVA C. 50, Bled, Tel. (04) 5745 444.

Bled 500m iz centra prodajmo hišo letnik 1965, lepo vzdrževano CK stara 4 leta. Hiša ima cca 180m2 in 600m2 vrta, cena 32 mil sit, TRG BLED d.o.o. PREŠERNOVA C. 50, Bled, Tel. (04) 5745 444.

Bled Dobe prodajmo večjo družinsko hišo letnik 1980 v izmeri 225 m2 in cca 700m2 zemljišča, CENA 45 mil sit, TRG BLED d.o.o. PREŠERNOVA C. 50, Bled, Tel. (04) 5745 444.

Bled Dobe prodajmo hišo rekonstruirano l. 2000 v izmeri 150m2 in cca 1000m2 zemlji

izber.si - Vseživljenjski portal malih oglasov
Oglas lahko na spletni strani svoj malih oglasov, predlagate tudi, da vas presenetijo najnovejši kadrovski oglasi. **Brskanje po malih oglasih je hitro in tako udobno.**

SOUDLUJEJO:

DELO NOVICE

NOVITEDNIK

primorske novice

VESTNIK

GORENJSKI GLAS

STANJE

Gorenjski glas, d.o.o., Zoisova 1, Kranj

Na Bledu na mirni lokaciji za znano stranko kupimo manjšo hišo z vrhom čena do 45 m² st. TRG BLEDO d.o.o. PRESERNOVA C. 50, Bled, Tel.: 041 5745 444.

Kranj - Kidričeva: 3SS, 78m², III. nad, popolnoma obnovljeno, delno v mansardi, nizki stropi, stanovanje je zelo svetlo, prostorno, mima lokacija, vsi priključki, čena 21 mio SIT

Kranj - Orehek: V več stanovanjski hiši prodajamo popolnoma obnovljeno 2SS+kabineto, 52m², P. lastno parkirno mesto, takoj vseljevo, čena 15,2mio, funkcionalna razporeditev, vredno ogleda. Kranj-Struževo: Prodajamo spodnjo etažo hiše, dva stanovanja: 1SS oca39m² + 1SS s kabineto oca55m², vsi priključki, obnovljeno, dve garaži, mima sončna lokacija, čena 23mio SIT ITD + d.o.o. NEPREMIČNINE Tel.: 04/236 66 70, 040/204-661, 041/755-296

Tržič - mestno jedro: popolnoma obnovljeno dvosobno stanovanje v pritlični etaži, 52m², vsi priključki, vseljevo takoj, parkirno mesto, čena 12mio SIT. ITD + d.o.o. NEPREMIČNINE Tel.: 04/236 66 70, 041/755-296

Šk. Loka - Frankovo naselje: V nizkem bloku prodajamo 2SS - delno v mansardi, 50,30m², 4/4 nad, vsi priključki, zelo lepo, lastno parkirno mesto, možna tudi menjava za 2SS na drugi lokaciji. Partizanska, Podlubnik, Groharjevo, Čena za stanovanje 15,2mio SIT. ITD + d.o.o. NEPREMIČNINE Tel.: 04/236 66 70, 040/204-661, 041/755-296

Kranj, Kidričeva, 37 m², GRS, 1. nadstropje, letnik 1966, kopalnica adaptirana, S/J lega. Čena: 9.600.000 SIT Tel.: 01/510 74 30, 041 739 786. Prvi gradbeni d.o.o., Celovška 291, Lj., www.stanovanje.net, www.novogradnje.com

Kranj, Zlato polje, 30 m², 1S, pk, letnik 1975, svetlo, kompletno prenovljeno, S/J lega. Čena: 10.500.000 SIT Tel.: 01/510 74 30, 041 739 786. Prvi gradbeni d.o.o., Celovška 291, Lj., www.stanovanje.net, www.novogradnje.com

Kranj, Jareža Puhača, 33,40 m², 1S, 7. nadstropje, letnik 1979, lepo vzdrževano, delno adaptirano. Čena: 12.300.000 SIT Tel.: 01/510 74 30, 041 739 786. Prvi gradbeni d.o.o., Celovška 291, Lj., www.stanovanje.net, www.novogradnje.com

Kranj, Orehek, 94,75 m², 3S z teraso, novogradnja, moderno zasnovano, izdelano na ključ, garažni box in shramba. Nakup brez provizije. Vseživje takoj, čena: 34.900.000 SIT Tel.: 01/510 74 30, 041 739 786. Prvi gradbeni d.o.o., Celovška 291, Lj., www.stanovanje.net, www.novogradnje.com

Šenčur, 97,55 m², 3S, novogradnja, izdelano na ključ, možnost nakupa garaž. boxa. Nakup brez provizije. Vseživje takoj, čena: 26.809.000 SIT Tel.: 01/510 74 30, 041 739 786. Prvi gradbeni d.o.o., Celovška 291, Lj., www.stanovanje.net, www.novogradnje.com

STANOVANJA KUPIMO

KRANJ - OKOLICA, KUPIMO VEČ STANOVANJ RAZLIČNIH VELIKOSTI, ZA NAM ŽE ZNANE STRANKE, AGENT KRANJ, Tavčarjeva ul. 22, Kranj, tel. 04-23-65-360, agentkranj.nepremicnine.net

KRANJ - ZLATO POLJE, NUJNO KUPIMO 2S.S. + 1 ALI MANJŠE 3S.S., NUJNO KUPIMO LAHKO TUDI GRADBINCEVA JAMA, AGENT KRANJ, Tavčarjeva ul. 22, Kranj, tel. 04-23-65-360, agentkranj.nepremicnine.net

KRANJ - ŠORLJEVO NASELJE, NUJNO KUPIMO 2S.S. + 1 ALI 3S.S., BIVALNE POVRŠINE 50 m² ALI VEČ, VSI PRIKLJUČKI, VSELJIVO PO DOGOVORU, ZA NAM ŽE ZNANE KUPCE, KUPIMO!! AGENT KRANJ, Tavčarjeva ul. 22, Kranj, tel. 04-23-65-360, agentkranj.nepremicnine.net

Za znanega kupca iščemo manjšo stanovanje z balkonom do 11,5 mio SIT. Lokacija: Kranj (Planina, Zlato polje). ABC d.o.o., Tivoljska 48, Lj., 040850000

KRANJ, KUPIMO ENOSOBNO STANOVANJE V PRITLJUJU, FRAST, d.o.o. Sučeva 27, 041/734 198

Kranj, ŠKOFJA LOKA, TRŽIČ: kupimo ENOSOBNO in TRISOBNO STANOVANJE, tudi v slabem stanju. FRAST, d.o.o. Sučeva 27, 041/366 896

abc
NEPREMIČNINE
Tivoljska 48, Ljubljana
GORENJSKA REGIJA
☎ 040 85 00 00
www.abc.si

PLANINA: kupimo 2+2-SOBNO STANOVANJE v višjem nadstropju. FRAST, d.o.o. Sučeva 27, 04/23 44 080 041/366 896

Na celotnem območju Gorenjske odkupujemo stanovanja različnih velikosti za znane kupce. Plačila takoj ali v zelo kratkem času. ITD + d.o.o. NEPREMIČNINE Tel.: 04/236 66-70, 041/755-296, 040/204-661

Nudimo ugodne kredite do 8 let na osnovi osebnega dohodka ali pokojnine (09). Osebnih dohodkov lahko obremenimo preko tretjine, star kredit ni ovira.
Tel: 02/25-24-826, GSM 041/750-560, 041/331-991.
Prodaja vozil NUMERO UNO, Dušan Šimunovič, s.p.
Mlinska ul. 22, 2000 Maribor

V Škofji Loki z okolico ali Kranj za znanega kupca, nujno kupimo enosobno ali dvosobno stanovanje. Nudimo gotovino. Tel.: 01/510 74 30, 041 739 786. Prvi gradbeni d.o.o., Celovška 291, Lj., www.stanovanje.net, www.novogradnje.com

VOZILA DELI

GUME Continental 145/70/13 nerabljene 6000 SIT 2 kosa, Michelin 155/70/13 6000 SIT 4 kosi. ☎ 041/722-825 6579

GUME Dunlop 195/70-15 nerabljene, leto izdelave december 2003 4 kosi, čena primerna. ☎ 59-61-038 6579

GUME Hankook 145/80/13, 155/80/13 in 165/70/13 vse nove po 4 kosi 40% ceneje. ☎ 031/578-840 6577

Prodajni PRTLJAŽNIK za Opel vectro (4 vrata). ☎ 031/678-826 6559

GUME Bridgestone 175/65/14 in Goodyear 195/65/15, čena po dogovoru. ☎ 031/712-885 6559

Prodajni PRTLJAŽNIK za Clio 3 vrata in avtosedež do 22 kg. ☎ 041/322-400 7139

AGANTAR
Prodaja in montaža izpušnih sistemov ter avtomobilskih blazilcev
MONROE

Kupim manjšo avtomobilsko PRIKOUČO za osebni avto. ☎ 585-75-78 7178

Kupim priljubljen za Hyundai Sonato. ☎ 040/504-186, 586-45-35 7211

Prodajni 4 gume Michelin MX7 195/70/14, profil 7-8mm, 40.000 st. ☎ 041/540-985 7216

VOZILA

Odkup prodaja rabljenih vozil, gotovinsko plačilo, uredimo prepis: Mepax d.o.o., ☎ 23-23-298, 041/773-772 5761

Odkup, prodaja, prepis rabljenih vozil, gotovinsko plačilo. ☎ 20-11-413, 041/707-145, 031/231-358, Avto Kranj d.o.o., Savska c. 34, Kranj 6072

MERCEDES BENZ 190 D, 1.88, reg. do 4/05, zlato rjave barve, strešno okno, vlečna naprava, 3 tablice, montana. ☎ 041/713-956 ☎ 7192

ŠKODA Felicia Pick up 1.9 D, 1.97, servo volan, servisna knjiga, 158.000 km, čena 620.000 SIT. ☎ 041/727-128 ☎ 6886

CLIO 1.2 fiji 1.97, 1. lastnik, 30.000 km, servisna knjiga, tri vrata, prodajni. ☎ 040/883-989 ☎ 7085

Prodajni JUGO 45, 1.90, 87.000 km, registriran. ☎ 586-12-23 ☎ 7109

Prodajni Ford Escort 1.6, 1.91, reg. 1/04, garažiran, dobro ohranjen, čena 180.000,00 SIT. ☎ 530-62-60, 041/946-810 ☎ 7118

Prodajni AUDI 80 2.0 benz, 11/93, registriran, obnovljen. ☎ 031/279-681 ☎ 7128

JEEP MAHINDRA 200-MB, odlično opremljen, registriran, s certifikatom o čistem. ☎ 531-83-40 Lesca 7130

R 5 FIVE, 1.95, modre barve, servisiran, ohranjen, ugodno. ☎ 041/398-574 ☎ 7139

GOLF IV, SDI, 1.99, 63.000 km, 3 vrata, klima, temno zelen, čena 2.150.000. ☎ 040/685-792 ☎ 7143

Prodajni SKODA Favorit, 1.93, ugodno. ☎ 041/945-755 ☎ 7153

Prodajni HYUNDAI LANTRA vagon GLS 1.8, 1.96, klima, čena 720.000 SIT. ☎ 040/633-805 ☎ 7158

Prodajni FORD FIESTA 1.3, 1.94, reg. do 03/05, ohranjen, čena 210.000 SIT. ☎ 041/328-560 ☎ 7178

Prodajni OPEL CORSA 1.4, swing, 1.95, 5 vrst, kovinske barve, čena po dogovoru. ☎ 031/787-788 ☎ 7184

Prodajni AX 1.1, allure, 1.93, črne barve, strešno okno, CZ, čena 90.000 SIT. ☎ 041/788-788 ☎ 7190

Prodajni FORD Fiesta 1.3, 1.93, 5 vrst, CZ, elek. stekla, 5 let lastnica. ☎ 041/774-288 7197

Prodajni BMW 520i, 1.91, bordo barve, 390.000 SIT. ☎ 041/774-286 7198

Seat cordoba 1.6, 1.96, kovinsko rdeča, 135.000 km, klima, SV, CZ, elek. stekla, 880.000 SIT. ☎ 041/727-128 7212

R 5, 1.1 saga, 1.91, 145.000 km, metalno zelene barve, radio, str. okno, 130.000 SIT. ☎ 041/369-827 7236

Prodajni R 19 ADAGIO, 1.95/9, dcz, ep., radio, ALU platišča. ☎ 04/2330 176 7214

ZAPOSLIM

Internacionalni izobraževalni koncern išče učitelje računalništva. Potrebno znanje v MS - Office in v uporabi Interneta. Za temeljito izobrazbo učiteljev poskrbimo sami. Želimo znanje nemščine! Prošnje na e-naslov: jobs@nai2f.at ali na ☎ 02/230-28-80 ☎ 6906

Zaposlim VOZNIKA C in E kategorije v mednarodnem transportu. Pogoj: IV. stopnja izobrazbe. ☎ 041/744-176, Rafael Čebulj s.p., Smledniška 126, Kranj ☎ 6949

Picerija Orli zaposli dekle za pomoč v strežbi. ☎ 040/307-277, Orli d.o.o., Tenebse 80, Golnik ☎ 6963

Zaposlim dekleti za strežbo v Sirena Pub Kidričeva 67, Škofja Loka. ☎ 041/719-018, 51-23-601 ☎ 6977

VOZNIKA C ali C in E kategorije v mednarodnem transportu in AVTOKLEPARJA redno zaposlimo. ☎ 041/614-722, Vrba, d.o.o., Struževo 4, Kranj ☎ 6985

Za prodajo novega atraktivnega izdelka na območju Slovenije iščemo samostojne prodajalce na terenu. Pogoj: lastno osebno vozilo, izkušnje s prodajo na terenu, s.p. Pokličite 041-753-503 med 10. in 12. urp.
AIR - FOTO, d.o.o., Radna Golina 10, Lesca

Simpatično dekle za pomoč v strežbi v gostinskem lokalu v Kranju zaposlimo. ☎ 031/322-499, Kastelic Milan s.p., J. Platiše 17, Kranj ☎ 7020

Zaposlimo natakarja - ico, lahko študent, Kand. Uroš s.p., Grad 15, Cerklje. ☎ 041/646-358, 040/647-683 ☎ 7044

Zaposlimo VOZNIKA tovornega vozila za prevoze v mednarodni špediciji. Pogoj: ustrezna izobrazba, voziško dovoljenje C in E kategorije. Inf. na ☎ 04/201-41-11, Tradex d.o.o., Kolodvorska c.1, Kranj 7069

Redno zaposlimo KLJUČAVNIČARJA z znanjem obdelave inox materialov in TIG varjenja, KOVINC, Damjan Žvelec, s.p., Lahorče 87, 4207 Cerklje, 04/281 65 00 ali 041/571-887.

Podjetje Gabrovšek Transport, d.o.o., Mala ulica 10, Horjul takoj zaposli voznika C, E kategorije za prevoz blaga v mednarodnem prometu - EU. Inf. na ☎ 01/541-96-00, 041/788-678 ☎ 7074

Če potrebujete redno zaposlitev, pa vas ne moti terensko delo (ni prodaja), pokličite na ☎ 041/604-413 ali 04/595-79-95, MKZ, Slovenska cesta 29, Ljubljana ☎ 7113

Redno ali honorarno zaposlimo dve NATAKARICI starost do 35 let, strežemo tudi hrano. ☎ 041/704-409 Andrej, Avtohit d.o.o., Zg. Bitnje 191, Žabnica ☎ 7141

Iščem pomoč v strežbi. ☎ 031/580-726, Dnevni bar Tačka, C. na Golico 7, Jesenice ☎ 7146

Iščemo ČISTILKO, POMIVALKO posode in LIKARICO prtov. ☎ 510-33-20, Gostilna pri Boštjanu, Križna gora 8a, Škofja Loka ☎ 7152

Dobra novica je, da so najboljša leta prodaje še pred vami, samo še nekaj dodatnega truda, pa boste dosegli fiato, kar ste si vedno želeli. Zaposlimo prodajalce za delo na terenu. Osebn. dohodek od 150.000 do 200.000 SIT. ☎ 070/786-875, Fantom International, d.o.o., Ul. M. Grevenbroich 13, Celje ☎ 7163

Zaposlimo izkušenega FASADERJA. ☎ 041/421-820 7192

Kava bar išče dekle za delo v šanku, okolica Kranja. ☎ 041/843-846 AGT Hribar in ostali, Rovte 15, 4244 Podnart 7194

Zaposlimo kuharja, lahko pripravnika. ☎ 01/8341-429, 041/722-990 Gostilna pri Ogi, Moste 1 E, 1218 Komenda ☎ 7206

Zaradi povečanega obsega dela v poslovni enoti Kranj vabimo v svoj krog več sodelavcev za telefonsko svetovanje in trženje. Od vas pričakujemo komunikativnost in smisel za delo z ljudmi, izkušnje niso potrebne. Ponujamo prilagodljiv delovni čas, izobraževanje. Vabljeni tudi mlajša upokojenka. Prošnje nam pošljite na naslov. ☎ 201-06-85 Predemova družba d.d., Opekarska 4a, p.p. 3409, Ljubljana 7208

Ste resni in ambiciozni? Imate 10 ur prostega časa na teden? Pokličite nas! Nudimo vam dobro plačano honorarno delo. ☎ 051/389-086, 040/834-873 Gantar Minka s.p., Vimaše 170, 4220 Škofja Loka 7209

V Radovljici smo odprli nov TELEFONSKI STUDIO Založbe Modža. Če ste brezposelni ali upokojeni, pokličite na ☎ 532 58 50. Število delovnih mest je omejeno. Modža, d.o.o., Sučeva 25, Kranj 7212

ZAPOSLITEV IŠČE

Iščem delo za tovarnjak, nosilnost 3t, 6m nakladalna ploščad. ☎ 031/590-477 7191

Iščem delo kot inštruktor matematike in fizike, pridem na dom. ☎ 202-65-32 7198

Iščem delo varuške, relacija Kranj-Radovljica. ☎ 041/320-109 7193

Iščem delo, pomoč v gospodinjstvu, pospravljanje, likanje. ☎ 233-07-72 7200

Elektrotehnik telekomunikacij išče zaposlitev, primerno izobrazbo, izkušnje, prevajanje angleščine. ☎ 20-45-275 Igor 7210

Iščem delo, z narodno glasbo vas zabavam za razne priložnosti. ☎ 25-22-152, 031/582-457 7213

Zaposlimo varilničarja in delavca brez poklica. Prošnje pošljite na naslov: Jerala Dušan s.p. Profil, Vimaše 190, 4220 Škofja Loka. Informacije lahko dobite tudi na številki 04 51 31 240 ali 031/277 772.

KRANJČANKA
www.gorenjskiglas.si

ZAHVALA

Prezgodaj odšel si v svet tišine, zajokala srca naša so od bolečine.

za tabo ostale so sledi življenja, pridnih rok spomini, hrepenenja.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata, starega ata, pradedka, tasta, brata in strica

ALOJZIJA SETNIČARJA

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom za njihovo nesebično pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in druge darove ter vsem, ki ste se od našega ata v tako velikem številu poslovili in ga pospremili na njegovo zadnjo pot. Posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju in reševalni službi ZD Škofja Loka, osebju Nevrološke klinike v Ljubljani, g. župniku Miru Bonči za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za ubrano petje in govorniku Tomažu za besede slovesa. Naša posebna hvala pa naj velja Silvu, Vidi, Mojci in Sonji. Najlepša hvala tudi sodelavkam Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Kranj in ZHKS PE Škofja Loka, kakor tudi sodelavcem KGZ Škofja Loka. Zahvalo pa smo dolžni tudi podjetju Hipnos iz Medvoda za lepo opravljene pogrebne storitve. Še enkrat iskrena hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste našega ata imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

YSI NJEGOVI

Bukov Vrh nad Visokim, 3. junija 2004

SPOROČILO O SMRTI

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec iz Save, d.d.

FRANC PRISLAN

rojen 1926

Od njega so se v družinskem krogu poslovili v soboto, 5. junija 2004, na pokopališču v Kranju. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv Save

ZAHVALA

Naj mi bo lepo, kjerkoli že je...

V 78. letu je umrl naš dragi mož, oče, brat in dedek

FRANC PRISLAN

V družinskem krogu smo se od njega poslovili v soboto, dne 5. junija 2004, na pokopališču v Kranju. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se poklonili njegovemu spominu ter nam izrazili sožalje. Posebna zahvala gre dr. Krečev in osebju diabetične ambulante Kranj, dr. Pavlinovi ter dr. Rupnikovi in osebju oddelka 500 bolnišnice Golnik. Zahvaljujemo se tudi Društvu diabetikov Kranj, Društvu diabetikov Slovenije, kolektivu VPD Bled, gospodu Galičiču, sostanovalcem Begunjske ulice 13 ter Društvu upokojencev.

Njegovi najbližnji
Kranj, 5. junija 2004

Ko bi solza te zbudila, ne bi zemlja tebe krila.

V SPOMIN

Te dni mineva pet let, odkar nas je tragično zapustil, v 25. letu naš ljubljani sin, oče, mož, vnuk, bratranec

UROŠ ŠKRLEP

iz Škofje Loke

Zahvaljujemo se vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov grob in mu prižigate svečke.

Mami, Tine
Škofja Loka, junij 2004

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od 9 °C do 27 °C	od 12 °C do 28 °C	od 13 °C do 30 °C

Danes, v torek, sredo in četrtek bo sončno. Nad Julijskimi Alpami bodo čez dan rasli koprasti oblaki, nevihte so malo verjetne.

Letno kopališče že odprto

Kranjski zavod za šport je v petek odprl letno kopališče. V pokritem le še dobra dva tedna plavanja.

Kranj - Z lansko obnovo letnega kopališča je Kranj dobil edini plavalni stadion v Sloveniji, ki omogoča tudi velika mednarodna tekmovanja. Prihodnje leto naj bi ga dopolnili še z garderobami, sanitarijami in gostinskimi objekti.

Obnova kopališča je, skupaj z otroškimi delom, doslej stala 535,3 milijona tolarjev, ko bo zgrajeno v celoti, se bo številka povzpela na 650 do 700 milijonov tolarjev. Lani ugotovljene pomanjkljivosti in izvajalske napake so večidel že odpravljene, do septembra, ko bo tehnični pregled, bo letno kopališče obratovalo poskusno. Kakovost vode, ki jo segrevajo na približno 30 stopinj Celzija, vsak dan kontrolirajo avtomatično in ročno, dvakrat na mesec pa jo analizira tudi Zavod za zdravstveno varstvo Kranj.

Da je bila obnova letnega kopališča v Kranju pametna poteza, dokazuje tudi naraščajoče število obiskovalcev. Leta 2001 jih je bilo v pokritem in letnem kopališču skupaj nekaj več kot 248 tisoč, naslednje leto 261 tisoč, lani 307 tisoč, glede na to, da je letno kopališče letos odprto prej kot lani, pa jih pričakujejo še petnajst do dvajset tisoč več. In cena? Celodnevna vstopnica stane za odrasle 900 tolarjev, za otroke, učence, dijake, študente, upokojujence 600, popoldanska pa stane 750 oziroma 500 tolarjev. **Helena Jelovčan**

Kranjsko letno kopališče. Foto: Tina Dokl

Smučarski asi na golfu

Arboretum - Prvi junijski petek je na igrišču za golf v Arboretumu po tradiciji rezerviran za golf turnir Summit Pro-Am, ki je bil letos že šesti po vrsti in je presegel okvirje tekmovanja. Poleg ostalih so namreč nastopili tudi nekdanji in aktualni smučarski asi Franz Klammer, Bode Miller, Jure Košir, Jure Franko, Peter Mueller, Christian Mayer in Tomaž Čizman. Poleg športnega duha je bil turnir tudi v znamenju dobrodelnosti, donatorji in sponzorji so namreč zbrali 2 milijona tolarjev za nakup vozila ford transit, ki bo name-

Od leve: Jure Franko, Peter Mueller, Jure Košir, Franz Klammer in Bode Miller

njen Centru za usposabljanje Dolfke Boštjančič iz Drage pri Igu. Preostanek potrebnih sredstev bo zbran s prodajo jubilejnih športnih rekvizitov sodelujočih smučarjev.

Matjaž Gregorič

Začetek kopalne sezone

Kranj - Kopalna sezona se na večini večjih bazenov na Gorenjskem začne v začetku junija, glede na vreme, ki letos povzroča pregrevanje prav vsem, pa se bo sezona zagotovo začela kasneje. Naravnost kopališča pa bodo zaradi prehladne vode uporabna še kasneje. Cene celodnevni vstopnic za kopanje na bazenih se letos gibljejo: za odrasle med sedemsto in tisoč tolarjev, za otroke tja do petsto, možen pa je nakup tudi sezonskih, letnih in družinskih vstopnic.

V Trzinu je bazen ponavadi konec maja že deloval, tokrat šele v začetku junija. Seveda bodo v primeru slabega vremena odprtje prestavili. Na Bledu je vse skupaj povezano z jezerom, saj se voda še ne bo dovolj ogrela. V Radovljici in na Jesenicah (Ukova) se letna kopalna sezona začne 15. junija in traja do septembra. Podobno je tudi v Kropi, kjer se kopalna sezona začne z drugim koncem tedna v juniju ter traja do drugega konca tedna v septembru. **A.B.**

Novorojenčki

Gorenjci smo bogatejši za 35 novih prebivalcev.

V Kranju se je izmed 24 novorojenčkov rodilo enako dekle kot dekletov, obojih torej po 12. Najlažja in najtežja sta bili deklici. Prvi je tehtnica pokazala 2.550, najtežji pa 3.900 gramov.

Na Jesenicah pa je prvič zajakalo 6 deklet in 5 dečkov. Med dekletki sta se rodila tudi dva brata. Najlažji je bil eden izmed njih, ki je tehtal 2.150 gramov. Tudi najtežji je bil tokrat deček, tehtnica mu je ob rojstvu pokazala 4.010 gramov.

Pocenitev bencina

Kranj - Danes so se znižale cene naftnih derivatov. Neosvinčeni 95-oktanski bencin se je pocenil za šest tolarjev, z 207,2 na 201,2 tolarja za liter, 98-oktanski bencin za 6,1 tolarja, z 212 na 205,9 tolarja, in dizelsko gorivo za 4,9 tolarja, s 180,1 na 175,2 tolarja za liter. Za kurilno olje je po novem treba odšteti 100,7 tolarja za liter ali 1,3 tolarja manj kot pred pocenitvijo. **C.Z.**

Danes izšla Kranjčanka

Brezplačno za občane in občanke Mestne občine Kranj

LOTO

Rezultati žrebanja 23. kroga igre na srečo 6. junija 2004

Izzrebane številke: 4, 7, 11, 12, 22, 24, 31 in dodatna 5

Izzrebana Lotko številka pa je: 924289

V 24. krogu za sedmico 132.000.000 SIT

dobitek Lotko predvidoma 31.000.000 SIT

Mira Delavec

Nedolžnost in sila

Čudovita pisma, polna nežne in predane ljubezni, še neobjavljene "povestice", kot jih je sama imenovala, ter življenje in delo Josipine Urbančič - Turnograjske, prve slovenske pisateljice, pesnice in skladateljice.

Knjiga Nedolžnost in sila je najnovejša v zbirki knjižnih izdaj v založbi Gorenjskega glasa.

Cena knjige Nedolžnost in sila je 2.500 SIT (z DDV), za naročnike Gorenjskega glasa pa 2.000 SIT (z DDV).

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam knjigo Nedolžnost in sila

Ime in priimek

Ulica in hišna št.

Poštna številka in kraj

Naročnik Gorenjskega glasa ☐ NE ☐ DA - naročniška številka

Poštnina ni vključena v ceno. Naročilnico pošljite na naslov Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Zoisova 1, 4000 Kranj. Naročene knjige vam bomo poslali po pošti, lahko pa jih prevzamete tudi na sedežu podjetja.

RADIO KRANJ, d.o.o.
Slovenski trg 1, KRANJ
TELEFON: (04) 2022-825 REDAKCIJA
(04) 2021-186 TRŽENJE
(04) 2022-222 PROGRAM
FAX: (04) 2021-865 REDAKCIJA
(04) 2025-290 TRŽENJE
E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si
Spletna stran: http://www.radio-kranj.si

NAJBOLJ POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM

izberi.si
Vseslovenski portal malih oglasov

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izberi.si, oddajte svoj mali oglas, ogledajte si poplajne oglase, spremljajte se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi! Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.